T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#YEREL KALKINMA HAMLESİ

T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY
Bölgenin Pusulası, Özgün Fikirlerin Referans Noktası

ÇALIŞMA PROGRAMI

2025

01 OCAK 2025

İçindekiler

Yönetici Özeti/Sunuş 4
1. Giriş 2
2. Destinasyon Geliştirme Sonuç Odaklı Programı 3
3. Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması Sonuç Odaklı Programı 17
4. Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı 24
   4.1. Amaç 1 - Su Ürünleri Ekosisteminin Geliştirilmesi 22
   4.2. Amaç 2 - Ağaç ve Orman Ürünleri Üretiminde Nitelik ve Niceliğin Arttırılması 31
   4.3. Amaç 3 - Tuz Ekosistemindeki Unsurların Katma DeğerininArtırılması 37
5. Yerel Kalkınma Fırsatları 45
6. Kurumsal Gelişim 50
7. Sonuç ve Değerlendirme 52
8. Ekler 54

Tablolar

Tablo 1 Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeleme Müdahale Alanları 5
Tablo 2 Destinasyon Geliştirme SOP Sonuç Göstergeleri 5
Tablo 3 Destinasyon Geliştirme SOP Çıktı Göstergeleri 6
Tablo 4 Destinasyon Geliştirme SOP Faaliyet Planı ve Bütçesi 7
Tablo 5 Destinasyon Geliştirme SOP Faaliyetleri İzleme Takvimi 15
Tablo 6 Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması SOP Sonuç Göstergeleri 18
Tablo 7 Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması SOP Sonuç Göstergeleri 18
Tablo 8 Tarım SOP Faaliyet Planı ve Bütçesi 19
Tablo 9 Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması SOP Faaliyetleri İzleme Takvimi 23
Tablo 10 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-1 Sonuç Göstergeleri 22
Tablo 11 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-1 Çıktı Göstergeleri 23
Tablo 12 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-1 Faaliyet Planı ve Bütçesi 23
Tablo 13 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-1 Faaliyetleri İzleme Takvimi 30
Tablo 14 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-2 Sonuç Göstergeleri 32
Tablo 15 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-2 Çıktı Göstergeleri 32
Tablo 16 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-2 Faaliyet Planı ve Bütçesi 33
Tablo 17 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-2 Faaliyetleri İzleme Takvimi 38
Tablo 18 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-3 Sonuç Göstergeleri 37
Tablo 19 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-3 Çıktı Göstergeleri 38
Tablo 20 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-3 Faaliyet Planı ve Bütçesi 38
Tablo 21 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-3 Faaliyetleri İzleme Takvimi 44
Tablo 22 YKF Faaliyet Planı ve Bütçesi 45
Tablo 23 Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği Çalışma Teması Faaliyetleri Sonuç ve Çıktı Göstergeleri 46

Şekiller

Şekil 1 2024-2028 Bölge Planı Vizyon ve Stratejik Öncelikleri 2
Şekil 3 Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeleme Sistemi 4
Şekil 4 Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeler Haritası 4
Şekil 5 Temel Sektörlerde Bölgesel Rekabet Gücünü Artırma Stratejisi 25

Kısaltmalar

BAKA : Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı
BAKAP : Batı Karadeniz Bölge Kalkınma Programı
BAKKA : Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı
B2B : İşletmeden İşletmeye (Business to Business)
CVID : Karavan Endüstrisi Birliği
DOKA : Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı
DGB : Destinasyon Geliştirme Birimi
İSTKA : İstanbul Kalkınma Ajansı
JEOKAR : Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı
KAİTED : Karavan İmalatçıları ve Tedarikçileri Derneği
KARENDER : Karavan Endüstrisi Derneği
KASTAB : Kastamonu Turizm Altyapı Hizmet Birliği
KAYS : Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KDMP : Küre Dağları Milli Parkı
KOBİ : Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB : Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
MARKA : Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
OKA : Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı
ORKAMOTEK : Orman Ürünleri, Kâğıt ve Mobilya Sanayi Teknik Komitesi
OSB : Organize Sanayi Bölgesi
RSP : Rekabetçi Sektörler Programı
SANTEK : Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu
SOGEP : Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı
SOP : Sonuç Odaklı Program
STB : Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
TGA : Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
TKB : Tarımsal Kalkınma Birimi
TOBB : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TRAKYAKA : Trakya Kalkınma Ajansı
TSO : Ticaret ve Sanayi Odası
TUREB : Türkiye Rehberler Birliği
TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRSAB : Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
UNESCO : Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
YKF : Yerel Kalkınma Fırsatları
YÖK : Yükseköğretim Kurumu

Yönetici Özeti/Sunuş

"Bölgenin pusulası, özgün fikirlerin referans noktası olmak" vizyonu ile faaliyetlerine başladığı 2010 yılından bugüne, TR82 Bölgesi'nde değer yaratmaya odaklanan Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı 2025 yılında, sonuç odaklı programlar ile daha önce belirlediği politika önceliklerini gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.

Sonuç Odaklı Program (SOP) yaklaşımı ile 26 bölgede faaliyet gösteren kalkınma ajansları, belirli bir sektör, tema veya mekânda kalkınma sonuçları elde etmek amacıyla alt program, tedbir, proje ve faaliyetleri içeren, nitelikli analize dayanan, ilgili kurumlarla iş birliği halinde hazırlanan, ölçülebilir sonuç ve çıktı hedefleri olan orta vadeli programlar uygulamaktadır. Bu kapsamda 12. Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi ve TR82 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı başta olmak üzere 2024-2028 yıllarını kapsayan birçok üst ölçekli plana uygun olarak hazırlan 3 sonuç odaklı program uygulanmaktadır. Destinasyon Geliştirme, Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması ile Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi başlıklarını taşıyan sonuç odaklı programlara ek olarak geçmiş dönemden devam edilmesinde fayda görülen genç ve kadın istihdamı faaliyetleri ile uluslararası fonların bölgede kullanılmasına yönelik faaliyetler Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında sürdürülecektir.

Destinasyon Geliştirme: Bu sonuç odaklı program ile bölgenin turizm potansiyelinin arttırılmasına katkı sağlanması amaçlamaktadır. Yerel dinamikleri kullanarak turizm sektörünü güçlendirecek olan bu program, destinasyon yönetimi ilkelerini benimseyerek bölgenin turistik çekiciliğini artırmayı hedeflemektedir. 2025 yılında bu program kapsamında paydaşlarla işbirliği içerisinde altyapı iyileştirmeleri, işbirlikleri ve nitelikli analizlerle destinasyonların daha etkili bir şekilde geliştirilmesine katkı sağlanması planlanmaktadır.

Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması: İkinci sonuç odaklı program, bölgede önemli bir gelir kaynağı olan tarım sektörünü güçlendirmeyi hedeflemektedir. Bu program kapsamında, tarımsal üretkenliği artırmak, üretici ve yetiştirici örgütlerinin rekabet gücünü yükseltmek ve tarım sektöründeki katma değeri artırmak için stratejilerin geliştirilmesi ve buna yönelik faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır. 2025 yılında bu program kapsamda nitelikli analizlerin üretilmesi, bölgede ortak bir tarım politikası oluşturulması, tarımsal amaçlı kooperatiflerin geliştirilmesi ve SOGEP proje faaliyetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir.

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi: Üçüncü sonuç odaklı program, temel sektörlerde uzmanlaşmayı ve rekabetçiliği geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu program kapsamında, yerel işletmelerin ve sektörlerin küresel pazarda daha rekabetçi olmaları hedeflemektedir. 2025 yılında bu program kapsamında kurumsallaşma, yönetim danışmanlığı, fizibilite çalışmaları ve yatırımcı yönlendirme faaliyetlerine ağırlık verilerek, aynı zamanda bölgedeki temel sektörlerin rekabetçiliğini artıracak stratejiler geliştirilecek ve bu kapsamda faaliyetler yürütülecektir.

Söz konusu sonuç odaklı programlar Ajansın bölgesel kalkınmaya yönelik çok boyutlu kararlılığını yansıtmaktadır. SOP faaliyetlerine ek olarak, 2025 yılında "Kurumsal Gelişim" faaliyetleri ile ajans içi kurumsal yapının güçlendirilmesine, "Yerel Kalkınma Fırsatları" faaliyetleri ile sonuç odaklı programlar dışında kalan 2024-2025 yılı kalkınma ajansları teması olarak belirlenen Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği çalışma teması ve diğer hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlere devam edilecektir. Ajans, bu yeni dönemde paydaşlar arası koordinasyon ve liderlik rolünü etkin kullanarak Ajans vizyonuna uygun faaliyetler yürütmeyi hedeflemektedir.

1. Giriş

Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinden oluşan TR82 Düzey 2 Bölgesinde kurulu Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, 25.07.2009 tarih ve 27299 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş olup faaliyetlerine 2010 yılı Ekim ayı itibarıyla başlamıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda çalışmalarını yürüten Ajansın karar organı olan Yönetim Kurulu; Kastamonu, Çankırı ve Sinop il valileri, il belediye başkanları, il genel meclis başkanları, il ticaret ve sanayi odası başkanları ve ajans genel sekreterinden oluşmaktadır. Genel Sekreterlik aynı zamanda Ajansın icra organı olup çalışma birimleri ve yatırım destek ofisleri Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyetlerini yürütmektedir.

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21. ve 22. maddeleri hükümleri doğrultusunda hazırlanan 2025 yılı Çalışma Programı, Ajansın öncelik alanlarını, faaliyetlerini ve bu faaliyetlere ayrılacak tahmini mali kaynakları göstermektedir.

2025 yılı dönemini kapsayan Çalışma Programı, 12. Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi temel ilkeleri ve TR82 Düzey 2 Bölge Planı ile uyumlu olarak hazırlanmıştır. 2024-2028 TR82 Düzey 2 Bölge Planı'nın vizyon ve stratejik öncelikleri Şekil 1'de yer almaktadır. Ayrıca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Kalkınma Ajansları 2025 Yılı Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlama Usul ve Esasları" ile "SOP yönetim planları" çalışma programında yer alan faaliyetlerin planlamasında dikkate alınmıştır.

Ajans, SOP'lar ile belirlenmiş önceliklerine ilave olarak kadın örgütlenmeleri, genç istihdamı, yönetim danışmanlığı ve yatırım destek faaliyetlerine odaklanacak, ayrıca kalkınma ajansları 2024-2025 yılı kalkınma ajansları teması olarak belirlenen Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği alanında da faaliyetler gerçekleştirecektir.

Şekil 1 2024-2028 Bölge Planı Vizyon ve Stratejik Öncelikleri

2. Destinasyon Geliştirme Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

Destinasyon Geliştirme Sonuç Odaklı Programı'nın genel amacı TR82 Bölgesi'ndeki rekabetçi turizm unsurlarını rota ve tematik eksenler ile birbirine entegre ederek kırsalda turizm faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve turizm gelirlerinin artırılmasıdır.

Programın **özel amaçları** ise şunlardır:

1. Turizm ürünlerinin ve özgün turizm deneyimlerinin tasarlanması (Mekân ve faaliyetlerin özgünlüğü)
2. Destinasyonların rekabet gücü artıracak bölgesel, ulusal ve uluslararası ortaklıklar kurulması (Ortaklıklar, iş birlikleri)
3. Kırsal alanlarda özel sektörün kırılganlığının azaltılması, girişimciliğin teşvik edilmesi (Girişimcilik, özel sektör)
4. Kentsel ve kırsal alanlar arasındaki bağlantının destinasyon bütünlüğü içinde desteklenmesi (Kentsel- kırsal entegrasyonu)
5. Kırsal alanlarda doğal ve kültürel mirasın, yerel gastronominin korunması ve kullanılması (Doğal ve kültürel miras)
6. Rekabetçi destinasyonların pazarlanması ve tanıtımının güçlendirilmesi (Kırsal farkındalık ve tanıtım)

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Dünya'da turizm sektörü küresel salgınlar ve iklim değişikliği tehdidi altında son yıllarda derin sarsıntılar geçirmiştir. TR82 Bölgesi büyük şehirlere yakınlığı, ulaşım kolaylığı, doğal, kültürel ve tarihi çekiciliğe sahip unsurları ve seyrek nüfus gibi avantajları ile ülkemizdeki ürün çeşitliliğine katkı sağlayacak alternatif destinasyonlar sunmaktadır. Özellikle son dönemde yapılan yatırımlar ile rekabetçi turizm unsurlarının oluşmaya başladığı Bölgede Ajans, Destinasyon Geliştirme SOP'u ile kırsal turizmi ve destinasyon yönetim ilkelerini odağa alarak özgün turizm ürünleri ve alt destinasyonlar oluşturmaya, oluşan ürünleri hedef kitleye tanıtmaya, turizm ekosisteminde özel sektörün payını artıracak tedbirler almaya ve kırsal alanların kentsel alanlar ile arasındaki entegrasyonu desteklemeye yönelik müdahalelerde bulunmayı amaçlamaktadır.

Ajans, Bölgede uzun yıllara dayanan sektör tecrübesi ve 2015 yılından itibaren uygulamaya koyduğu alternatif proje ve programlardan elde ettiği sonuç ve çıkarımları dikkate alarak Destinasyon Geliştirme SOP'unu kurgulamıştır. SOP kapsamında kırsal turizm ve destinasyon yönetimi ilkeleri çerçevesinde, Bölge içinde oluşturulan bir alt bölgeleme sistemi temel alınmıştır. Alt bölgeleme sisteminde, ilçeler sahip oldukları hazır ürün sayısı ve niteliği, potansiyel ürün sayısı ve niteliği, ulaşım altyapısı, hizmetlere erişim ve destinasyonun genel imajına katkı kriterlerine göre değerlendirilmekte, ağırlıklandırılmış puanlama ile farklı kategorilerde sınıflandırmaktadır (Bkz. Şekil 2).

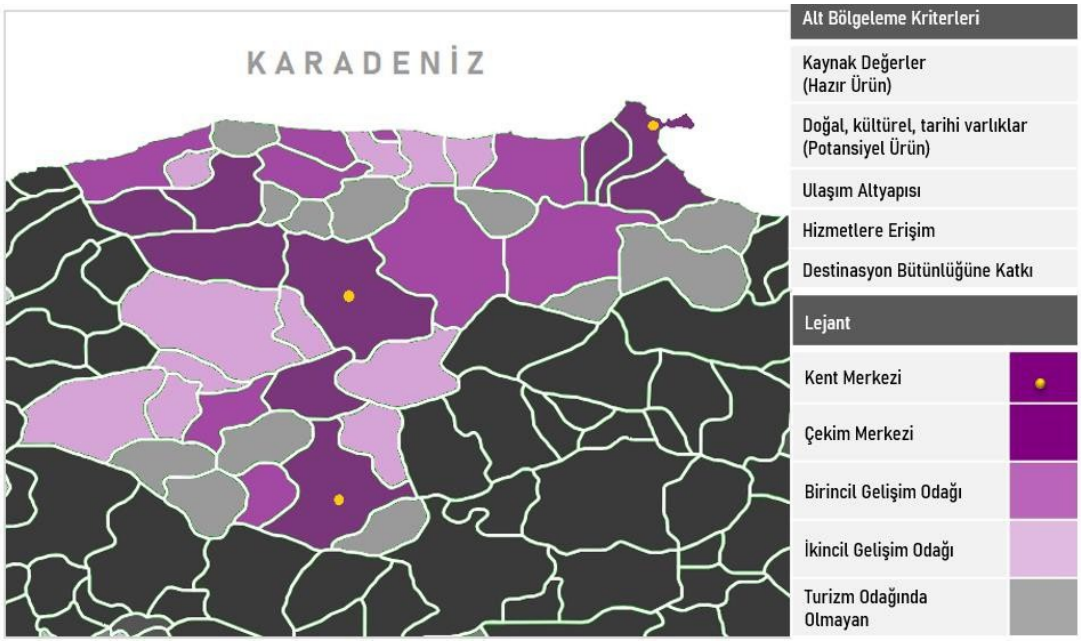
KAYNAK DEĞER/ HAZIR ÜRÜN	DOĞAL, KÜLTÜREL VARLIKLAR/ POTANSİYEL ÜRÜN	ULAŞIM ALTYAPISI	HİZMETLERE ERİŞİM	DESTİNASYON BÜTÜNLÜĞÜNE KATKI
Hazır ürün sayısı, niteliği değerlendirilir.	*Potansiyel ürün sayısı, niteliği değerlendirilir.*	*Ulaşım güzergahlarında olma derecesi ve yol standartları değerlendirilir.*	*Destinasyonda sunulan hizmet varlığı, bulunabilirlik ve kalite değerlendirilir.*	*Destinasyonun genel imajına katkı değerlendirilir.*
0,40	*0,15*	*0,15*	*0,20*	*0,10*

= Ağırlıklandırılmış Toplam Puan			
0 - 3,9	0 - 3,9	4,0 – 6,9	7,0 – 10,0
Turizm Odağında Olmayan	İkincil Gelişim Odağı*	Birincil Gelişim Odağı	Çekim Merkezi

Ajans tarafından **Kırsal Turizm Yol Haritası kapsamında oluşturulan alt bölgeleme sisteminde «turizm odağında olmayan ilçeler» kategorisinde yer almasına rağmen, 1) rotalar ile eklemlenme potansiyeli olan, 2) hazır olmasa da kaynak değerlere sahip olan, 3) Ajansın bölgeye müdahalesi sonrasında değer bulabilecek ilçeler ikincil gelişim odağı olarak değerlendirilmiştir.*

Şekil 2 Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeleme Sistemi

Söz konusu sınıflandırma, alt bölgelere yapılacak müdahalenin çerçevesinin belirlenmesi noktasında önem arz etmektedir. Buna göre, TR82 Bölgesi'nde yer alan merkez ilçeler dışındaki 38 ilçe çekim merkezi, birincil gelişim odağı, ikincil gelişim odağı ve turizm odağında olmayan ilçeler olmak üzere 4 farklı statüde değerlendirilmektedir (Bkz. Harita 1).

Şekil 3 Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeler Haritası

Farklı kategorilerde yer alan bölgelere SOP kapsamında yapılabilecek müdahaleler de çeşitlenmektedir (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1 Destinasyon Geliştirme SOP Alt Bölgeleme Müdahale Alanları

TR82 ALT BÖLGELEME MÜDAHALE ALANLARI								
Alt Bölge Türü	**Ürün Geliştirme**	**Deneyim İyileştirme**	**Ürün Çeşitlen-dirme**	**Rota/ Tema Eklemlenme**	**Altyapı Hazırlık**	**Hizmet Altyapısı Geliştirme**	**Ulusal Entegrasyon**	**Uluslararası Entegrasyon**
Kent Merkezi	X	✔	✔	✔	X	✔	✔	✔
Çekim Merkezi	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔
Birincil Gelişim Odağı	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔
İkincil Gelişim Odağı	✔	X	X	✔	✔	X	X	X
Turizm Odağında Olmayan	X	X	X	X	✔	X	X	X

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın performansını ölçmek için baz alınacak sonuç göstergeleri Tablo:2'de yer almaktadır.

Tablo 2 Destinasyon Geliştirme SOP Sonuç Göstergeleri

#	Gösterge Adı	Birim	Mevcut (2022)	Hedef (2028)	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç(lar)
1	TR82 Bölgesindeki **konaklama tesislerine gelişler**	Kişi	519.188	1.000.000	Kültür ve Turizm Bakanlığı Konaklama İstatistikleri	6
2	TR82 Bölgesindeki konaklama tesislerinde **toplam geceleme** sayıları	Geceleme	979.024	2.150.000	Kültür ve Turizm Bakanlığı Konaklama İstatistikleri	6
3	TR82 Bölgesindeki konaklama tesislerinde **ortalama geceleme** sayıları	Gece	2,01	2,15	Kültür ve Turizm Bakanlığı Konaklama İstatistikleri	1, 2, 3
4	Turist/ziyaretçilerin Bölge destinasyonlarındaki **ortalama memnuniyet düzeyleri**	Yüzde	81,5	85	Google Rate Destinasyon Yönetim Raporları	1, 2, 4, 5, 6
5	**Uluslararası Ağlara Dâhil Olan Unsur** Sayısı (UNESCO, Citta Slow vb.)	Adet	3	6	Ulusal Basın	2,5
6	TÜRSAB **Paket Tur Programlarına Dâhil Olan Yaygın Tur** Türü	Adet	-	3	TÜRSAB Seyahat Acente Web-Siteleri	1, 2, 3, 4, 5, 6

Programın her bir bileşeni kapsamında 2025 yılına ait çıktı göstergeleri ise Tablo 3'de yer almaktadır.

Tablo 3 Destinasyon Geliştirme SOP Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Mevcut	Hedef 2025	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı
Gerçekleştirilen Mekânsal Planlama/ Kentsel Tasarım Çalışması Sayısı	1, 2	Adet	-	1	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
Gerçekleştirilen Tematik Analiz ve Rapor Sayısı	1	Adet	-	2	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
Ürün Geliştirme Müdahalesi Yapılan Destinasyona Özgü Ürün Sayısı	2	Adet	-	8	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
Destinasyon Temelli Gerçekleştirilen Tanıtım Etkinliği Sayısı	3	Adet	-	10	2025/4	Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu
Destinasyon Temelli Kurulan Ulusal İş Birlikleri Sayısı	5	Adet	-	6	2025/4	Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu
Destinasyon Temelli Kurulan Uluslararası İş Birlikleri Sayısı	5, 6	Adet	-	3	2025/4	Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu
Ağ Oluşturma ve Yatırım Promosyonu Amacıyla Katılım Sağlanan Fuar Sayısı	3	Adet	-	4	2025/4	Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu
Bölgede Oluşturulan Yeni Turizm Rotaları (Özel İlgi Turizmi, Spor, Kültür vb.) Sayısı	2, 5, 8	Adet	-	5	2025/4	Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu
Tur Operatörleri/Seyahat Acentalarınca Satışa Sunulan Yeni Rota Sayısı	3, 5, 8	Adet	-	5	2025/4	Basın Duyuruları Ajans Faaliyet Raporu
Mali ve Teknik Destek Programları ile Sözleşmeye Bağlanan Proje Sayısı	8	Adet	-	12	2025/4	KAYS Raporları
Ulusal ve Uluslararası Fon Kuruluşlarına Yapılan Başvuru Sayısı	6	Adet	-	2	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

Tablo 4 Destinasyon Geliştirme SOP Faaliyet Planı ve Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Google Rate TR82 Bölgesi Destinasyon Unsurları Analizi ve Yönetim Modeli	Destinasyon Geliştirme Birimi	6 ay	650.000
	2019 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı Etki Analizi/Değerlendirmesi		3 ay	0
	Destinasyon Alan Planlama Çalışmaları (Turizm Master Planında Öngörülen Çalışmalar)		10 ay	0
	Türkiye Karavan Ekosistemi Hedef 2030 Eylem Planı Raporu		3 ay	0
	Türkiye Karavan Kullanım Kültürü Araştırması		3 ay	100.000
İş Birliği ve Koordinasyon	UNESCO Masası ve Dünya Mirası Mahmut Bey Cami Alan Yönetimi Faaliyetleri		12 ay	0
	Sinop Alan Yönetimi Çalışmaları		6 ay	0
	Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR) Çalışmaları		12 ay	0
	İl Tanıtma ve Geliştirme Kurulu Toplantıları (Kastamonu, Çankırı, Sinop)		6 ay	0
	Sinop İl Turizm Eylem Planı Komisyon Faaliyetleri (2024-2026)		12 ay	0
	Karavan Endüstrisi Birliği (CIVD)- Messe Düsseldorf GmbH İş Birliği Faaliyetleri		4 ay	500.000
	Karavan Tedarik Zinciri Ürün Yerlileştirme B2B Etkinliği		2 ay	250.000
	Karavanist Fuarı Katılımı - İstanbul		1 hafta	25.000
	2025 Destination Zukunft Etkinliği Türkiye Karavan Ekosistemi Sunumu - Almanya		1 hafta	200.000
	Karavan Show Euroasia Fuarı Katılımı - İstanbul		1 hafta	25.000
	Türkiye Karavan Ekosistemi Hedef 2030 Eylem Planı Kapsamında Kilit Paydaşlarla İşbirliği		2 ay	250.000
	Türkiye Karavan Ekosistemi Veri Tabanı Geliştirme Projesi Tanıtımı		1 hafta	100.000
	Kalkınma Ajansları Eşleştirme Faaliyetleri (BAKA-BAKKA)		1 hafta	0
Tanıtım ve Yatırım Destek	Ulusal Pazar- Coğrafi Odak Ankara Tanıtım ve Konumlandırma Faaliyetleri		6 ay	500.000
	Kilit Etkinliklerin Tanıtım Faaliyetleri		1 ay	500.000
	Uluslararası Pazar- Coğrafi Odak Ortadoğu Tanıtım ve Konumlandırma Faaliyetleri		6 ay	500.000
	Türkiye Karavan Turizmi / Anadoludakiler Belgesel Çekimi		6 ay	500.000
	THY Ortak Faaliyetler/ Anadoludakiler Tema Çalışmaları		7 ay	1.000.000
Ajans Destekleri	Destinasyon Geliştirme Teknik Destek Programı		12 ay	8.100.000
	Batı Karadeniz'i Keşfet Alternatif Destek Programı		10 ay	15.000.000
	Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürebilirlik Programı		18 ay	15.000.000
	Güdümlü Proje Desteği		12 ay	22.500.000
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	UNESCO Dünya Mirası (Kasaba Köyü Mahmut Bey Camii)		5 ay	1.700.000
	UNESCO Küresel Jeopark Ağı (JEOKAR)		10 ay	
	UNESCO Biyosfer Rezervi (Küre Dağları Milli Parkı)		1 ay	
	Rekabetçi Sektörler Programı B Bileşeni Faaliyetleri (Turizm Kobileri Danışmanlık Faaliyetleri)		8 ay	0
	Rekabetçi Sektörler Programı C Bileşeni Faaliyetleri (Turizm Planlama Çalışmaları)		4 ay	0

Diğer	Destinasyon Geliştirme Faaliyetleri Kapsamındaki Yolluk Giderleri	12 ay	500.000
Toplam			**67.900.000**

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Google Rate TR82 Bölgesi Destinasyon Unsurları Analizi ve Yönetim Modeli	Destinasyon Geliştirme Birimi	6 ay	650.000
	2019 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı Etki Analizi/Değerlendirmesi		3 ay	0
	Destinasyon Alan Planlama Çalışmaları (Turizm Master Planında Öngörülen Çalışmalar)		10 ay	0
	Türkiye Karavan Ekosistemi Hedef 2030 Eylem Planı Raporu		3 ay	0
	Türkiye Karavan Kullanım Kültürü Araştırması		3 ay	100.000

En dinamik sektörler arasında yer alan turizm sektörüne müdahale eden Destinasyon Geliştirme SOP'u için, uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel gelişmeleri takip etmek, yorumlamak ve hızlı adaptasyon kabiliyeti göstermek müdahalelerin başarısı için büyük önem arz etmektedir. SOP, bu doğrultuda planlama, veriye dayalı proje ve faaliyetlerin kurgulanmasını önceliklendirmektedir. Bu kapsamda yürütülecek faaliyetler, mekânsal planlama, rota oluşturma, deneyim iyileştirme, rota oluşturma, tespit ve yönlendirme temelli olarak çeşitlenmektedir.

- Mekânsal planlama çalışmaları kapsamında, 2024 yılında Kastamonu'da kanyonlar bölgesinin dağıtım noktası olarak konumlanan Pınarbaşı ve Bölgedeki en yeni Sakin Şehir (Citta Slow) Daday ilçe merkezleri için kentsel tasarım planlama çalışmaları tamamlanmıştır. **Ilgaz Dağı'nın kongre turizmi odağında dağ turizmi planlama çalışmaları ise Ajansın yürütücüsü olduğu Rekabetçi Sektörler Programı (RSP) projesi C-Turizm Bileşeni çerçevesinde başlatılmış olup, 2025 yılı ilk çeyreğinde tamamlanacaktır.**

- Rota oluşturma odaklı destinasyon geliştirme çalışmaları kapsamında, 2024 yılı ilk çeyreğinde tren turizmi temalı çalışmalar önceliklendirilmiştir. İlk olarak Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) koordinasyonunda ulusal ve yerel paydaşlar iş birliği ile planlanan "Yeşil Rota: Kömüre Giden Demiryolu" rotasının Ajansın faaliyet bölgesinde bulunan Çankırı Merkez ve Çerkeş duraklarındaki tanıştırma turu operasyonlarına katkı sağlanmıştır. Tur paketi, Ajansa bağlı olmayan operasyonel sebepler dolayısı ile ticarileşememiştir. Akabinde Çankırı Valiliği ve Çankırı Belediyesi iş birliği ile Ankara hareketli ve yalnızca Çankırı'ya yönelik "Turistik Tuz Ekspresi" ürününün hayata geçirilmesine yönelik planlama, ziyaret deneyimi oluşturma, tanıtım konsepti hazırlama ve TÜRSAB nezdinde acente bilgilendirme, teşvik programının kurgusu ve hedef pazar Ankara'da tutundurma odaklı tüm çalışmalarda aktif rol oynanmıştır. Turistik Tuz Ekspresi mayıs ayı ile birlikte ticarileşmiş, yıl boyunca 12 sefer düzenlenmiştir. **2025 yılında seferlerin devam etmesi yerel paydaşlarca planlanmakta olup, Ajans uygulamasına devam edeceği Alternatif Destek Programı ile turları teşvik edecektir.** Rota oluşturma faaliyetlerinin bir diğer ayağında ise, 2024 yılı ikinci yarısından itibaren TÜRSAB acentelerine yönelik olarak paket tur programları ve özel ilgi gruplarına yönelik yürüyüş ve bisiklet rotaları turları oluşturma faaliyetleri yürütülmüştür. Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR)'ın kapsadığı 11 ilçede önceki yıllarda tespit edilen bisiklet ve trekking rotalarının haritalandırma ve dijital ağlara entegrasyon çalışmaları yapılmıştır. **2025 yılında Alternatif Destek Programı'nda yapılacak bir değişiklik ile özel ilgi turizmi faaliyetlerinin Bölge genelinde desteklenmesi öngörülmektedir.**

- Deneyim iyileştirme, tespit ve yönlendirme odaklı tematik çalışmalar çerçevesinde 2024 yılında TR82 Bölgesi'nde öne çıkan arkeolojik alanlarda (Pompeiopolis, Balatlar Yapı Topluluğu, Çorakyerler Omurgalı Fosil Lokalitesi) yürütülen kazı çalışmalarının mevcut durum tespitini içeren ve destinasyon geliştirme sürecine altlık olacak bir rapor hazırlanmıştır. **2025 yılında uygulanacak Destinasyon Geliştirme**

Teknik Destek Programı'nda söz konusu raporda çıkan ihtiyaçlara uygun projeler önceliklendirilecektir.

- Bölgenin yeni UNESCO Dünya Mirası Mahmut Bey Camisi için 2024 yılında Ajans tarafından oluşturulan ziyaretçi merkezi konseptinin hayata geçirilmesine yönelik olarak **2025 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı başta olmak üzere kamu ve özel sektör nezdinde lobi faaliyeti yürütülecektir.**
- 2025 yılının deneyim iyileştirme önermesi "Google Rate TR82 Bölgesi Destinasyon Unsurları Analizi ve Yönetim Modeli" çalışması olacaktır. Bu çalışma ile kilit turizm unsurlarının Google Haritalar uygulamasındaki konum, yer bilgileri ve sahiplik parametreleri Google uzmanları iş birliği ile düzenlenecek, Google Rate puanlarının disiplinli bir geri bildirim yönetimi ile artırılması sağlanacaktır.
- Karavan turizmi koordinasyon faaliyetleri çerçevesinde 2025 yılında iki rapor/analiz çalışması yürütülecektir. Türkiye Karavan Ekosistemi Hedef 2030 Eylem Planı Raporu ile Türkiye Karavan Ekosistemi Eylem Planı Çalıştayı'nda belirlenen hedefler tüm sektör temsilcilerine yönelik bir eylem planı haline getirilecektir. Bunun yanında 2024 yılında faaliyetlerine başlanan Türkiye Karavan Kullanım Kültürü Araştırması ile de ülkemizde daha önce yapılmayan bir analiz çalışması gerçekleştirilecektir. Bu araştırma ile Türkiye'de karavan kullanımı nihai tüketiciler nezdinde çoklu faktörler ile analiz edilerek sektöre önemli bir veri altlığı sunulacaktır.

2025 yılında yapılacak araştırma ve analiz çalışmaları EK-1E tablosundan da izlenebilmektedir.

ii. İş Birliği ve Koordinasyon

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İş Birliği ve Koordinasyon	UNESCO Masası ve Dünya Mirası Mahmut Bey Cami Alan Yönetimi Faaliyetleri	Destinasyon Geliştirme Birimi	12 ay	0
	Sinop Alan Yönetimi Çalışmaları		6 ay	0
	Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR) Çalışmaları		12 ay	0
	İl Tanıtma ve Geliştirme Kurulu Toplantıları (Kastamonu, Çankırı, Sinop)		6 ay	0
	Sinop İl Turizm Eylem Planı Komisyon Faaliyetleri (2024-2026)		12 ay	0
	Karavan Endüstrisi Birliği (CIVD)- Messe Düsseldorf GmbH İş Birliği Faaliyetleri		4 ay	500.000
	Karavan Tedarik Zinciri Ürün Yerlileştirme B2B Etkinliği		2 ay	250.000
	Karavanist Fuarı Katılımı - İstanbul		1 hafta	25.000
	2025 Destination Zukunft Etkinliği Türkiye Karavan Ekosistemi Sunumu - Almanya		1 hafta	200.000
	Karavan Show Euroasia Fuarı Katılımı - İstanbul		1 hafta	25.000
	Türkiye Karavan Ekosistemi Hedef 2030 Eylem Planı Kapsamında Kilit Paydaşlarla İşbirliği		2 ay	250.000
	Türkiye Karavan Ekosistemi Veri Tabanı Geliştirme Projesi Tanıtımı		1 hafta	100.000
	Kalkınma Ajansları Eşleştirme Faaliyetleri (BAKA-BAKKA)		1 hafta	0

Turizm destinasyonlarında yönetim ve karar verme süreçlerine katılan, alınan kararlardan doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenen birçok aktör yer almaktadır. Başarılı bir destinasyon yönetiminde paydaşlar arası iş birliği ve eşgüdüm oldukça önemlidir. Bu noktada Ajans, faaliyet bölgesinde yönetişim mekanizmalarını oluşturmuş ve yönetebilir bir konumdadır. Bugüne kadar birçok yönetişim mekanizmasında rol alan Ajans, Destinasyon Geliştirme SOP ile eylem planlarında kendi sorumluluk alanında olan ya da birincil ortağı olduğu faaliyetleri uygulamaya koyan bir kurum olmaya devam edecektir. SOP süresince Ajans, daha fazla sayıda ve daha etkin paydaşlar ile destinasyon temelli iş birlikleri kurmaya, destinasyonların değer önerisine katkı sağlayacak paydaşlar ile birlikte çalışmaya özen gösterecektir. Bu kapsamda;

- Kastamonu UNESCO Masası faaliyetlerine devam edilecek, ilin UNESCO miras listeleri ve programlarında

çalıştığı alanlarda **(UNESCO Dünya Mirası Mahmut Bey Camii Alan Yönetimi, UNESCO Küresel Jeoparklar Ağı Hedefi Faaliyetleri)** Ajans kendi sorumlu ya da ortağı olduğu faaliyetleri gerçekleştirecektir.

- Sinop özelinde 2024 yılında oluşturulan ve Ajans koordinasyonunda çalışmaları sürdürülen **Sinop İl Turizm Eylem Planı komisyon çalışmalarına 2025 yılında da devam edilecektir.**
- **Bölge illerindeki İl Turizm Tanıtma Kurulları çalışmalarına 2025 yılında da katılım sağlanacaktır.**

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından 2020 yılında karavan turizmi temasında koordinasyon rolü verilen Ajans, son iki yılda bu görevi çerçevesindeki çalışmalarını derinleştirmiştir. Ulusal ve uluslararası düzeyde sektör temsilcileri ile güçlü bir iş birliği ortamı oluşturulmuş, turizm yönlü başlayan müdahaleler üretim, tedarik, kamp alanı oluşturma ve yönetimi, sektörel kapasite geliştirme vb. alanlara genişletilmiştir:

- 2024 yılında Avrupa karavan endüstrisinin temsilcisi konumundaki Almanya merkezli Karavan Endüstrisi Birliği (CIVD e.V.) ile önceki yıllarda tesis edilen ağ üzerinden uluslararası faaliyetlere devam edilmiştir. Ajans ev sahipliğinde gerçekleştirilen program çerçevesinde, CVID ve Caravan Salon Düsseldorf Fuarı üst yönetiminden oluşan bir heyet Türkiye'de üretici dernekleri -Karavan Endüstrisi Derneği (KARENDER) ve Karavan İmalatçıları ve Tedarikçileri Derneği (KAİTED)- ve Türkiye'deki kilit özel sektör temsilcileri ile bir araya getirilmiştir. Programın Ankara kısmında heyet Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nda ilgili birimler ile bir araya getirilmiştir.
- KARENDER ve KAİTED için Ticaret Bakanlığının Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Programına (UR-GE) proje başvurusu yapılmasına ilişkin çabalar, derneklerin organize olamaması dolayısı ile sonuçlandırılamamıştır. **2025 yılında dernekler tarafından gerekli talep oluşması durumunda Ajans uzman personeli eliyle başvuru sürecine katkı sağlanacak, uygulama aşamasında da sürece eşlik edilecektir.**
- Almanya'da gerçekleştirilen Dünya'nın en büyük karavan fuarı özelliğindeki Caravan Salon Düsseldorf Fuarı'na 2024 yılında katılım sağlanmıştır. Fuarda CIVD yetkilileri ile Türk ve yabancı menşeili sektör firmalarıyla görüşmeler yapılmıştır. **2025 yılında fuar ile eş zamanlı düzenlenecek "Destination Zukunft 2025" konferansına katılım sağlanarak, "Türkiye Karavan Ekosistemi" ne ilişkin bir sunum gerçekleştirilecektir.**
- 2024 yılında sektörün üretim kanadında "Karavan Üretiminde Tedarik Zinciri Yerlileştirme", ve pazar kanadında "Karavan İmalatında Hedef Pazar Analizi" raporları Ajans personeli eliyle tamamlanmıştır. **2025 yılında Tedarik Zinciri Yerlileştirme çıktıları doğrultusunda önceliklendirilen ürün gruplarında yurtdışı tedarikçilerin yerli tedarikçilerle B2B etkinlikte buluşturulması sağlanacaktır.**
- Türkiye karavan ekosistemindeki güncel veri tabanı eksikliğinin giderilmesine yönelik sistematik bir veri tabanı oluşturma çalışması 2024 yılında başlatılmış, veri parametrelerinin Avrupa standartları ile uyumlu olması için CIVD İstatistik birimi ile iş birliğine gidilmiştir. Söz konusu çalışmanın tasarımı tamamlanmış olup, **2025 yılında kamu-özel sektör iş birliği ile veri tabanının ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde uygulanmasına yönelik faaliyetler yürütülecektir.**
- 2024 yılı için planlanan Edirne'den Artvin'e Karadeniz boyunca uzanan Karadeniz Rotası Karavan Alanları ön tespit çalışması Karadeniz'e kıyı kalkınma ajansları iş birliği ile başlatılmış, Yerel Kalkınma Hamlesi teşvik programı tasarımı için rota çerçevesindeki alanlar önerilmiştir. Söz konusu alandaki destinasyon kaynak değerleri dikkate alınarak, alternatif karavan rotaları, potansiyel karavan kamp ve karavan park alanlarını gösteren bir rotalama çalışması tamamlanmıştır. **2025 yılında bu rotayı temel alan bir televizyon yapımının hayata geçirilmesi için Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda bir çalışma yürütülecektir.**
- 2024 yılında Karavanist (İstanbul), Karavan Show Euroasia (İstanbul) fuarlarına sektörel ziyaretçi olarak katılım sağlanmıştır. **2025 yılında da ulusal düzeyde İstanbul'da düzenlenen bu iki fuara katılım sağlanarak, sektör temsilcileri ile bir araya gelinecektir. 2025 yılında bu fuarlara ek olarak, B2B ağırlıklı olarak**

Bursa'da düzenlenecek Karavan Show Euroasia (Bursa) Fuarı'na katılım sağlanacak, bu fuar kapsamında fuar organizatör şirketi BİFAŞ Fuar A.Ş. ve Ajans iş birliği ile "Türkiye Karavan Ekosistemi Eylem Planı Çalıştayı" gerçekleştirilecektir.

Ajans Kalkınma Ajansları Eşleştirme Programı Turizm Çalışma Grubunda Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı(BAKA) ve Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) ile birlikte yer almaktadır. 2024 yılı içinde özellikle BAKKA ile Batı Karadeniz coğrafyasındaki komşuluk ve destinasyon bütünlüğü dolayısı ile oldukça yakın çalışılmıştır. BAKKA-KUZKA turizm birimleri olarak yıl içinde farklı temalarda birçok çevrimiçi toplantı gerçekleştirilmiş, BAKKA ev sahipliğinde Safranbolu'da, KUZKA ev sahipliğinde Kastamonu'da bir araya gelinmiştir. **2025 yılında da bu yönlü ortak çalışmalara devam edilecektir.**

SOP genelinde faaliyetlerdeki ana iş birliği kuruluşu Kültür ve Turizm Bakanlığı olacaktır. Tanıtım faaliyetlerinde Tanıtma Genel Müdürlüğü ve TGA, yatırım promosyonu ve yönlendirmede ise Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü ile iş birliğine gidilecektir. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü diğer kilit işbirliği kurumları olacaktır. UNESCO programlarına ilişkin faaliyetlerde UNESCO Türkiye Milli Komisyonu ile Kültür ve Turizm Bakanlığının Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü başta olmak üzere ilgili diğer paydaşlar ile yakın çalışılacaktır. Kırsal turizm odağında, özel ilgi, doğa, agro, macera ve spor, kültür turizmialanlarında Bölgenin potansiyelinin ortaya çıkarılması, var olan unsurların geliştirilmesi, deneyim iyileştirilmesi ve destinasyon temelli tanıtım gibi birçok alanda ilgili çatı örgütler, federasyonlar ve konuuzmanları ile birlikte çalışılacaktır. Batı Karadeniz rotası oluşturma faaliyetlerinde ise Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) ve Türkiye Rehberler Birliği (TUREB) merkez ve bölge temsil kurulları ile yakınbir şekilde çalışılacaktır. Tüm faaliyetlerde yerel kurullar, turizm hizmet ve altyapı birlikleri, ilgili bakanlıkların taşra teşkilatları, bölge kurumları, üniversiteler ve kırsalda yerel eylem grupları ile iş birlikleri kurulacaktır.

iii. Kapasite Geliştirme

Ajans, SOP ile belirlediği hedeflere ulaşma yolunda güçlü paydaşlara ihtiyaç duymaktadır. SOP'un ana odağında yer alan kırsal turizmde başarı, yerel aktörlerin gücü ile doğru orantılıdır. Bu noktada, Ajans ve yerel aktörlerin kurumsal kapasitesinin gelişimine katkı sağlayacak, diğer taraftan destinasyonların değer önerisini artıracak ulusal ve uluslararası kişi, kurum ve örgütler ile iş birliği fırsatlarını değerlendirilecektir.

Bölgenin en önemli sorunları arasında yer alan kurumsal kapasite eksikliği, birçok alanda etkin çalışmalar yürütmeye engel olmaktadır. Bu kapsamda, başta yerel yönetimler olmak üzere, Bölgedeki turizm sektörü ile ilişkili sivil toplum kuruluşları, konaklama, yeme-içme tesisleri, hediyelik eşya üretici ve satıcıları ile seyahat acentalarına yönelik danışmanlık faaliyetlerini odağına alan 2025 yılı Destinasyon Geliştirme Teknik Destek Programı yürütülecektir.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Ulusal Pazar- Coğrafi Odak Ankara Tanıtım ve Konumlandırma Faaliyetleri	Destinasyon Geliştirme Birimi	6 ay	500.000
	Kilit Etkinliklerin Tanıtım Faaliyetleri		1 ay	500.000
	Uluslararası Pazar- Coğrafi Odak Ortadoğu Tanıtım ve Konumlandırma Faaliyetleri		6 ay	500.000
	Türkiye Karavan Turizmi / Anadoludakiler Belgesel Çekimi		6 ay	500.000
	THY Ortak Faaliyetler/ Anadoludakiler Tema Çalışmaları		7 ay	1.000.000

SOP özel amaçları arasında yer alan destinasyon temelli hedef pazar seçimi ve hedef pazarlarda destinasyon ürününü konumlandırma çalışmaları çerçevesinde karma bir strateji izlenecektir. Bu yönde ulusal, uluslararası ve özel ilgi grupları odaklı hedef pazarlarda çalışmalar yapılacaktır:

- **TR82 Bölgesi destinasyonları için ulusal düzeyde öncelikli hedef pazar Ankara olup, turizm unsurlarının bu hedef pazarda konumlandırılması, farkındalık oluşturulmasına yönelik**

çalışmalara 2025 yılında da devam edilecektir. Bunun yanında, Alternatif Destek Programı özelinde Bölgeye tur paketi düzenleyen alternatif hedef pazarlarda da (İstanbul, Bursa, İzmir vb.) programın bilgilendirme ve tanıtma çalışmaları yürütülecektir.

- TR82 Bölgesi destinasyonları için Kastamonu merkezli olarak uluslararası düzeyde öncelikli hedef pazar Ortadoğu pazarı olup, bu pazara yönelik Kastamonu Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KASTAB) ve THY Kastamonu Bölge Müdürlüğü iş birliğinde başlatılan çalışmalara 2024 yılında yoğun olarak devam edilmiştir. Bu çerçevede, 2024 yılında Suudi Arabistan ve Umman'da halihazırda Türkiye'ye charter uçak seferleri düzenleyen havayolu şirketlerinin üst yönetimlerine, tur operatörü ve seyahat acentelerine yerinde tanıtım toplantıları içeren destinasyon tutundurma programı gerçekleştirilmiştir. Bu programlar akabinde Kastamonu'da seyahat acenteleri ve tur operatörleri tanıştırma turları ile ağırlanmıştır. 2024 yılında yürütülen THY Ortadoğu hedef Pazar çalışmaları sonrasında Kastamonu THY Genel Merkezi gündemine girmiş, bu odaktaki faaliyetler THY Genel Merkez düzeyinde iş birliklerine dönüşmüştür. 2024 yılı Ağustos ayında THY Üst Yönetimi tarafından Kastamonu'ya gerçekleştirilen ziyarette Ajans şehir yönetimiyle beraber ev sahipliği yapmış adına ana ev sahibi kuruluş rolü oynamış, ziyaret akabinde Ajans Kastamonu Valiliği tarafından tanıtım elçiliği ile görevlendirilmiştir. **2025 yılında THY Genel Merkez, THY Kastamonu Bölge Müdürlüğü ve Ajans koordinasyonu ve yerel paydaşlar iş birliği ile bu hedef pazar öncelikli olmak üzere alternatif hedef ülkelerde tanıtım faaliyetlerine devam edilecektir. Söz konusu çalışmalara Anadoludakiler projesine katkı sağlayacak bileşenlerin entegre edilmesi için çaba gösterilecektir.**
- **Türkiye'de karavan turizmi konusunda farkındalığın artırılması, tüketicinin bilinçlendirilmesi ve karavan turizminin yerel kalkınmaya katkısının artırılması amacıyla Anadoludakiler temasını da barındıran TV belgesel programı çekilecektir.**
- Bölge destinasyonlarında potansiyeli olan bisiklet, trekking, kampçılık, kanyoning, kurvaziyer, karavan, kış sporları, kongre turizmi, model binicilik, atlı terapi, yamaç paraşütü, oryantring, turistik tren turizmi gibi özel ilgi gruplarına yönelik turizm türleri için de ulusal ve uluslararası düzeyde konusunda yetkin ve organize kişi, kurumlar ve sivil toplum kuruluşları 2025 yılında da hedef gruplar olarak belirlenmiştir. Söz konusu faaliyetlerin Bölgede yapılmasını teşvik etmek üzere Alternatif Destek Programı'ndan yararlanılacaktır.
- **2025 yılında TR82 Bölgesi'nde gerçekleştirilen kilit etkinlikler katma değer yaratacak tanıtım faaliyetleri ile Bölge dışından katılımlar için Alternatif Destek Programları ile cazip hale getirilecektir.**

v. Ajans Destekleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajans Destekleri	Destinasyon Geliştirme Teknik Destek Programı	Destinasyon Geliştirme Birimi	10 ay	8.100.000
	Batı Karadeniz'i Keşfet Alternatif Destek Programı		10 ay	15.000.000
	Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürebilirlik Programı		18 ay	15.000.000
	Güdümlü Proje Desteği		12 ay	22.500.000

SOP'un önemli bir bileşeni de Ajansın yürüteceği proje ve faaliyet destekleme çalışmalarıdır.

- Destinasyon geliştirme faaliyetleri kapsamında, yerel yönetimlerin kırsal turizm çekim merkezlerinde planlama, programlama ve danışmanlık ihtiyaçlarını desteklemek üzere 2024 yılında tasarlanan Destinasyon Geliştirme Teknik Destek Programı başarıyla uygulanmış, program kapsamında yıl boyunca 7 proje desteklenmiştir. **2025 yılında da daha büyük bütçeli bir Destinasyon Geliştirme Teknik Destek Programı tasarlanacaktır. Programda TR82 Bölgesi Turizm Master Planında yer alan projelerin hazırlık ve tasarım çalışmaları önceliklendirilecektir.**
- 2024 yılında Bölgede ilk kez uygulaması gerçekleştirilen "Batı Karadeniz'i Keşfet" isimli alternatif destek mekanizması ile TÜRSAB A grubu seyahat acentelerinin Bölgeye yapacakları tur programları desteklenmiştir. Programın Çankırı ayağı, "Turistik Tuz Ekspresi" ürününün olumlu etkisi ve uygulama

pratikliği dolayısı ile çok başarılı olmuş, Kastamonu ve Sinop'ta ise paydaşların programa ilgisinin az olması, mevsimsel etkiler vb. nedenlerden dolayı beklenenin altında bir etki göstermiştir. **Alternatif Destek Programına, 2025 yılında da devam edilerek iki farklı hedef grubun Bölge destinasyonlarında faaliyet kurgulaması teşvik edilecektir. TÜRSAB A Grubu seyahat acentaları önceki yıl olduğu gibi desteklenmeye devam edecektir. Bunun yanında, Bölgeye hareketlilikleri tetikleyecek nitelikli etkinlik ve organizasyon eksikliğini bertaraf etmek üzere kilit etkinlikler, butik organizasyonlar ve özel ilgi gruplarına yönelik etkinlik organizasyonlarının teşvik edileceği bir ek düzenleme yapılacaktır**.

- Ilgaz Dağı Yıldıztepe mevkiinde turizmi çeşitlendirmek amacıyla yapılması planlanan proje çalışmaları için Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürebilirlik Programına teklif edilen proje önerisinin uygun görülmesi halinde desteklenecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Ajans, 2024 yılında SOP amaçları ile örtüşen alanlarda uluslararası trendleri, ulusal politikaları ve yerelde bölgesindeki gelişmeleri, sektördeki yeni yatırımları, atıl yatırımları yakından takip ederek, makro proje önerileri oluşturma yönlü çalışmalar yürütmüştür. Bu öneriler özellikle TR82 Bölgesi Turizm Master Plan'ın projeler bölümünde, Yerel Kalkınma Hamlesi teşvik programının projeler kısmında kendine yer bulmuştur. **2025 yılında da aynı perspektif ile özellikle kamu kurumları ve yerel yönetimler nezdinde yönlendirme çalışmalarına devam edilecektir.**

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	UNESCO Dünya Mirası (Kasaba Köyü Mahmut Bey Camii)	Destinasyon Geliştirme Birimi	5 ay	1.700.000
	UNESCO Küresel Jeopark Ağı (JEOKAR)		10 ay	
	UNESCO Biyosfer Rezervi (Küre Dağları Milli Parkı)		1 ay	
	Rekabetçi Sektörler Programı B Bileşeni Faaliyetleri		8 ay	0
	Rekabetçi Sektörler Programı C Bileşeni Faaliyetleri		4 ay	0

Ajans, bölgede kırsal turizmin gelişmesini temin etmek üzere dış kaynaklı fonların bölgeye getirilmesi noktasında uluslararası ortaklı projeler geliştirmeye çalışacaktır. Ulusal ve uluslararası fon kaynakları takip edilerek, Bölge ve SOP öncelikleri ile örtüşen alanlarda uygun hibe programlarına başvuru sahibi ya da ortak olarak dâhil olunacaktır.

- UNESCO Dünya Miras Listeleri ve Programları alanlarında yürütülen Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR) çalışmalarında 2024 yılında birçok gelişme kaydedilmiştir. JEOKAR Müze ve Ziyaretçi Merkezi oluşturulmuş, JEOKAR yönetim yapısı kurulmuş, başvuru kriterlerine uygun olarak birçok etkinlik yerel paydaşlar iş birliği ile gerçekleştirilmiş, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu nezdinde Ulusal Jeopark başvuru dosyası Ajans tarafından sunulmuştur. **2025 yılında Ulusal Jeopark başvurusunun olumlu sonuçlanması, UNESCO Küresel Jeopark hedefine giden yolda ilerleme sağlanması amacıyla sistemli faaliyetlere paydaş kurumlar iş birliği ile devam edilecektir. Bunun yanında, Küresel Jeopark kriterleri arasında yer alan eğitim programı katılım ve uluslararası jeopark ziyareti için Yunanistan'da gerçekleştirilecek (Midilli) programa yerel paydaşlar ile birlikte katılım sağlanacaktır.**

- Ajans, 2023 yılında Dünya Miras Listesi'ne dâhil olan Mahmut Bey Camii'nin alan yönetim planında kendi uhdesinde olan tanıtım odaklı çalışmalarına 2024 yılında devam etmiştir. Ziyaretçi merkezi ve çevresi konsept tasarımı yapılmış, tanıştırma turları ile ağırlama programlarında Mahmut Bey Camii'ne de yer verilmiş, ziyaretçi deneyiminin iyileştirilmesini destekleyen memnuniyet tespit çalışması gerçekleştirilmiştir. **2025 yılında da Ajans sorumluluğunda olan faaliyetlerin yürütülmesine devam edecektir.**

- Küre Dağları Milli Parkı (KDMP) özelinde önceki dönemlerde BAKKA ve Doğa Koruma ve Milli Parklar (DKMP) X. Bölge Müdürlüğü iş birliği ile başlatılan KDMP Biyosfer Rezervi çalışmaları için DKMP Genel Müdürlüğü katılımları ve BAKKA ev sahipliğinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir. **2025 yılında gerekli olan yasal mevzuat düzenlenmesinin tamamlanması durumunda bu alandaki çalışmalar söz konusu üç kurum iş birliği ile yürütülecektir.**

- Citta Slow (Sakin Şehirler) Ağı odaklı çalışmalarda 2024 yılında Çankırı Eldivan ilçesi için Sakin Şehirler Ağı başvurusu yapılmasına yönelik proje Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmiş, başvuru dosyası hazırlanma süreci başlatılmıştır. **2025 yılı ilk çeyreğinde Eldivan ilçesinin başvuru sürecinin tamamlanması hedeflenmektedir.** Bununla birlikte, geçtiğimiz yıl dâhil olan Daday ilçesi özelinde kurgulanan Citta Slow ve Slow Food temalı ulusal ve uluslararası katılımları da içeren tanıtım etkinlikleri tasarruf tedbirleri dolayısı ile gerçekleştirilememiştir.

Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabet Edebilirliğinin Artırılması Projesi (Rekabetçi Sektörler Programı – RSP)Turizm Bileşeni Ajansın yürütücüsü olduğu projenin turizm bileşeninde 2024 yılında "TR82 Bölgesi Turizm Master Planı" hazırlanmıştır. "Turizm Destinasyon Tanıtım Stratejisi ve Kümelenme Yol Haritası" çalışması 2025 yılında tamamlanacaktır. **Bölgeden seçilen beş alt alanda Destinasyon Alan Planlama çalışmaları ise başlatılmış olup, 2025 yılı ilk yarısında tüm çalışmaların tamamlanması öngörülmektedir.**

KOBİ Destek Merkezi faaliyetleri ile Ajans bünyesinde kurulan ve su ürünleri/turizm işletmelerine eğitim/danışmanlık sağlayacak olan Kobi Destek Merkezinin (a) ürün ve hizmet belirleme çalışması ve iş planı ile hizmet kılavuzları çalışmaları tamamlanmış olup merkez çalışanlarının (b) eğitim ve danışmanlık ihtiyaçları giderilerek KOBİ'lere uygun nitelikte (c) eğitim/danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Proje Havuzunun Oluşturulması: 2025 yılında bu SOP kapsamında kırsal turizm önceliğinde proje fikirleri geliştirilecektir. Tüm bölge düzeyinde gerçekleştirilecek saha çalışmaları ile bu süreç desteklenecektir.

Program Sonrası Değerlendirme Raporu: Ajansın 2019 yılına uygulamaya koyduğu Turizm Altyapısının Geliştirilmesi (TAG) mali destek programı kapsamındaki tüm projeler tamamlanmış olup, program sonrası değerlendirme raporu Destinasyon Geliştirme Biriminin sorumluluğunda yapılacaktır.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

SOP, 2024-2028 yıllarını kapsayacak şekilde 60 ay olarak kurgulanmıştır. 2025 yılı SOP faaliyetleri ve zaman planlaması Tablo:5'debelirtilmektedir.

f. İzleme ve Değerlendirme

SOP'un müdahalede bulunduğu turizm sektörü özelinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ulusal düzeyde İl Tanıtma ve Geliştirme Programı uygulanmakta, bu çerçevede iller düzeyinde Valilikler koordinasyonunda, ilgili kilit aktörlerin katılımlarıyla oluşturulmuş İl Tanıtma ve Geliştirme Kurulları bulunmaktadır. SOP faaliyetlerindeki ilerlemeler, çalışmalarda ihtiyaç duyulan iş birlikleri, eş güdüm gerektiren hususlar kurul toplantısında ele alınacaktır.

Tablo 5 Destinasyon Geliştirme SOP Faaliyetleri İzleme Takvimi

Destinasyon Geliştirme SOP Faaliyetleri (2024)	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri												
Deneyim İyileştirme Odaklı												
Google Rate TR82 Bölgesi Destinasyon Unsurları Analizi ve Yönetim Modeli	■	■	■	■	■	■						
2019 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı Etki Analizi/Değerlendirmesi				■	■	■						
Destinasyon Alan Planlama Çalışmaları (Turizm Master Planında Öngörülen Çalışmalar)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
Türkiye Karavan Ekosistemi Hedef 2030 Eylem Planı Raporu				■	■	■						
İş Birliği ve Koordinasyon												
Yerel Paydaşlar İle İş Birliği Faaliyetleri												
UNESCO Masası- Kasaba Köyü Mahmut Bey Cami Alan Yönetimi	■		■		■		■		■		■	
Sinop Tarihi Cezaevi Alan Yönetimi		■		■		■		■		■		■
Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR) Yönetimi		■		■		■		■		■		
Kastamonu/Çankırı/Sinop İl Tanıtma ve Geliştirme Kurulu	■				■				■			
Sinop İl Turizm Eylem Planı Komisyon Faaliyetleri (2024-2026)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Karavan Turizmi Koordinatör Ajans Faaliyetleri												
UNESCO Masası ve Dünya Mirası Mahmut Bey Cami Alan Yönetimi Faaliyetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Sinop Alan Yönetimi Çalışmaları						■	■	■	■	■	■	■
Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı (JEOKAR) Çalışmaları	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
İl Tanıtma ve Geliştirme Kurulu Toplantıları (Kastamonu, Çankırı, Sinop)						■	■	■	■	■	■	■
Sinop İl Turizm Eylem Planı Komisyon Faaliyetleri (2024-2026)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Karavan Endüstrisi Birliği (CIVD)- Messe Düsseldorf GmbH İş Birliği Faaliyetleri		■	■	■	■	■	■	■	■			
Karavan Tedarik Zinciri Ürün Yerlileştirme B2B Etkinliği					■	■						
Karavanist Fuarı Katılımı - İstanbul	■	■	■	■	■	■					■	
2025 Destination Zukunft Etkinliği Türkiye Karavan Ekosistemi Sunumu - Almanya	■	■	■	■	■	■					■	
Karavan Show Euroasia Fuarı Katılımı - İstanbul	■	■	■	■	■	■					■	
Türkiye Karavan Ekosistemi Hedef 2030 Eylem Planı Kapsamında Kilit Paydaşlarla İşbirliği	■	■	■	■	■	■					■	
Türkiye Karavan Ekosistemi Veri Tabanı Geliştirme Projesi Tanıtımı	■	■	■	■	■	■					■	
Eşleştirme Faaliyetleri												
Kalkınma Ajansları Eşleştirme Faaliyetleri (BAKA-BAKKA)	■							■				
Tanıtım ve Yatırım Destek												

Destinasyon Geliştirme SOP Faaliyetleri (2024)	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Destinasyon Konumlandırma ve Tanıtım												
Ulusal Pazar- Coğrafi Odak Ankara Tanıtım ve Konumlandırma Faaliyetleri	■	■	■	■	■					■	■	
Uluslararası Pazar- Coğrafi Odak Ortadoğu Tanıtım ve Konumlandırma Faaliyetleri		■		■	■							
THY Ortak Faaliyetler-Tanıtım Elçisi /Anadoludakiler		■		■	■			■		■	■	■
THY Ortak Faaliyetler/ Anadoludakiler Tema Çalışmaları		■		■	■			■		■	■	■
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler												
UNESCO Dünya Miras Listeleri												
UNESCO Dünya Mirası (Kasaba Köyü Mahmut Bey Camii)	■		■			■	■	■				
UNESCO Küresel Jeopark Ağı (JEOKAR)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
UNESCO Biyosfer Rezervi (Küre Dağları Milli Parkı)				■			■			■		
Rekabetçi Sektörler Programı Proje Faaliyetleri												
C- Bileşeni: Destinasyon Tanıtım Stratejisi Oluşturma Çalışmaları	■	■	■									
C- Bileşeni: Kümelenme Yol Haritası Çalışmaları	■	■	■									
C- Bileşeni: Alt Destinasyon Planlama Çalışmaları	■	■	■									
B- Bileşeni: KOBİ Destek Merkezi -Turizm Çalışmaları	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ajans Destekleri												
Ref: TR82/24-25/TD - DG Teknik Destek	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ref: TR82/25/Alternatif - Batı Karadeniz'i Keşfet		■	■	■	■	■	■	■	■			
Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürebilirlik Programı	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Güdümlü Proje Desteği	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
İzleme ve Değerlendirme												
SOP İzleme Faaliyetleri						■						■

3. Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

Genel Amaç: TR82 Bölgesinde güçlü, yenilikçi ve sürdürülebilir bir tarım sektörü oluşturmak

Özel Amaç(lar)

Amaç 1: Tarımsal üretimde kurumsal alt yapıyı güçlendirmek ve tarımsal örgütlenmeyi geliştirmek
Amaç 2: Sürdürülebilir tarımsal üretim ve sanayi yönetimini sağlamak
Amaç 3: TR82 Bölgesindeki üretici örgütlerini pazarlama ve tanıtım alanlarında güçlendirmek
Amaç 4: TR82 Bölgesi tarım alanlarını ve su kaynaklarını korunmak, yenilenebilir enerji kaynakları kullanımını artırmak

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Tarım; tarımsal ürünlerin üretimi, işlenmesi, tanıtımı ve dağıtımını içeren geniş bir sektördür. Aynı zamanda tarım, yoksulluğu sona erdirmek, ortak refahı artırmak ve 2050 yılına kadar öngörülen 9,7 milyar insanı beslemek için kullanılabilecek en güçlü araçlardan biridir. Yapılan araştırmalarda tarım sektörünün en yoksul kesimlerin gelirlerini artırmada, diğer sektörlere kıyasla daha etkili olduğunu göstermektedir. Tarım, ekonomik büyüme için de çok önemlidir; küresel gayri safi yurtiçi hasılanın (GSYİH) %4'ünü oluştururken, az gelişmiş ülkelerde bu oran %25'in üzerine çıkabilmektedir.

Beslenmenin yaşamak için temel bir fonksiyon olduğu düşünüldüğünde gıda maddelerinin en önemli kaynağı olan tarımın ne denli stratejik bir sektör olduğu görülmektedir. Son zamanlarda küresel çapta yaşanan savaşlar, salgın hastalıklar ve göç tarımsal üretimin ve üretilen ürünlerin güvenli şekilde ulaştırılmasının önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca küresel ısınmadan kaynaklanan iklim değişikliği, kuraklık, yağış düzensizliği ve sel gibi doğal afetler tarımsal üretimi olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle devletler tarımsal üretimlerini artırmak, gıda tedariki ve güvenliğini sağlamak için çeşitli politikalar ve stratejiler geliştirmek zorundadır.

TR82 Bölgesi (Kastamonu, Çankırı ve Sinop), %45 kırsal nüfus oranı ile Türkiye kırsal nüfus oranının çok üzerinde yer alan bir bölge olup en önemli geçim kaynağı tarımdır. Bölgede tarımsal üretim daha çok geleneksel yöntemlerle gerçekleştirilmekte ve yöresel olarak pazarlanmaktadır. Katma değerli üretim yeterli düzeyde yapılamadığı için elde edilen kazanç da düşük olmaktadır. Bölgedeki tarım ürünlerinin ülke geneline göre üretim miktarı ve çeşitliliği sınırlı olmakla birlikte bazı tarımsal ürünlerde kalite ve bilinirliğin sağlandığı görülmektedir. Bölgenin tarımla beraber geniş orman varlığı ve denize kıyısı olması önemli fırsatlar doğurmaktadır. Bu fırsatların katma değerli üretimle bir rekabet avantajına dönüştürülmesi mümkündür.

Kırsal kalkınmada tarım önemli bir itici güçtür. Kırsalda yaşayan üretici toplulukların kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi için planlı ve işbirliği içinde yapılacak danışmanlık ve eğitim faaliyetleri kırsal kalkınmaya katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, kırsal kesimdeki insanların sürdürülebilir kırsal kalkınma sürecine katılımları bir gerekliliktir. Tarım ekonomisi, milli ekonomiye katkı sağlayan ayrılmaz bir bileşen olarak düşünülmelidir.

Bu kapsamda SOP'un hedef grupları aşağıdaki gibidir:

- Çiftçiler
- Üretici birlik ve kooperatifler
- Yerel yönetimler, üniversiteler, tarım konusunda çalışma yapan kurum ve kuruluşları.

Yukarıdaki bilgiler ışığı altında Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması Sonuç Odaklı Programı tasarlanırken On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2021-2023), Türkiye İklim Değişikliği Stratejisi (2010-2023) ve TR82 Düzey 2 Bölge Planında yer alan tarıma ilişkin

strateji ve hedefler göz önünde bulundurulmuştur. Bu üst ölçekli planlarda yer alan hedeflere hizmet edecek faaliyetler tasarlanmıştır. SOP, özellikle yeni oluşturulan TR82 Düzey 2 Bölge Planında yer alan Tarımsal Üretimin ve Sanayii Geliştirilmesi, Tarımsal Altyapının İyileştirilmesi, Tarımsal Örgütlenmenin Geliştirilmesi ve Yenilikçi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması hedefleriyle uyum içerisindedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın performansını ölçmede baz alınacak sonuç göstergeleri Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6 Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması SOP Sonuç Göstergeleri

#	Gösterge Adı	Birim	Mevcut	Hedef (2028)	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç (lar) #
1	Sulanan Alan	Ha	118.832	130.000	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	4
2	Üretilen Süt Miktarı	Ton	684.214	750.000	TÜİK	1.2
3	Büyükbaş Hayvan Sayısı	Adet	521.414	550.000	TÜİK	2
4	Üretilen Yem Bitkileri Miktarı	Ton	994.522	1.200.000	TÜİK	2
5	Üretilen Bal Miktarı	Ton	1.270	2.000	TÜİK	2
6	Markalaşan Bal Ürün Sayısı	Adet	0	3	Türk Patent ve Marka Kurumu	1.3
7	Seralarda Üretilen Ürün Çeşidi Sayısı	Adet	6	10	TÜİK	2
8	Kurulan İhtisas OSB Sayısı	Adet	0	2	STB Verileri	2.4
9	Örtü Altı Tarım Alanı	Dekar	1.036	5.000	TÜİK	1.2

Programın her bir bileşeni kapsamında 2025 yılına ait çıktı göstergeleri ise Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7 Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması SOP Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Mevcut	Hedef (2025)	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı
Tarımsal amaçlı örgütlere yönelik düzenlenen eğitim sayısı	1.3	Adet	0	5	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
Tarımsal amaçlı örgütlere verilen/sağlanan danışmanlık sayısı	1.3	Adet	0	4	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
İşbirliği yapılan paydaşlarla gerçekleştirilen toplantı sayısı	1.2.3.4	Adet	0	8	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
Ziyaret Edilen İyi Uygulama Örneği Sayısı	1.2.3.4	Adet	0	2	2025/4	Ajans Faaliyet raporu
Katılım Sağlanan Fuar ve Etkinlik Sayısı	2	Adet	0	1	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
Rapor Analiz ve Ön Fizibilite Sayısı	2	Adet	0	3	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
Kurumsal Kapasitesi Geliştirilen Kooperatif/Birlik Sayısı	3	Adet	0	3	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu
Başlatılan SOGEP Projesi Sayısı	2	Adet	0	5	2025/4	Ajans Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

Tablo 8 Tarım SOP Faaliyet Planı ve Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri	Ortak Tarım Tesisleri Kullanımı Fizibilite Raporu		9 Ay	750.000
	Kastamonu Yem İşleme Tesisi Ön Fizibilite Raporu		9 Ay	500.000
	TR82 Bölgesinde Yem Bitkisi Durum Raporu		9 Ay	500.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Ortak Tarım Politikası Çalışmaları		12 Ay	100.000
	Tarımsal İhtisas OSB Faaliyetleri		12 Ay	100.000
	Kooperatifçilik, Örgütlenme ve Tarımsal Girişimcilik Çalışmaları		12 Ay	500.000
	Ulusal Kaynakların Bölgeye Çekilmesiyle İlgili Faaliyetler		12 Ay	100.000
Kapasite Geliştirme	Tarımsal Üretim Kooperatiflerine Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetleri	Tarımsal Kalkınma Birimi	10 Ay	2.000.000
	İyi Uygulama Örnek Ziyaretleri		4 Ay	500.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Tarımsal Amaçlı Fuarlara Katılım Sağlanması		2 Ay	1.000
Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı		12 Ay	4.000.000
	Güdümlü Proje Desteği		12 Ay	1.000
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Dış Fon Programları Başvuru ve Yönetim Faaliyetleri (Dünya Bankası Finansmanlı BAKAP Projelendirmesi)		3 Ay	1.000
Diğer	Tarım SOP Faaliyetleri Kapsamındaki Yolluk Giderleri		12 Ay	500.000
Toplam				**9.553.000**

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri	Ortak Tarım Tesisleri Kullanımı Fizibilite Raporu	Tarımsal Kalkınma Birimi	9 Ay	750.000
	Kastamonu Yem İşleme Tesisi Ön Fizibilite /Fizibilite Raporu		9 Ay	500.000
	TR82 Bölgesinde Yem Bitkisi Durum Raporu		9 Ay	500.000

Analiz ve Raporlarının Oluşturulması: SOP kapsamında 2024 yılında yapılması öngörülen fizibilite, ön fizibilite ve rapor çalışmasından oluşan 6 adet çalışma tamamlanmış ve Kalkınma Kütüphanesinde yayınlanmıştır. Yine 2025 yılında yapılması planlanan 2 adet fizibilite çalışması ve bölgenin tarım potansiyeli ve tarımsal gelişimine altlık oluşturacak 2 rapor ve analiz çalışmaları yapılacaktır. 2025 yılında yapılacak tüm araştırma ve analiz çalışmalarına EK-1E'de yer verilmiştir.

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İşbirliği ve Koordinasyon	OTP Çalışmaları	Tarımsal Kalkınma Birimi	12 Ay	100.000
	Tarımsal İhtisas OSB Faaliyetleri	Tarımsal Kalkınma Birimi	12 Ay	100.000
	Kooperatifçilik, örgütlenme ve tarımsal girişimcilik çalışmaları	Tarımsal Kalkınma Birimi	12 Ay	500.000
	Ulusal kaynakların bölgeye çekilmesiyle ilgili çalışmalar yapılması	Tarımsal Kalkınma Birimi	12 Ay	100.000

Tarım alanında yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde başarılı çalışmaları olan kurum ve kuruluşlar ile iş birlikleri geliştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki ana faaliyetler yürütülecektir:

Tarım desteği veren kurumlarla işbirliği yapılması: Hayvansal üretim bitkisel üretim, bal, süt üretimi, işleme, organik tarım ve akıllı tarım uygulamalarında ekipman desteği veren kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak kaynakların tarımsal strateji doğrultusunda kullanılmasını sağlanacaktır. Ajansın bu kapsamda koordinasyon ve tamamlayıcılık görevini üstlenerek SOGEP, güdümlü proje gibi destek programlarıyla hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Ortak Tarım Politikası çalışmaları: Tarım ve Orman Bakanlığı koordinasyonunda yürüyen ve 26 bölgede oluşturulacak stratejik planda bölgemizde bu çalışmaların etkili yürütülmesi için Ajans gerekli katkıyı sağlayacaktır.

Tarıma Dayalı İhtisas OSB faaliyetleri: Bölgede Devrekâni Hayvancılık İhtisas OSB kurulmuş olup 2026 yılında faaliyete geçmesi planlanmaktadır. Çankırı Eldivan Seracılık İhtisas OSB'nin kurulması için planlama çalışmaları yürütülmekte olup Ajansımız 2024 yılında fizibilite çalışması yaptırarak OSB kurulması için teknik destek vermektedir. Her iki çalışmada da OSB'leri takip edilmesi ve oluşturulacak komisyonlarda görev alınması ve çalışmalara dâhil olunarak katkı sağlanması planlanmaktadır.

Kooperatifçilik, Örgütlenme ve Tarımsal Girişimcilik Hakkında Bölgede Bilgilendirme Çalışmaları: 2024 yılında bölgede kurulu bulunan veya yeni kurulacak kooperatiflere ürün seçiminden, üretim planlamaya, pazarlamadan kurumsal yapı ve organizasyona kadar pek çok temel konuyu içeren yol haritası çalışması başlatılmış olup bu doğrultuda mentorlük desteği ve yönetim danışmanlığı verilmesi planlanmıştır.

iii. Kapasite Geliştirme

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kapasite Geliştirme	Tarımsal Üretim Kooperatiflerine Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetleri	Tarımsal Kalkınma Birimi	10 Ay	2.000.000
	İyi Uygulama Örnek Ziyaretleri		4 Ay	500.000

2024 yılında bölgede faaliyet gösteren kooperatif, birlik ve tarımsal örgütlere ilişkin çalışma başlatılmış olup çalışma sonuçlarına göre Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinde bulunan paydaşların kapasitesini geliştirmeye yönelik faaliyetler yapılacaktır. Bölge için üretilecek çözümler kapsamında çalışacak ve proje yürütecek kurumların kapasitelerinin eğitim ve danışmanlık hizmetleri ile Ajans ve diğer destek mekanizmaları kullanılarak artırılması planlanmaktadır. Bu SOP uygulanırken paydaşlar ile sıkı bir iletişim ve işbirliği ağı kurulması ana amaçlardan biridir.

Tarımsal üretim birlik ve kooperatifleri için eğitim programları: Kooperatif, birlik ve tarımsal örgütlere yönelik başlatılan çalışma doğrultusunda örgütlerin yoğunlaştığı alanlarda kurumsallaşma ve

markalaşma eğitimleri düzenlenmesi, bu eğitimlere kurumların katılımının sağlanması ve talep edilen diğer konularda birlik ve kooperatiflere eğitim alanında destek verilmesi planlanmıştır.

Tarımsal ürünlerin markalaşması ve pazarlanmasına ilişkin danışmanlık faaliyetler: 2024 yılında kooperatif, birlik ve tarımsal örgütlere yönelik başlatılan çalışma doğrultusunda Bölgede öne çıkan ve potansiyel taşıyan ürünlerin markalaşması ve pazarlanmasına yönelik tarımsal örgüt ve yapılara teknik destek kapsamında danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

İyi Uygulama Örneklerinin ziyaret edilmesi: 2024 yılında ajans personellerinin kapasite ve tecrübelerinin geliştirilmesi için 2 iyi uygulama ziyareti gerçekleştirilmiştir. 2025 yılında da kilit paydaşların etkin katılımlarıyla ulusal düzeyde iyi uygulama ziyaretlerine yer verilecektir. Bu ziyaretler özellikle tarımsal öncelikler ile örtüşen ve iyi tarım uygulaması yapılan yerlere gerçekleştirilecektir.
2025 yılında düzenlenecek iyi uygulama ziyaretlerine EK-1D'de yer verilmiştir.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Tarımsal Amaçlı Fuarlara Katılım Sağlanması	Tarımsal Kalkınma Birimi	2 Ay	1.000

SOP kapsamında faaliyetlerin bölge içi ve bölge dışına tanıtım ve yatırım destek faaliyetleri yürütülmesi için Yatırım Destek Ofislerimizle birlikte çalışmalar yürütülmesi planlanmaktadır.

Fuarlara Katılım Sağlanması*:* Tarım konusunda ulusal düzeyde fuarlara katılım sağlanarak sektördeki gelişmeler takip edilecektir. Sektördeki gelişmelerin bölge düzeyine aktarılması için çalışmalar yürütülecektir.

v. Ajans Destekleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı	Tarımsal Kalkınma Birimi	12 Ay	4.000.000
	Güdümlü Proje Desteği		12 Ay	1.000

Teknik Destek: Paydaşlardan özellikle tarımsal üretim amaçlı kurulan kooperatif ve birlikler ile kamu kurum ve kuruluşlarının kurumsal kapasitelerinin artırılması ve mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi için teknik destek programı ilan edilecektir.

Devam Eden Ajans Destek ve Diğer Destek Programları: Önceki yılarda başlayan ve devam eden SOGEP, Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürebilirlik Programı projelerinin izleme faaliyetleri 2025 yılı içerisinde devam ettirilecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

SOP kapsamında tarımsal üretimi ve verimliği artıracak yeni proje tasarımlarını paydaş kurumlar ile geliştirecektir. Başarılı bulunan projelerin kamu yatırımına dâhil edilip edilmeyeceği tartışılarak ihtiyaç halinde Ajans tarafından fizibilite raporu hazırlanacaktır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Dış Fon Programları Başvuru ve Yönetim Faaliyetleri (Dünya Bankası Finansmanlı BAKAP Projelendirmesi)	Tarımsal Kalkınma Birimi	3 Ay	1.000

Ajans, çalışma alanına uygun bir şekilde AB ve diğer dış kaynaklı hibe programlarını takip edecek, geliştirdiği projeler ile bu programlara başvurarak uluslararası ortaklıklar geliştirmeye çalışacaktır. Dünya Bankası finansmanlı, hâlihazırda müzakereleri yürütülen PRIME benzeri bir programın BAKAP versiyonu için ön hazırlık çalışmaları yürütülecektir. Ayrıca tarım konusunda çalışan kurum ve kuruluşların Avrupa'da

işbirliği ve kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla Erasmus+ programına başvuru yapılacaktır.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

SOP kapsamında bölgeye katkı sağlayabilecek projeler için 2025 yılında envanter çalışmaları yürütülecektir.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tarım SOP, Ajansın uzun dönemli çalışma alanlarından biri olup, program ile 5 yıl boyunca tarımsal üretimde altyapıyı güçlendirmek ve tarımsal örgütlenmeyi geliştirmek, sürdürülebilir tarımsal üretim ve sanayi yönetimini sağlamak, TR82 Bölgesindeki üretici örgütlerini pazarlama ve tanıtım alanlarında güçlendirmek ve TR82 Bölgesi tarım alanlarını ve su kaynaklarını korunmak, yenilenebilir enerji kaynakları kullanımını artırmak için gerekli olan faaliyet ve çalışmaların yapılması amaçlanmaktadır. 2025yılında bu amaçlara ulaşabilmek için gerekli altlık çalışmaları ve organizasyonlar yapılacaktır. Ayrıca devam eden programlara ait projelerin izleme faaliyetleri sürdürülecektir.

f. İzleme ve Değerlendirme

- SOP yol haritası bir bütün olarak hayata geçirilecektir.
- SOP faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için sorumlu kurum ve kuruluş yetkilisi belirlenecektir.
- SOP yol haritasındaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için mali boyutlar değerlendirilecek, finans kaynakları belirlenecek ve sorumlu kuruluşlarca faaliyetlerin hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- Proje faaliyetlerinin belirlenmesi, yenilenmesi, sonuçlandırılması ile ilgili takip sistemi Ajans tarafından oluşturulacaktır.
- İzleme dönemlerinde performans ölçümleri yapılacaktır.
- Her izleme dönemi sonunda, faaliyetlerden sorumlu yetkili kurum ve kuruluşlar ile Dönemsel İzleme Değerlendirme Toplantısı yapılacaktır.
- Dönemsel izleme değerlendirme toplantılarında gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi hedeflenen faaliyetler hakkında riskler tanımlanacaktır.
- İzleme değerlendirme toplantılarından sonra sorumlu yetkili kurum ve kuruluşların katıldığı, faaliyetlere göre değerlendirme öncelikleri tanımlanıp risk değerlendirmesi ve hesaplaması yapılacağı Risk Değerlendirme Toplantıları düzenlenecektir.
- Faaliyetlerin hayata geçirilmesi aşamasında etkileşimli faaliyetler arasında eşgüdüm sağlanacaktır.
- Faaliyetlerin hayata geçmesinde aşamasında oluşan riskler durumlarında olağanüstü toplantılar yapılacak Alternatif Risk Düzenleme Araçları belirlenecek ve seçim yapılacaktır.
- Strateji ve Yol Haritasının dinamik koşullarla uyumlu olması ve faaliyetlerin planlanan şekilde hayata geçirilmesi, oluşan riskler karşısında seçilen risk düzenleme aracına göre geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

Tablo 9 Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması SOP Faaliyetleri İzleme Takvimi

Tarım SOP Faaliyetleri	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Araştırma, Analiz ve Programlama												
Tarım Ortak Kullanım Tesisleri Fizibilite Raporu			■	■	■	■	■	■	■	■	■	
Kastamonu Yem İşleme Tesisi Ön Fizibilite /Fizibilite Raporu			■	■	■	■	■	■	■	■	■	
TR82 Bölgesinde Yem Bitkisi Durum Raporu			■	■	■	■	■	■	■	■	■	
İşbirliği ve Koordinasyon												
Tarım Desteği Veren Kurumlarla İşbirliği Yapılması	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Tarıma Dayalı İhtisas OSB Faaliyetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
OTP Çalışmalarının yürütülmesi	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ulusal Kaynakların Bölgeye Çekilmesiyle İlgili Çalışmalar Yapılması	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
'Kooperatifçilik, Örgütlenme ve Tarımsal Girişimcilik Hakkında Bölgede Bilgilendirme Çalışmaları	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kapasite Geliştirme Faaliyetleri												
Tarımsal Üretim Kooperatiflerine Eğitim Faaliyetleri			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
İyi Uygulama Örnek Ziyaretleri					■	■			■	■		
Tanıtım ve Yatırım Destekleri												
Tarımsal Amaçlı Fuarlara Katılım Sağlanması (Agroexpo Tarım Fuarı, Growtech vs. Katılım)	■										■	
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler												
Dünya Bankası Finansmanlı BAKAP Projelendirmesi										■	■	■
Ajans Destekleri												
Ref: TR82/25/TD - Teknik Destek	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Güdümlü Proje Desteği	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
SOGEP Faaliyetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
İzleme ve Değerlendirme												
SOP İzleme Faaliyetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

4. Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

Genel Amaç: Bölgesel rekabet gücünün arttırılması

- **Özel Amaç 1:** Su ürünleri ekosisteminin geliştirilmesi
- **Özel Amaç 2:** Ağaç ve orman ürünleri üretiminde nitelik ve niceliğin arttırılması
- **Özel Amaç 3:** Tuz ekosistemindeki ürün ve hizmetlerin katma değerinin artırılması ve tuzda ihtisaslaşmaya katkı sağlanması

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ile TR82 Bölgesinde su ürünleri, ağaç ve orman ürünleri ile tuz ürünleri üretiminde rekabetçiliğin ve katma değerin artırılmasına, bölgeye özgü unsurların kaynak temelli geliştirilmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda yeni yatırımların ve ihracat kapasitesinin arttırılması ve işletmelerin üretim, yönetim ve pazarlama becerilerini geliştirerek rekabet faktörlerinde ilerleme sağlamak temel hedefler olarak kurgulanmıştır. SOP içerisinde Bölgenin potansiyel kaynakları göz önünde bulundurularak belirlenen sektörlerde 3 yıllık SOP süreci içerisinde değer ve dönüşüm yaratacak proje ve faaliyetler kurgulanmıştır.

SOP'un ana hedef grupları aşağıdaki gibidir:

- Üretici firmalar,
- Kooperatifler,
- Özel sektör odaklı çalışan sivil toplum örgütleri,
- Üniversiteler, diğer kurum ve kuruluşlar.

Bu kapsamda yukarıda belirtilen her bir özel amaç aşağıda ayrı bölümler halinde yer almakta olup kurgulanan faaliyetler ise şekil 3'te kategorize edilerek özetlenmiştir.

Bu SOP altında yürütülen tüm faaliyetlere ilişkin ilerlemeler altı aylık dönemler halinde izlenerek sonuçları Genel Sekreterliğe, Ajans Eşgüdüm Toplantıları aracılığı ile personele, Yönetim Kurulu Toplantıları aracılığı ile kurul üyelerine, faaliyet raporlarıyla da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na raporlanacaktır.

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

Genel Amaç: Bölgesel rekabet gücünün arttırılması

Özel Amaç 1: Su ürünleri ekosisteminin geliştirilmesi
Özel Amaç 2: Ağaç ve orman ürünleri üretiminde nitelik ve niceliğin arttırılması
Özel Amaç 3: Tuz ekosistemindeki unsurların katma değerinin artırılması ve tuzda ihtisaslaşmaya katkı sağlanması

Şekil 4 Temel Sektörlerde Bölgesel Rekabet Gücünü Artırma Stratejisi

4.1. Amaç 1 - Su Ürünleri Ekosisteminin Geliştirilmesi

a. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı "Su ürünleri ekosisteminin geliştirilmesi özel amacı" ile TR82 Bölgesinde su ürünleri ekosisteminin (1) avcılık, (2) yetiştiricilik, (3) su ürünlerinin insan tüketimine yönelik değerlendirilmesi ve (4) endüstriyel işleme alt sektörlerinin kamu, sivil toplum ve özel sektör işbirliğinde bölge/ülke ekonomisine katkı sağlayan başat sektörlerden biri haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu doğrultuda, su ürünleri sektörlerinde değer oluşturacak ve dönüşüm yaratacak şekilde üretiminin artırılması, işletme ölçeklerinin büyütülmesi, su ürünlerinde katma değerin artırılması, yatırım ortamının iyileştirilmesi ve yeni yatırımların teşvik edilmesini sağlayacak projeler planlanmıştır. Ayrıca sosyo-kültürel alanda bilinç ve farkındalık oluşturma, sosyal içerme vb. yürütülmesi planlanan faaliyetler ile oluşturulan bölgesel su ürünleri ekonomisinin gelişiminin diğer satha yayılması sağlanacaktır.

b. Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Programın performansını ölçmede temel alınacak sonuç göstergeleri Tablo 10'da yer almaktadır.

Tablo 10 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-1 Sonuç Göstergeleri

Sonuç Göstergesi	Birim	Mevcut	Hedef 2026	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaçlar
Su ürünleri işleme sektöründe yeni yatırım sayısı	Adet	-	3	TOBB Sanayi Veri Tabanı Sanayi Sicil Belgesi Verileri Yatırım Teşvik Belgesi Verileri	1
Su ürünleri işleme sektöründe oluşan yeni yatırım büyüklüğü	TL	-	15 Milyon	Sanayi Sicil Belgesi Verileri Yatırım Teşvik Belgesi Verileri	1
Su ürünleri işleme sektöründe faaliyet gösteren firmaların net satış tutarları	TL	-	445 Milyon	Girişimci Bilgi Sistemi	1
Su ürünleri işleme sektöründe istihdam edilen kişi sayısı	Kişi	489	600	Girişimci Bilgi Sistemi Sanayi Sicil Belgesi Verileri	1
Alabalık Yetiştiricilik Proje Kapasitesi	Ton	38.485	70.000	Tarım ve Orman Bakanlığı	1
Alabalık Üretim Miktarı	Ton	19.039	60.000	TÜİK	1
TR82 Bölgesi Alabalık Deniz Yetiştiriciliği Miktarının Türkiye'de Yapılan Alabalık Deniz Yetiştiriciliği Miktarına Oranı	Yüzde	38,84	50	TÜİK	1
Sinop İli Su Ürünleri Tarıma Dayalı İhtisas OSB özelinde tahsis edilen alan	Ha	-	80	Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu	1
Firmalar nezdinde sağlanan ihracat tutarı artışı (Su Ürünleri)	Dolar	-	750 Bin	TÜİKTİM İhracat Birlikleri	1
Firmalar nezdinde yeni ürün sayısı (Su ürünleri)	Adet	-	3	Firma Kapasite Raporu Sanayi Sicil Belgesi Tarım ve Orman İl Müdürlüğü	1

Programın her bir bileşeni kapsamında 2025 yılına ait çıktı göstergeleri ise Tablo 11'de yer almaktadır.

Tablo 11 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-1 Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Hedef 2025	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı
Ön fizibilite rapor sayısı	1	Adet	1	2025	Ajans
Sektörel ve tematik rapor sayısı	1	Adet	3	2025	Ajans
Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri	1	Adet	4	2025	Ajans
Katılım/katkı sağlanan organizasyon/etkinlik sayısı	1	Adet	4	2025	Ajans
Bölgede öne çıkan alanlarda düzenlenen organizasyon/etkinlik sayısı	1	Adet	1	2025	Ajans
Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmalarına Yönelik Düzenlenen/Katılım/Katkı Sağlanan Organizasyon/Etkinlik Sayısı	1	Adet	1	2025	Ajans
Balık Unu – Balık Yağı Çalışma Grubu etkinlik sayısı	1	Adet	1	2025	Ajans
Program/proje/faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin arttırılmasına yönelik eğitim/bilgilendirme/danışmanlık sayısı	1	Adet	1	2025	Ajans
KOBİ Destek Merkezi eğitim/bilgilendirme/danışmanlık sayısı	1	Adet	3	2025	Ajans
Yatırım promosyon etkinlikleri	1	Adet	1	2025	Ajans
Karadeniz Masası düzenlenen organizasyon/etkinlik sayısı	1	Adet	1	2025	Ajans

c. Proje ve Faaliyetler

Tablo 12 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-1 Faaliyet Planı ve Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri	Balık Yağı Rafinasyon Tesisi Ön Fizibilite Raporu	Sinop Yatırım Destek Ofisi	9 Ay	1.500.000
	Balık Artıklarından Katma Değerli Ürün Üretimi Raporu			
	Kapalı Devre ve Yarı Kapalı Devre Su Ürünleri Yetiştiriciliği İhtisas Raporu			
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri		12 Ay	500.000
	Organizasyonlara/etkinliklere katılım/katkı sağlanması		12 Ay	500.000
	Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon/etkinlik düzenlenmesi (Balık Unu-Yağı Çalıştayı)		3 Ay	600.000
	Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları		4 Ay	300.000
Kapasite Geliştirme	KOBİ Destek Merkezi Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetleri		12 Ay	500.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yeni sanayi alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar		12 Ay	0
	İşletmelerin rekabet gücünü arttırmaya yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri		12 Ay	0

	Yatırım promosyon etkinlikleri düzenlenmesi		12 Ay	0
	Yatırım kolaylaştırma faaliyetleri		12 Ay	0
	Bölge içi saha ziyaretleri		12 Ay	0
	Su Ürünleri Sektöründe Farkındalığın Artırılması Çalışmaları		12 Ay	0
	Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri		12 Ay	0
Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri	Karadeniz Masası Faaliyetleri		4 Ay	500.000
Diğer	Rekabetçilik SOP Faaliyetleri Kapsamındaki Yolluk Giderleri		12 Ay	500.000
Toplam				**4.900.000**

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri	Balık Yağı Rafinasyon Tesisi Ön Fizibilite Raporu Balık Artıklarından Katma Değerli Ürün Üretimi Raporu Kapalı Devre ve Yarı Kapalı Devre Su Ürünleri Yetiştiriciliği İhtisas Raporu	Sinop Yatırım Destek Ofisi	9 Ay	1.500.000

Yatırım promosyon faaliyetlerini daha etkili yürütmek, proje bazlı desteklere altlık oluşturmak ve bölgedeki yatırım ortamına, ihracata ve istihdama olumlu etkiler oluşturmak üzere değer zinciri/sektörel/tematik analizler, ön fizibilite çalışmaları/dış ticaret hedef pazar araştırmaları yapılacaktır. Bu kapsamda 2025 yılında aşağıda yer alan analiz ve raporların tamamlanması planlanmaktadır;

- Balık Yağı Rafinasyon Tesisi Ön Fizibilite Raporu
- Balık Artıklarından Katma Değerli Ürün Üretimi Raporu
- Kapalı Devre ve Yarı Kapalı Devre Su Ürünleri Yetiştiriciliği İhtisas Raporu
    - Karadeniz'de ve iç sularda seçilmiş yetiştiricilik tesislerinde üretim alanlarını iyileştirilerek model yarı kapalı ve kapalı üretim alanı oluşturulması, Karadeniz'de uygun kapalı/yarı kapalı devre üretim alanlarının belirlenmesi, kapalı/yarı kapalı devre tesisi yapım ve işletme maliyetlerinin belirlenmesi ve pazar olanaklarının değerlendirilmesi çalışması.

Ajans 2024 yılında su ürünleri sektöründe uluslararası eğilimleri, ulusal politikaları ve yerelde bölgesindeki gelişmeleri, sektördeki yeni yatırımları, atıl yatırımları yakından takip ederek ihtiyaç duyulan alanlarda kullanışlı bilimsel bilgi üretmek adına çalışmalarını yürütmüş, Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi kapsamında üretilen çıktıları paydaşların kullanımına hazır hale getirmeye çalışmaktadır. Diğer yandan 2025 yılı için bu çalışmaların yanında su ürünleri sektöründe ülke kaynakların en etkin şekilde kullanımını teşvik eden, cari açığı azaltıcı, sektöre öncülük edecek kilit alanlarda rapor analiz çalışmalarının yapılmasına devam edilecektir.

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri	Sinop Yatırım Destek Ofisi	12 Ay	500.000
	Organizasyonlara/etkinliklere katılım/katkı sağlanması		12 Ay	500.000
	Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon/etkinlik düzenlenmesi		3 Ay	600.000
	Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları		4 Ay	300.000

Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri: SOP, Ajans stratejik öncelikleri ve ÇP faaliyetlerini destekleyecek/katkı sağlayacak yapılara (Bakanlıklar, Üniversiteler, Kalkınma Ajansları, Araştırma Kurumları, Birlik ve Kooperatifler, İşletmeler vb.) işbirliği sağlama/işbirliği ağları kurma/iyi uygulama örneklerini görme/görüşme alışverişinde bulunmaya yönelik olarak bölge dışı ziyaretler/teknik geziler/inceleme gezileri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda 2025 yılında aşağıda yer alan bölge dışı kurumlara ziyaretler planlanmaktadır;

- ✓ Su Ürünleri Ulusal Birlikleri
- ✓ Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürlüğü
- ✓ Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye
- ✓ Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (İİB)
- ✓ TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi
- ✓ Adana Su Ürünleri İhtisas OSB Ziyareti

Ajans 2024 yılında su ürünleri ekosisteminde yer alan kamu, STK ve özel sektör paydaşlarına yönelik ziyaretler gerçekleştirmiştir. Ana eksenine; ulusal/bölgesel düzeyde paydaşların birbirleriyle uyumlu çalışması için birleştirici rol, koordinasyon ve yönlendirme gerektiren faaliyetler için yönlendirici rol ve yatırım ve proje geliştirme için destekleyici rolü alan bu ziyaretlerde Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği, Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez ve Samsun Sinop Bölge Birliği, Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez ve Sinop Kastamonu Bölge Birliği, Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez ve Sinop Bölge Birliği, Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü (SUMAE) kurumları ziyaret edilmiştir. 2025 yılında bu ziyaretlere devam edilecek olup karşılıklı işbirliği geliştirme fırsatları aranacaktır.

Diğer yandan Samsun Sinop Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Bölge Birliği ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye ile seçilmiş yetiştiricilik tesislerinde üretim alanlarını iyileştirilerek model yarı kapalı ve kapalı üretim alanı oluşturulması çalışması yürütülecektir.

Organizasyonlara/etkinliklere katılım/katkı sağlanması: Bölge yatırım ortamının tanıtılması, yerel firmalarla bölge dışı firmalar arasında iş birlikleri geliştirilmesi, bölgede öne çıkan sektörlerde yaşanan gelişmelerin yakından takibi amacıyla yerel/ulusal/uluslararası ilgili (fuarlar, forumlar vb.) organizasyonlara katılım/katkı sağlanacaktır. Örnek etkinliklerin bazıları aşağıda yer almaktadır;

- ✓ Seafood Expo Eurasia Global
- ✓ Seafood Expo Eurasia Fuarı
- ✓ World Food Istanbul 2025
- ✓ Gıda İnovasyon Zirvesi
- ✓ 10. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

2024 yılında 10. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı, Seafood Expo Eurasia İstanbul Fuarı, Future Fish Eurasia Fuarı, Gıda İnovasyon Zirvesi, 11. Uluslarası Ekoloji Sempozyumu ve 1.Mersin Balığı Çalıştayı'na katılım

sağlanmıştır. Bu program katılımları ile su ürünleri sektöründe yaşanan gelişmelerin yakından takip edilmesi, Bölge yatırım ortamının tanıtılması, yerel firmalar ile bölge dışı firmalar arasında iş birlikleri geliştirilmesi sağlanmaya çalışılmıştır. 2025 yılında bu faaliyete devam edilecek olup etkinliklerden en iyi derecede yararlanılmaya çalışılacaktır. Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliği'nin Artırılması Projesi çerçevesinde faaliyete geçen Seanop Su ürünleri İşleme San. ve Tic. A.Ş. tarafından geliştirilen ileri işleme ürünlerin ve yine Sinop'lu işletmeler tarafından üretilen su ürünleri ürünlerinin Seafood Expo Eurasia Global Fuarı'nda yeni iş ortakları ile buluşması için fuar katılım etkinliği düzenlenecektir.

Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon/etkinlik düzenlenmesi: 2024 yılında Kalkınma Ajansları Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Sektörü Değerlendirme Çalıştayı'nın birincisi düzenlenmiştir. Ulusal veya uluslararası nitelikte ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılarak belirlenen konularda/alanlarda yatırıma yönelik zirve/seminer/panel veya konferans benzeri etkinlik düzenlenecektir. Bu kapsamda 2025 yılında aşağıda yeralan etkinliğin düzenlenmesi planlanmaktadır;

- ✓ Balık Unu – Balık Yağı Değerlendirme Çalıştayı düzenlenecektir.

Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları: TR82 Bölgesinde yer alan Su Ürünleri Birlikleri ve Kooperatifleri, Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, Üniversiteler, Ticaret ve Sanayi Odaları vb. kurumlar ile birlikte sürdürülebilir su ürünleri politikaları üreterek su ürünleri sektöründe yönetişimin sağlanması hedeflenmektedir. Söz konusu platform çalışmaları kapsamında her yıl iki toplantı yapılması planlanmaktadır. 2026 yılsonu itibarı ile su ürünleri yönetişiminin ilgili platforma bırakılması hedeflenmektedir.

2024 yılında Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları ile ilgili olarak gerek paydaşlar arası sorunlar gerekse ilgisizlik sebepleriyle ilerleme kaydedilememiştir. 2025 yılında faaliyetler ilerletilmeye çalışılacaktır.

Balık Unu – Balık Yağı Çalışma Grubu Faaliyetleri: 2024 yılının ilk çeyreğinde Sinop Üniversitesi akademisyenleri ile birlikte kurulan "Balık Unu – Balık Yağı" çalışma grubu, insan tüketimine yönelik balık yağı üretimi için kritik öneme sahip olan rafinasyon işleminin ülkemizde yapılabilmesi adına gerekli araştırma altyapısının kurularak bu konuda bilgi-beceri yetilerinin geliştirilmesini ve balık yağı rafinasyon yetkinliğine sahip bir tesis yatırımının yapılmasına öncülük edilmesini öncelikli amacı olarak tanımlamıştır. Bu doğrultuda bahse konu yetkinliğe sahip bir tesisin hayata geçirilmesi için Yerel Kalkınma Hamlesi teşvik programı kapsamında çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca bahsedilen bu çalışmalara öncülük edecek olan AR-GE faaliyetlerinin ulusal/uluslararası proje/projelere konu edilerek fon kaynağı oluşturulması hedeflenmektedir. Söz konusu çalışma grubu faaliyetlerinin sektör temsilcilerine aktarılması, olası proje ve işbirliklerinin geliştirilmesi amacı ile 2025 yılı içerisinde "Balık Unu – Balık Yağı Değerlendirme Çalıştayı" düzenlenecektir. Diğer yandan Balık Yağı rafinasyonu kapsamında AR-GE çalışmalarını berbaber yürüttüğümüz yağ rafinasyon makine ve ekipmanları üreticisi olan NV Desmet Belgium SA ve Desmet Türkiye Temsilciliği ile pilot rafinasyon tesisi ve optimum üretim tesisi kapasite çalışmaları devam etmekte olup 2025 yılında Belçika'da yer alan AR-GE merkezi ve yağ rafinasyon tesislerine ziyaret yapılması planlanmaktadır.

2024 yılında Balık Unu – Balık Yağı çalışma grubu ile aylık olarak toplantılar yapılmış, Sunar Grup ve Kerevitaş firmaları ile yağ rafinasyon teknolojisi geliştirme çalışmaları yapılmış, ihtiyaç duyulan makine ekipman için NV Desmet Belgium SA ve Desmet Türkiye Temsilciliği ile kapasite ve ürün belirleme faaliyetleri yürütülmüştür. Çalışmalara 2025 yılında devam edilecektir.

iii. Kapasite Geliştirme

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kapasite Geliştirme	KOBİ Destek Merkezi Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetleri	Sinop Yatırım Destek Ofisi	12 Ay	500.000

TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren kurum/kuruluşların program/proje/faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin arttırılması; Bölgede faaliyet gösteren işletmeler ile kurum ve kuruluşların bölgesel/ulusal/uluslararası fonlara program/proje hazırlama ve uygulama kapasitesini geliştirmek üzere

Ajansımız tarafından eğitim, bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

KOBİ Destek Merkezi Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetleri: Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi kapsamında KOBİ Destek Merkezinin kurulması ve eğitim/danışmanlık faaliyetlerinin yürütülmesi ile özelde turizm ve su ürünleri sektöründe yer alan firmaların genelde ise tüm firmaların kapasitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmaları yapılacaktır. 2024 yılında 2023 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı kapsamında **Sinop Üniversitesi tarafından sunulan Uluslararası Fonlara Erişimde Yönetim Danışmanlığı projesi uygulanmış ve çeşitli alanlarda proje hazırlaması** sağlanmıştır. Çalışmalara 2025 yılında devam edilmesi planlanmaktadır.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yeni sanayi alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar	Sinop Yatırım Destek Ofisi	12 Ay	0
	İşletmelerin rekabet gücünü arttırmaya yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri			
	Yatırım promosyon etkinlikleri düzenlenmesi			
	Yatırım kolaylaştırma faaliyetleri			
	Bölge içi saha ziyaretleri			
	Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri			

Özel işletmelere, Birlik ve Kooperatiflere yönelik olarak yatırım destek ve yatırım tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır:

Yeni sanayi alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar: Yatırımcılar, yatırıma uygun sanayi parsellerini bulma konusunda ciddi zorluklar yaşamaktadır. Bölgemizde özellikle Kastamonu ve Sinop, orman alanlarının önemli bir alan kaplaması nedeniyle yatırım yeri sorunları yaşamaktadır. Bu sebeple su ürünleri sektöründe; (1) Üretim faaliyetleri kapsamında denizde ve karada (beton havuzlar ve yarı kapalı/kapalı devre sistemi) uygun alanlarının belirlenmesi, (2) Üretilen ürünlerin işlenmesine yönelik sanayi alanlarının oluşturulması hususları doğrultusunda çalışmalar yürütülecektir. Bu kapsamdaki faaliyetler için ilgili kurum ve kuruluşlarla (Ticaret ve Sanayi Odaları, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü vb.) işbirliği tesis edilecektir.

İşletmelerin rekabet gücünü arttırmaya yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri: İşletmelerin üretim, pazarlama ve yönetim becerilerinin arttırılmasına yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri verilecektir. Bu bağlamda Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında oluşturulan KOBİ Destek Merkezi araçları kullanılacaktır.

Yatırım promosyon etkinlikleri düzenlenmesi: Su ürünleri sektöründe yer alan yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyen faktörler göz önünde bulundurularak bölge yatırım imkân ve fırsatlarına ilişkin toplantı ve ziyaretler gerçekleştirilecektir. Ziyaretler müstakil olabileceği gibi su ürünleri sektörüne yönelik yatırımlarda etkin rol oynayan Odalar, Birlikler ve Kooperatifler gibi kurum ve kuruluşlarla da iş birliğine gidilebilecektir.

Etkinliklerde potansiyel yatırımcılara yönelik doğrudan firma ziyaretleri dışında, sektörde yer alan Birlikler ve Kooperatifler/TSO'lar gibi işletmeleri temsil eden kurum ve kuruluşlar yoluyla ulaşılmaya çalışılacaktır. Bu ziyaret ve toplantılarda su ürünleri sektörüne yönelik olarak hazırlanmış ön fizibilite raporları / sektörel ve tematik raporlar / değer zinciri analizleri vb. çalışmalar ile sektördeki yatırım fırsatlarına ilişkin tanıtım faaliyetleri de yürütülecektir.

Bölgenin yatırım imkân ve fırsatlarını yerinde göstermek ve yerel firmalarla iş birliği imkânlarını geliştirmek üzere yatırımcı heyetlerinin bölgede ağırlanması, firma eşleştirme ve sektör buluşmaları yapılacaktır.

Yatırım kolaylaştırma faaliyetleri: İş ve yatırım ortamına ilişkin devlet destek ve teşvikleri hakkında bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yoluyla yatırımcıların iş ve işlemlerini hızlı ve etkin bir şekilde yürütmelerine katkı sağlanacaktır.

Bölge içi saha ziyaretleri: Saha hâkimiyetini sağlamak üzere bölgede faaliyet gösteren işletmelere, ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik olarak saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Saha ziyaretlerinde devlet destek ve teşvikleri, yerel bölgesel ulusal/uluslararası iş birlikleri, potansiyel yatırım alanları gibi konularda bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

Su Ürünleri Sektöründe Farkındalığın Artırılması Çalışmaları: Su ürünleri sektöründe tüm paydaşların farkındalığın artırılması amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri: Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında önceliklendirilen yatırım konuları özelinde potansiyel yatırımcı ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Programın yönetim sürecinin yereldeki faaliyetleri yürütülecektir.

v. Ajans Destekleri

2025 yılı için Ajans bütçesinden karşılanacak bir destek programı öngörülmemiştir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Bölgede su ürünleri sektörüne yönelik yeni yatırımların artmasına ve işletmelerin rekabet güçlerinin arttırılmasına imkân ve fırsat sağlayacak olası projelerin kamu yatırımına dâhil edilmesi hususu değerlendirilerek ihtiyaç halinde ilgili kurumlara uzman desteği sağlanacaktır. Ayrıca bölgede kamu yatırımlarının takip ve izlemesi yapılacaktır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP): Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi kapsamında 3.000 ton/yıl kapasiteli su ürünleri işleme, şoklama ve depolama ortak kullanım tesisi yapım işi 2023 yılında tamamlanmıştır. Projenin teknik yardım bileşeni kapsamında 2022 yılı son çeyreğinde yüklenici ile sözleşme imzalanmış ve teknik yardım faaliyetleri yürütülmeye devam edilmektedir.

Teknik yardım bileşeni çerçevesinde (1) su ürünleri işleme, şoklama ve depolama ortak kullanım tesisi ile (2) su ürünleri ve turizm sektöründe yer alan firmalara danışmanlık ve eğitim desteği sağlayacak KOBİ Destek Merkezi'nin faaliyete geçirilmesi ve (3) TR82 Bölgesi destinasyon planlama ve geliştirme faaliyetleri bulunmaktadır. Teknik yardım faaliyetlerinin 2025 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

- ✓ *Su Ürünleri İşleme, Şoklama ve Depolama Tesisi Faaliyetleri (PSS):* Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi kapsamında teknik yardım bileşeni altında su ürünleri işleme, şoklama ve depolama ortak kullanım tesisinin faaliyete geçirilmesi unsuru çerçevesinde (a) Nükleer Tesisin Balıkçılık ve Turizm Sektörleri Üzerine Olası Etki Raporu (Sosyal ve Ekonomik), (b) Su Ürünleri Pazar Araştırması ve Strateji Raporu, (c) Tesis Ürün ve Hizmet Belirleme Çalışması yapılmış, devamı çalışmalar olan (ç) İş Planı, Hizmet Kılavuzu, Genişleme Planı Oluşturma ile (d) İnsan Kaynakları Çalışmaları (İşe Alım, Performans Yönetim Sistemi) faaliyetleri 2025 yılı içerisinde yürütülecektir. Diğer yandan (e) tesis açılış ve lansman çalışmaları ile markalaşma ve ticarileşme hizmetleri kapsamında proje ve tesise ilişkin kurumsal kimlik faaliyetleri ve görünürlük materyalleri yapılmış olup 2025 yılı içerisinde açılış ve lansman toplantıları ile markalaşma çalışmaları yürütülecektir.

- ✓ *KOBİ Destek Merkezi Faaliyetleri (SSC):* Ajans bünyesinde kurulan ve su ürünleri/turizm işletmelerine eğitim/danışmanlık sağlayacak olan Kobi Destek Merkezinin (a) ürün ve hizmet belirleme çalışması ve iş planı ile hizmet kılavuzları çalışmaları tamamlanmış olup merkez çalışanlarının (b) eğitim ve danışmanlık ihtiyaçları giderilerek KOBİ'lere uygun nitelikte (c) eğitim/danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

- ✓ *Turizm Sektörünün Rekabetçiliğinin Artırılması:* Turizm sektörünün rekabetçiliğinin artırılması faaliyetleri kapsamında (a) turizm master planı hazırlanmış olup (b) turizm tanıtım stratejisi ile (c) vizyon proje geliştirme çalışmaları 2025 yılında devam edecektir.

2024 yılında **Teknik Yardım Bileşeni faaliyetleri devam ederken proje faaliyetlerinin 2025 yılı ilk yarısında tamamlanacağı** değerlendirilmektedir.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Su Ürünleri Sektörüne Yönelik Olarak Ulusal/Uluslararası Fonlardan Faydalanılması Kapsamındaki Çalışmalar: Bölge kurum/kuruluşlarının ulusal/uluslararası fonlardan faydalanmasına yönelik çalışmalara destek sağlanacaktır.

2024 yılında fonlara yönelik **izleme ve takip yapılmış ve kurumlar yönlendirilmiş olup 2025 yılında da benzer şekilde devam etmesi** planlanmıştır.

d. Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri	Karadeniz Masası Faaliyetleri	Sinop Yatırım Destek Ofisi	4 Ay	500.000

Karadeniz Masası Faaliyetleri: 2022 yılında istişarelerine başlanan "Karadeniz Masası" çalışmaları kapsamında TRAKYAKA, İSTKA, MARKA, BAKKA, OKA ve DOKA ile su ürünleri sektöründe havza bazlı ortak politikalar oluşturulması, bu politikaların yürütülmesi ve geliştirilmesi kapsamında çalışmalar yürütülecektir.

2024 yılında ilki düzenlenen Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Sektörü Değerlendirme Çalıştayı birkaç açıdan önemlidir. Öncelikli olarak Karadeniz Masası Faaliyetleri kapsamında düzenlenmiş olan ilk etkinliktir. Su ürünleri sektörü ve Karadeniz su ürünleri ekosistemi açısından değerlendirildiğinde ise Ajansları bu sektör ve coğrafyada beraber hareket ettikleri ilk çalışmalardan bir tanesidir. İlki başarılı bir şekilde gerçekleştirilen çalıştayın sonuç raporu doğrultusunda ihtiyaç duyulacak rapor/analiz/planlama çalışmaları yapılabilecektir.

Tablo 13 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-1 Faaliyetleri İzleme Takvimi

Rekabet SOP Amaç 1 – Su Ürünleri Ekos. Geliş. Faaliyetleri	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Araştırma, Analiz ve Programlama												
Sektörel ve Tematik Rapor Çalışmaları (Su Ürünleri)												
İşbirliği ve Koordinasyon												
Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Ziyaretleri												
Organizasyonlara/Etkinliklere Katılım/Katkı Sağlanması												
Bölgede Öne Çıkan Alanlarda Organizasyon/Etkinlik Düzenlenmesi												
Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları												
Kapasite Geliştirme												
KOBİ Destek Merkezinin Kurulması ve Faaliyetlerinin Yürütülmesi												
Tanıtım ve Yatırım Destekleri												
Su ürünleri sektörüne yönelik yeni sanayi ve üretim alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar												
İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri												
Yönetim Danışmanlığı Seminerleri												
Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi												
Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri												
Bölge İçi Saha Ziyaretleri												
Su Ürünleri Sektöründe Farkındalığın Artırılması Çalışmaları												
Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri												
Önemli Kamu Yatırımları												
Kamu Yatırımlarının İzlenmesi ve Takip Edilmesi												
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler												
Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP)												
Su Ürünleri İşleme, Şoklama ve Depolama Tesisi Faaliyetleri (PSS)												
KOBİ Destek Merkezi Faaliyetleri												
Diğer Proje ve Faaliyetler												
Su Ürünleri Sektörüne Yönelik Olarak Ulusal/Uluslararası Fonlardan Faydalanılması Kapsamındaki Çalışmalar												
Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri												
Karadeniz Masası faaliyetleri												
İzleme ve Değerlendirme												
SOP İzleme Faaliyetleri												

4.2. Amaç 2 - Ağaç ve Orman Ürünleri Üretiminde Nitelik ve Niceliğin Arttırılması

a. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ormancılık faaliyetleri sonucu, oduna dayalı orman ürünleri olarak nitelenen tomruk, tel direği, maden direği, sanayi odunu, kâğıtlık odun, lif-yonga odunu, sırık, çubuk ve yakacak odun gibi orman ürünleri elde edilmekte ve bu ürünler; inşaat, mobilya, maden, lif ve yonga levha, kâğıt sektörleri ile ahşaba dayalı diğer sektörlerde kullanılmaktadır. Zengin biyolojik çeşitliliğe sahip olan ormanlarımız odun dışı orman ürünleri bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir.

Ormancılıkla bağlantı sektörler gerek işyeri sayısı gerekse çalışan sayısı bakımından TR82 Bölgesi için önemli olmakla birlikte Kastamonu ekonomisi içerisinde çok daha önemli bir paya sahiptir. Ormancılıkla bağlantılı imalat gruplarının tüm imalat içindeki payına bakıldığında bu durum daha net bir şekilde görülebilmektedir. Kastamonu ağaç panel endüstrisinin önemli işletmelerine (Kastamonu Entegre, Kronospan-SFC Kastamonu) ev sahipliği yapmaktadır. Tosya ilçesi Türkiye kapı sektörünün önemli üretim merkezleri arasında yer almaktadır.

Kastamonu ormanlarının çok zengin biyolojik çeşitliliği zengin odun dışı orman ürünleri (ODOÜ) kaynaklarının yer almasına imkân sağlamaktadır. Ancak, ODOÜ kaynaklarına verilen önem ile bu alandaki kurumsal kapasite yeterli değildir. Bölgede, ODOÜ kapsamında birçok ürün elde edilmekte fakat bu ürünler ekonomik açıdan değerlendirilememektedir.

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (SOP) ile TR82 Bölgesi'nde ağaç ve orman ürünleri üretiminde katma değerin artırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda yeni yatırımların arttırılması, ihracat kapasitesinin arttırılması ve işletmelerin üretim, yönetim ve pazarlama becerilerini geliştirerek rekabet faktörlerinde ilerleme sağlamak temel hedefler olarak kurgulanmıştır. Bölgenin potansiyel kaynakları göz önünde bulundurularak belirlenen ağaç ve orman ürünleri sektöründe değer ve dönüşüm yaratacak proje ve faaliyetler kurgulanmıştır.

b. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın performansını ölçmede baz alınacak sonuç göstergeleri Tablo 14'de yer almaktadır.

Tablo 14 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-2 Sonuç Göstergeleri

Sonuç Göstergesi	Birim	Mevcut	Hedef 2026	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaçlar
Ağaç ve orman ürünleri sektöründe yeni yatırım sayısı	Adet	0	2	Teşvik Verileri	2
Ağaç ve orman ürünleri yeni yatırım büyüklüğü	TL	0	10 Milyon	Teşvik Verileri	2
Ağaç ve orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firma sayısında artış	Adet	312	315	Girişimci Bilgi Sistemi	2
Ağaç ve orman ürünleri sektöründe çalışan kişi sayısında meydana gelen artış	Kişi	3.735	4.000	Girişimci Bilgi Sistemi	2
Ağaç ve orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların net satışlarında meydana gelen artış tutarı	TL	130,8 Milyon	200 Milyon	Girişimci Bilgi Sistemi	2
Oluşturulan/geliştirilen sanayi alanı hektar büyüklüğü	Ha	459,61	659,61	OSBÜK	2
Firmalar nezdinde yeni ürün sayısı	Adet	0	2	Ajans Faaliyet Raporu	2

Programın her bir bileşeni kapsamında 2025 yılına ait çıktı göstergeleri ise Tablo 15'de yer almaktadır.

Tablo 15 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-2 Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Bileşen Kodu	Birim	Hedef 2025	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı
Sektörel ve tematik raporu sayısı	2	Adet	2	2025	Ajans
Ön fizibilite rapor sayısı	2	Adet	1	2025	Ajans
Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri	2	Adet	2	2025	Ajans
Düzenlenen/katılım/katkı sağlanan organizasyon/etkinlik sayısı	2	Adet	6	2025	Ajans
Program/proje/faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin arttırılmasına yönelik eğitim/ bilgilendirme/ danışmanlık sayısı	2	Adet	1	2025	Ajans
Yerel Kalkınma Hamlesi kapsamında yatırım promosyon etkinlikleri	2	Adet	1	2025	Ajans
SOP kapsamında uygulanan teknik destek programı sayısı	2	Adet	1	2025	Ajans

c. Proje ve Faaliyetler

Tablo 16 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-2 Faaliyet Planı ve Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz, Programlama	Dış Mekân Mobilyası Dış Ticaret Hedef Pazar Araştırması	KYDO	6 ay	100.000
	Kastamonu İli Reçine Verim Tespit Raporu			
	Reçine İşleme Tesisi Ön Fizibilite Raporu			
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Ziyaretleri		1 ay	0
	Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon düzenlenmesi/ etkinliklere katılım/katkı sağlanması		2 ay	700.000
Kapasite Geliştirme	Kapasite Gelişimine Yönelik Eğitim, Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri		1 ay	50.000
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yeni Sanayi Alanlarının Belirlenmesine Yönelik Çalışmalar		Yıl boyu	20.000
	İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri		Yıl boyu	100.000
	Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi		Yıl boyu	0
	Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri		Yıl boyu	0
	Bölge İçi Saha Ziyaretleri		Yıl boyu	0
	Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri		Yıl boyu	0
Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı		6 ay	4.400.000
	Kurumsal Dönüşüm ve Sürd. Programı		6 ay	1.354.000
Önemli Kamu Yatırımları	Kamu Yatırımlarının Takip ve İzlenmesi		1 ay	0
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP)		4 ay	1.100.000
Diğer Proje ve Faaliyetler	Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi Çalışmaları		3 ay	200.000
Diğer Kurum ve Kuruluşlar İle İşbirlikleri	Kastamonu Üniversitesi İhtisaslaşma Çalışmalarına Katkı		2 ay	750.000
Diğer	Rekabetçilik SOP Faaliyetleri Kapsamındaki Yolluk Giderleri		12 ay	500.000
Toplam				**9.274.000**

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz, Programlama	Dış Mekan Mobilyası Dış Ticaret Hedef Pazar Araştırması	KYDO	6 ay	100.000
	Kastamonu İli Reçine Verim Tespit Raporu			
	Reçine İşleme Tesisi Ön Fizibilite Raporu			

Yatırım promosyon faaliyetlerini daha etkili yürütmek, proje bazlı desteklere altlık oluşturmak bölgedeki yatırım ortamına, ihracata ve istihdama olumlu etkiler oluşturmak üzere değer zinciri/sektörel/tematik analizler, ön fizibilite çalışmaları/dış ticaret hedef pazar araştırmaları yapılacaktır:

- ✓ Dış mekân mobilyası dış ticaret hedef pazar araştırması
- ✓ Kastamonu ili reçine verim tespit raporu
- ✓ Reçine işleme tesisi ön fizibilite raporu

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Ziyaretleri	KYDO	1 ay	0
	Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon düzenlenmesi/ etkinliklere katılım/katkı sağlanması	KYDO	2 ay	700.000

Bölge dışı işbirliği ve istişare ziyaretleri: SOP, Ajans stratejik öncelikleri ve ÇP faaliyetlerini destekleyecek/katkı sağlayacak yapılarla (Üniversiteler, araştırma kurumları, bakanlıklar, küme dernekleri, bölge dışı ticaret ve sanayi odaları, işadamı dernekleri, işletmeler vb.) işbirliği sağlama/işbirliği ağları kurma/iyi uygulama örneklerini görme/görüşme alışverişinde bulunmaya yönelik olarak bölge dışı ziyaretler/teknik geziler/inceleme gezileri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki ziyaretlerin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır;

- ✓ Çok Fonksiyonlu Mobilya Özelinde Bölge Dışı Teknik Ziyaret
  - ○ Mobilya Mekanik Firmaları, Aksam Tedarikçileri ve Tasarımcılar
- ✓ Odun Dışı Orman Ürünleri Özelinde Bölge Dışı Teknik Ziyaret
  - ○ Orman Genel Müdürlüğü

Bölgede öne çıkan alanlarda etkinlik düzenlenmesi/etkinliklere katılım/katkı sağlanması: Bölge yatırım ortamının tanıtılması, yerelfirmalarla bölge dışı firmalar arasında iş birlikleri geliştirilmesi, bölgede öne çıkan sektörlerde yaşanangelişmelerin yakından takibi amacıyla yerel/ulusal/uluslararası ilgili (fuarlar, forumlar vb.) organizasyonlarakatılım/katkı sağlanacaktır. Örnek etkinliklerin bazıları aşağıda yer almaktadır;

- ✓ MODEV – Mobilya Dekorasyon Fuarı-Ankara
- ✓ Kozmetik, Kişisel ve Ev Bakım Ürünleri Bileşenleri, Hammaddeleri ve Teknolojileri Fuarı" Cosmetics & Home Care Ingredients"
- ✓ "İlaç Bileşenleri ve Teknolojileri Fuarı" Pharmaist
- ✓ Uluslararası Gıda, Beslenme Bileşenleri, İçerikleri ve Teknolojileri Fuarı" Food & Nutritional Ingredients
- ✓ Orman Kâğıt ve Mobilya Sanayi Teknik Komitesi (ORKAMOTEK)

iii. Kapasite Geliştirme

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kapasite Geliştirme	Kapasite Gelişimine Yönelik Eğitim, Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri	KYDO	1 ay	50.000

TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren kurum/kuruluşların program/proje/faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitesinin arttırılması; Bölgede faaliyet gösteren işletmeler ile kurum ve kuruluşların bölgesel/ulusal/uluslararası fonlara program/proje hazırlama ve uygulama kapasitesini geliştirmek üzere eğitim, bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir. Beşerî sermayeye ve sektörel/tematik ağ oluşturma çabalarına katkıda bulunmak üzere bilgi ve tecrübe paylaşımını sağlayacak, uluslararası ağlara katılıma yönelik proje (AB projeleri vb.) hazırlama çalışmaları desteklenecektir.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yeni Sanayi Alanlarının Belirlenmesine Yönelik Çalışmalar	KYDO	Yıl boyu	20.000
	İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri			100.000
	Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi			0
	Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri			0
	Bölge İçi Saha Ziyaretleri			0
	Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri			0

Özel işletmelere ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik olarak yatırım destek ve yatırım tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır;

Yeni sanayi alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar: Yatırımcılar, yatırıma uygun sanayi parsellerini bulma konusunda ciddi zorluklar yaşamaktadır. Bölgemizde özellikle Kastamonu'da orman alanlarının önemli bir alan kaplaması nedeniyle yatırım yeri sorunları yaşamaktadır. Bu kapsamda başta OSB'ler olmak üzere planlı sanayi alanlarının oluşturulması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlara (Ticaret ve Sanayi Odası, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü vb.) teknik destek sağlanacaktır. Bu kapsamda Kastamonu'da Araç-İhsangazi arasında OSB kurulması yönünde teknik destek sağlanması planlanmaktadır.

İşletmelerin rekabet gücünü arttırmaya yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri: İşletmelerin üretim, pazarlama ve yönetim becerilerinin arttırılmasına yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri verilecektir. Bu bağlamda, Teknik Destek Programı ve Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında oluşturulan KOBİ Destek Merkezi araçları kullanılacaktır. Dış ticaret istihbaratına yönelik Ajans uzmanları tarafından verilecek danışmanlıklar da bu kapsamdadır.

Yatırım promosyon etkinlikleri düzenlenmesi: Sektör dernekleri, OSB'ler, TSO'lar gibi işletmeleri temsil eden kurum ve kuruluşlar tarafından talep edilmesi durumunda bölge yatırım imkân ve fırsatlarına ilişkin toplantı ve ziyaretler gerçekleştirilecek, ön fizibilite raporları hazırlanmış yatırım fırsatlarına ilişkin tanıtım faaliyetleri yürütülecektir. Bölge dışında yapılan yatırım promosyon toplantı ve ziyaretleri sonucunda yeterli sayıda istekli firma olması durumunda bölgenin yatırım imkân ve fırsatlarını yerinde göstermek ve yerel firmalarla iş birliği imkânlarını geliştirmek üzere yatırımcı heyetlerinin bölgeyi ziyaret etmesi sağlanabilecektir.

Yatırım kolaylaştırma faaliyetleri: İş ve yatırım ortamına ilişkin bürokratik izin, ruhsat ve diğer hukuki prosedürlerin yürütülmesi, yatırım yeri temini, devlet destek ve teşvikleri hakkında bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yoluyla yatırımcıların iş ve işlemlerini hızlı ve etkin bir şekilde yürütmelerine katkı sağlanacaktır.

Bölge içi saha ziyaretleri: Saha hâkimiyetini sağlamak üzere bölgede faaliyet gösteren işletmelere, ilgili

kurum ve kuruluşlara yönelik olarak saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Saha ziyaretlerinde devlet destekve teşvikleri, yerel bölgesel ulusal/uluslararası iş birlikleri, potansiyel yatırım alanları gibi konularda bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri: Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında önceliklendirilen yatırım konuları özelinde potansiyel yatırımcı ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Programın yönetim sürecinin yereldeki faaliyetleri yürütülecektir.

v. Ajans Destekleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı	KYDO	6 ay	4.400.000
	Kurumsal Dönüşüm ve Sürd. Programı	KYDO	6 ay	1.354.000

Teknik Destek: Kâr amacı güden ve/veya gütmeyen kuruluşların ihtiyaç duyacakları konulara yönelik eğitim ve yönetim danışmanlığına yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca önceki yıl teknik destek programı devam faaliyetleri yürütülecektir.

Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürebilirlik Programı: Geçmiş yıldan devam eden programın izleme faaliyetleri yürütülecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Önemli Kamu Yatırımları	Kamu Yatırımlarının Takip ve İzlenmesi	KYDO	1 ay	0

Bölgede yeni yatırımların artmasına ve işletmelerin rekabet güçlerinin arttırılmasına imkân ve fırsat sağlayacak olası projelerin kamu yatırımına dâhil edilip edilmeyeceği hususu değerlendirilerek ihtiyaç halinde ilgili kurumlara uzman desteği verilmeye çalışılacaktır. Ayrıca bölgede mevcut kamu yatırımlarının takip veizlemesi yapılacaktır.

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP)	KYDO, SYDO	4 ay	1.100.000

Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP): Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi teknik yardım bileşeni çerçevesinde su ürünleri ve turizm sektöründe yer alan firmalara danışmanlık ve eğitim desteği sağlayacak KOBİ Destek Merkezi'nin faaliyete geçirilmesi planlanmaktadır.

- ✓ KOBİ Destek Merkezi Faaliyetleri (SSC): Ajans bünyesinde kurulması planlanan ve su ürünleri/turizm işletmelerine eğitim/danışmanlık sağlayacak olan Kobi Destek Merkezinin (a) ürün ve hizmet belirleme çalışması 2023 yılı içerisinde başlamış, 2024 yılı içerisinde ise iş planı ve hizmet kılavuzları hazırlanmıştır. Yine merkez çalışanlarının (b) eğitim ve danışmanlık ihtiyaçları giderilerek KOBİ'lere uygun nitelikte (c) eğitim/danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diğer Proje ve Faaliyetler	Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi Çalışmaları	KYDO	3 ay	200.000

Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi Çalışmaları: Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğünün faydalanıcısı olduğu Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Teknik Yardımı Projesi (CEDIS3) 2023 yılı Ağustos ayında başlamıştır. Projeyle; akıllı uzmanlaşma alanında kapasitenin geliştirilmesi, tecrübenin artırılması ve oluşan kapasitenin ülkemizin tüm bölgelerine yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Yaklaşık iki yıl sürecek Proje kapsamında bölgelerin akıllı uzmanlaşma stratejilerini oluşturmaları beklenmektedir. Bu kapsamda bölgemizde akıllı uzmanlaşma stratejisi oluşturma çalışmaları yürütülecektir.

d. Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diğer Kurum ve Kuruluşlar İle İşbirlikleri	Kastamonu Üniversitesi İhtisaslaşma Çalışmalarına Katkı	KYDO	2 ay	750.000

Kastamonu Üniversitesi İhtisaslaşma Çalışmalarına Katkı: YÖK koordinasyonunda 2015 yılında başlatılan ve 2016 yılında uygulamaya konan "Üniversitelerin Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması" Programı üniversitelerin bölgesel ihtiyaçlar ve potansiyeller doğrultusunda uzmanlaşmasını hedeflemektedir. Bu kapsamda Kastamonu üniversitesi Tabiat Turizmi ve Ormancılık alanında ihtisas üniversitesi olarak seçilmiş olup Ajans, Kastamonu Üniversitesi İhtisaslaşma sürecine İhtisaslaşma Stratejik Yol Haritasının hazırlanması noktasında katkı sağlamıştır. Önümüzdeki dönemde çok fonksiyonlu mobilya, odun dışı orman ürünleri ve yapısal ahşap bağlamında Kastamonu Üniversitesi ihtisaslaşma çalışmalarına katkı sağlanacaktır.

Tablo 17 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-2 Faaliyetleri İzleme Takvimi

Rekabet SOP Amaç 2 - Ağaç ve Orman Ürünleri Faaliyetleri	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Araştırma, Analiz ve Programlama												
SOP Sektörel/Tematik Raporlar							■	■	■	■	■	■
İşbirliği ve Koordinasyon												
Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Ziyaretleri						■						
Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon düzenlenmesi/ etkinliklere katılım/katkı sağlanması				■	■							
Kapasite Geliştirme												
Kapasite Gelişimine Yönelik Eğitim, Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri								■	■			
Tanıtım ve Yatırım Destekleri												
Yeni Sanayi Alanlarının Belirlenmesine Yönelik Çalışmalar	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Bölge İçi Saha Ziyaretleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ajans Destekleri												
Teknik Destek Programları						■	■	■	■	■	■	■
Önemli Kamu Yatırımları												
Kamu Yatırımlarının İzlenmesi ve Takip Edilmesi					■	■						
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler												
Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi (RSP)	■	■	■	■								
Diğer Proje ve Faaliyetler												
Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi Çalışmaları				■	■	■	■					
Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile İşbirlikleri												
Kastamonu Üniversitesi İhtisaslaşma Çalışmalarına Katkı				■	■			■	■			
İzleme ve Değerlendirme												
SOP İzleme Faaliyetleri					■	■						■

4.3. Amaç 3 - Tuz Ekosistemindeki Unsurların Katma DeğerininArtırılması

a. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bu bileşen ile bölgede yer alan tuz ürünleri ekosistemindeki unsurların katma değerinin artırılması hedeflenmektedir. Bölgede üretilen temel ürünlerden biri olan tuz çoğunlukla bir madencilik faaliyeti olarak değerlendirilmektedir. Tuzun işlenmesine yönelik faaliyetler ise sofralık tuz üretimi ve bir takım yerel hediyelik eşya üretiminin ötesine geçememiştir. Tuz üretiminin katma değerinin artırılarak bölgeye daha fazla gelir sağlanması ve istihdam yaratılması mümkündür. Bu kapsamda hâlihazırda bölgede üretimi bulunmayan ya da yetersiz olan tuzdan türev kimyasal ve alternatif ürünlerin üretilmesine yönelik olarak bölgedeki üretici işletmelere teknik danışmanlık desteklerinin verilmesi gerekmektedir. Böylelikle su arıtmasında kullanılan tablet tuz, kar ve buzlanmayı önleyici solüsyon, klor ve klor alkali ürünleri (hidrojen klorür, sodyum/potasyum hidroksit, hidrojen/sodyum/potasyum peroksitler, asetik asit, hidroklorik asit, demir-3 klorür solüsyonu, kostik vb. ürünler) vb. ürünlerin bölge içerisinde üretilmesimümkün olacaktır.

Bölgedeki tuz ekosisteminin bir parçası olan tuz temalı turizm unsurlarının geliştirilmesine katkı sağlanacaktır. Çankırı'da bulunan yer altı tuz şehrinin (tuz madeni) tamamlayıcı tıp tedavileri olan speleoterapi ve haloterapi uygulamalarına uygunluğu ve bu kapsamda oluşturulacak terapi merkezleri, konaklama tesisleri vb. projelere yönelik fizibilite raporları hazırlanması, dış kaynak ve fonların araştırılması söz konusu olacaktır.

"Sektörel Tuz ve Tuz Temelli Stratejik Ürünler" ihtisaslaşma projesi ile YÖK tarafından **"Bölgesel Kalkınma Odaklı İhtisas Üniversitesi"** olarak seçilen Çankırı Karatekin Üniversitesinin bu kapsamdaki plan, proje ve faaliyetlerine destek olunması amaçlanmaktadır.

Programın uygulanmasıyla; yeni yatırımların artırılması, bölgede daha önce üretimi bulunmayan yeni ürün ve hizmetlerin üretilmesi, işletmelerin üretim, yönetim ve pazarlama becerilerinin geliştirilerek rekabet faktörlerinde ilerleme sağlanması temel hedefler olarak belirlenmiş olup SOP içerisinde değer ve dönüşüm yaratacak proje ve faaliyetlere odaklanılmıştır.

b. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın performansını ölçmede esas alınacak sonuç göstergeleri Tablo 18'de yer almaktadır.

Tablo 18 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-3 Sonuç Göstergeleri

Sonuç Göstergeleri	Birim	Mevcut	Hedef 2026	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaçlar
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründeki Yeni Yatırım Sayısı	Adet	0	2	Kapasite Raporları, Ticaret Sicil Belgesi Kayıtları, Teşvik Belgesi Kayıtları	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründeki Yeni Yatırım Büyüklüğü	TL	0	300 Milyon	Ticaret Sicil Belgesi Kayıtları, Teşvik Belgesi Kayıtları	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründe Faaliyet Gösteren Firma Sayısında Artış	Adet	10 (2021)	12	Girişimci Bilgi Sistemi	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründe Çalışan Kişi Sayısında Meydana Gelen Artış	Çalışan	308 (2021)	370	Girişimci Bilgi Sistemi	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründe Faaliyet Gösteren Firmaların Net Satışlarında Meydana Gelen Artış Tutarı	TL	175,3 Milyon (2021)	250 Milyon	Girişimci Bilgi Sistemi	3
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Sektöründeki Yatırımlar Kapsamında Oluşturulan/ Geliştirilen Sanayi Alanı Parsel Büyüklüğü	Dekar	0	20	Organize Sanayi Bölgeleri Bölge Müdürlükleri	3
Bölgede Üretilen Tuz ve Tuzdan Türev Yeni Ürün Sayısı	Adet	0	3	Kapasite Raporları, Ticaret Sicil Belgesi Kayıtları, Teşvik Belgesi Kayıtları	3
TR82 Bölgesindeki Teknoloji Geliştirme Bölgelerinden (TGB) Alan Tahsis Edilen, Tuz	Adet	0	1	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri	3

ve Tuzdan Türev Ürünler Üretimi Yapan Firma Sayısı					
Tuz Ürünleri Üretiminde Yapısal Dönüşümü Sağlayacak Teknik Danışmanlık Desteklerinden Yararlanan Firma Sayısı	Adet	0	2	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)	3
Geleneksel Tuz Ürünleri Üretiminde Kaynak Verimliliği Sağlayacak Teknik Danışmanlık Desteklerinden Yararlanan Firma Sayısı	Adet	0	1	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)	3
Yeşil OSB Sertifikası Alan OSB Sayısı	Adet	0	1	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	3

2025 yılına ait çıktı göstergeleri ise Tablo 19'da yer almaktadır.

Tablo 19 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-3 Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergeleri	Bileşen Kodu	Birim	Hedef 2025	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı
Sektörel ve Tematik Rapor Sayısı	3	Adet	3	2025	Ajans
Ön Fizibilite Raporu Sayısı	3	Adet	1	2025	Ajans
Hedef Pazar Araştırma Raporu Sayısı	3	Adet	2	2025	Ajans
Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu (SANTEK) Toplantılarına Katılım Sayısı	3	Adet	2	2025	Ajans
İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Toplantılarına Katılım Sayısı	3	Adet	2	2025	Ajans
Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Ziyaretleri	3	Adet	2	2025	Ajans
Düzenlenen ve/veya Katkı Sağlanan Etkinlik Sayısı	3	Adet	1	2025	Ajans
Proje/Faaliyet Hazırlama ve Uygulama Kapasitesinin Arttırılmasına Yönelik Eğitim/Bilgilendirme/Danışmanlık vb. Sayısı	3	Adet	1	2025	Ajans
Yatırım Promosyonu Etkinlikleri Sayısı	3	Adet	1	2025	Ajans
SOP Kapsamında Uygulanan Teknik Destek Programı Sayısı	3	Adet	1	2025	Ajans
Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Bilgilendirme Faaliyetleri	3	Adet	1	2025	Ajans

c. Proje ve Faaliyetler

Tablo 20 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-3 Faaliyet Planı ve Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz, Programlama	Sodyum Metabisülfit Hedef Pazar Araştırma Raporu Klor Alkali Ürünleri Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu Çankırı Tren İstasyonları ve Yük Analizi Raporu	ÇYDO	9 ay	50.000
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Faaliyetleri		1 ay	0
	Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon düzenlenmesi/ etkinliklere katılım/katkı sağlanması		2 ay	250.000
Kapasite Geliştirme	Kapasite Gelişimine Yönelik Eğitim, Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri		1 ay	0
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yeni Sanayi Alanlarının Belirlenmesine Yönelik Çalışmalar		Yıl boyu	50.000
	İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri		Yıl boyu	100.000
	Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi		Yıl boyu	0
	Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri		Yıl boyu	0
	Bölge İçi Saha Ziyaretleri		Yıl boyu	0

	Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri		Yıl boyu	0
Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı		9 ay	6.000.000
Önemli Kamu Yatırımları	Kamu Yatırımlarının Takip ve İzlenmesi		1 ay	0
Diğer	Rekabetçilik SOP Faaliyetleri Kapsamındaki Yolluk Giderleri		12 ay	500.000
Toplam				**6.950.000**

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz, Programlama	Sodyum Metabisülfit Hedef Pazar Araştırma Raporu	ÇYDO	9 ay	50.000
	Klor Alkali Ürünleri Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu			
	Çankırı Tren İstasyonları ve Yük Analizi Raporu			

SOP kapsamındaki genel ve özel amaçlara ulaşılabilmek, yatırım promosyonu faaliyetlerini daha etkili yürütebilmek, proje bazlı desteklere temel oluşturabilmek, bölgedeki yatırım ortamına, ihracata ve istihdama katkı sağlayabilmek adına sektörel analizler, ön fizibilite çalışmaları ve hedef pazar araştırmaları gerçekleştirilecektir.

- Klor Alkali Ürünleri Hedef Pazar Araştırma Raporu – 2024 yılında tamamlanan NaOH hedef pazar araştırması raporuna ek olarak 2025 yılında ikinci bir ürünle (sodyum metabisülfit vb.) ilgili pazar araştırması raporu oluşturulacaktır.

- 2024 yılında tamamlanamayan Klor Alkali Ürünleri Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu 2025 yılı içinde tamamlanacaktır.

- 2024 yılında saha çalışmaları gerçekleştirilen Çankırı Tren İstasyonları ve Yük Analizi Raporu tamamlanacaktır (Raporun ana amaçlarından birisi ilde çıkarılan tuz ve diğer doğal kaynaklardan gerçekleştirilen üretimdeki lojistik maliyetlerini azaltmak ve böylelikle üreticilere rekabet avantajı kazandırmaktır.)

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İşbirliği ve Koordinasyon	Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Faaliyetleri	ÇYDO	1 ay	0
	Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon düzenlenmesi/ etkinliklere katılım/katkı sağlanması		2 ay	250.000

2024 yılında Tuz sektöründe faaliyet gösteren yerel işletmeler ziyaret edilerek süreç başlatılmıştır. Bu ziyaretler sonucunda Çankırı'da sektörün ürettiği ürünlerin geliştirilmesi, verimliliğin artırılması gibi konularda Teknik Destek (TD) ihtiyacı bulunduğu tespit edilmiştir. Teknik Destek Programı kapsamında yerel firmalarla birlikte yapılan araştırma ve incelemeler neticesinde SOP'un hedefleri kapsamında yer alan mevcut ürünlerin geliştirilmesi ve katma değerin artırılması için yapılması gereken müdahaleler/alınması gereken teknik danışmanlıklar (yeni bir üretim tekniğinin belirlenmesi, kurgulanması, verimliliği sağlayacak uygulamalar vb.) saptanmıştır. Böylelikle kurumsal olarak öncelikle mevcut durumun analiz edilmesi sağlanmıştır. Söz konusu firmalar bu kapsamda 2024 yılı TD programına başvuru yapmıştır. Mevcut durumun analiz edilmiş olması ve sonrasında müdahale edilecek konuların tespit edilmiş olması sayesinde 2024 yılı için planlanmış olan aşağıdaki faaliyetlerin içeriğinin geliştirilerek 2025 yılında yapılmasının daha faydalı olabileceği değerlendirilmiştir. 2024 yılında başlatılan yukarda bahsedilen faaliyetlerin sonuçlarının/gidişatının değerlendirilmesi ve varsa sektörde farklı geliştirme alanlarının tespit edilmesi amacıyla aşağıdaki faaliyetlerin 2025 yılında yapılması hedeflenmektedir.

İlgili Paydaşlarla İşbirliği Sağlanması: SOP, Ajans stratejik öncelikleri ve ÇP faaliyetlerini destekleyecek paydaşlarla (Üniversiteler, araştırma kurumları, bakanlıklar, küme dernekleri, bölge dışı ticaret ve sanayi odaları, işadamı dernekleri, işletmeler vb.) işbirliği sağlama/işbirliği ağları kurma/iyi uygulama örneklerini inceleme/ görüş

alışverişinde bulunma /ortak projeler geliştirme vb. faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda söz konusu paydaşlar ile çalışma ziyaretleri/teknik inceleme gezileri/çalıştaylar/çevrimiçi toplantılar vb. organize edilecektir.

Organizasyonlara/etkinliklere katılım/katkı sağlanması: Bölge yatırım ortamının tanıtılması, bölgedeki firmalarla bölge dışı firmalar arasında iş birlikleri geliştirilmesi, bölgede öne çıkan sektörlerdeyaşanan gelişmelerin yakından takibi amacıyla fuarlar, forumlar, paneller vb. ulusal/uluslararası organizasyonlara katılım/katkı sağlanacaktır. Örnek etkinliklerin bazıları aşağıda yer almaktadır:

- ✓ 11. Uluslararası Özel, Spesifik Kimyasallar, Genel Kimyasallar, Petrokimyasallar, Laboratuvar, Ölçüm Cihazları, Proses ve Otomasyon Endüstrisi, Paketleme, Geri Dönüşüm ve Çevre Teknolojileri Fuarı (Turkchem Eurasia 2025)
- ✓ 19. Uluslararası Gıda ve İçecek Teknolojileri Fuarı (Food-Tech Eurasia 2025)

Tuz Temalı Etkinlikler Düzenlenmesi: Ulusal/uluslararası nitelikteki kuruluş/firmalarla ilgili konulara yönelik işletme eşleştirme, zirve, seminer, panel, konferans vb. etkinlikler düzenlenmesi planlanmaktadır.

- ✓ 2024 yılında Çankırı Karatekin Üniversitesi ile beraber ulusal/uluslararası paydaşların katılımıyla Çankırı ilinde "**Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Çalıştayı**"na katılım ve katkı sağlanmıştır. 2025 yılında üniversitenin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda düzenlenen programlara katılım ve katkı sağlamaya devam edilecektir.
- ✓ Bölgede tuz üretimi yapan işletmeler ile diğer işletmeler arasında satış, tedarik, network paylaşımını içerecek işbirliği geliştirme/işletme eşleştirme programları düzenlenecektir. 2024 yılı içinde Çankırı Çerkeş OSB'de makine imalatı konusunda faaliyet gösteren bir işletmenin Çankırı merkezde faaliyet gösteren bir tuz işletmesi ile bir araya getirilerek üretimde kullanabileceği makine teçhizatın yerelden tedarik edilebilmesi için görüşme gerçekleştirilmiştir. 2025 yılında da bu faaliyetlerin devam ettirilmesi planlanmaktadır.

iii. Kapasite Geliştirme

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kapasite Geliştirme	Kapasite Gelişimine Yönelik Eğitim, Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri	ÇYDO	1 ay	0

Bölge içinde işletmelerin birbirleri ile ilişkilerinin geliştirilmesi ve Ajans TD Programına başvuru yapmaları ile ilgili proje, faaliyet hazırlama ve uygulama kapasitelerini geliştirmeye yönelik birebir danışmanlık ve eğitimler verilmektedir.

TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren firma ve kuruluşların tuz temalı program, proje, faaliyet hazırlama veuygulama kapasitesinin artırılması ile ulusal/uluslararası fonlara başvuru sunma yetkinliği kazandırılabilmesi amacıyla eğitim, bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yeni Sanayi Alanlarının Belirlenmesine Yönelik Çalışmalar	ÇYDO	1 ay	50.000
	İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri		1 ay	100.000
	Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi		1 ay	0
	Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri		Yıl boyu	0
	Bölge İçi Saha Ziyaretleri		4 ay	0
	Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri		Yıl boyu	0

Yeni sanayi alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar: Yatırımcılar, yatırıma uygun sanayi parsellerini bulma konusunda ciddi zorluklar yaşamaktadır. Bölgemizde özellikle Kastamonu'da orman alanlarının önemli bir alan kaplaması nedeniyle yatırım yeri sorunları yaşamaktadır. Bu kapsamda baştaOSB'ler olmak üzere planlı sanayi alanlarının oluşturulması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlara (Ticaret ve Sanayi Odası, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü vb.) teknik destek sağlanacaktır. Bu kapsamda Kastamonu'da Araç-İhsangazi arasında OSB kurulması yönünde teknik destek sağlanması planlanmaktadır.

İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri: 2024 yılı içinde bölgede faaliyet gösteren bir işletme ile görüşülmüştür. Kurumsal markalaşma noktasında TD başvurusu yaptırılması ile ilgili ihtiyaçlar belirlenerek gelişim alanı ve yapılacak faaliyetler (yeni oluşturulan markanın kurumsallaşma kapasitesinin oluşturulması noktasında marka tasarımı, marka bilinirliğinin artırılması, logo tasarlanması, internet sitesinin geliştirilmesi, ambalaj tasarımının yapılması vb) belirlenmiştir. 2025 yılı içinde çalışmaların devam etmesi planlanmaktadır. Tuz ve tuzdan türev ürünler üreten firmaların da yararlanabileceği, işletmelerin üretim, pazarlama ve yönetim becerilerinin arttırılmasına yönelik yönetim danışmanlığı hizmetleri verilecektir. Bu bağlamda Teknik Destek Programı uygulanacaktır.

Yatırım promosyonu etkinlikleri düzenlenmesi: Yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyen faktörlergöz önünde bulundurularak bölge yatırım imkân ve fırsatlarına ilişkin toplantı ve ziyaretler gerçekleştirilecektir. Ziyaretler müstakil olabileceği gibi yatırımlarda etkin rol oynayan Odalar, Birlikler (üretici, ihracatçı), OSB'ler gibi kurum ve kuruluşlarla iş birliğine gidilebilecektir. Etkinliklerde yatırımcılara doğrudan firma ziyaretleri dışında, sektör dernekleri, OSB'ler, TSO'lar gibi işletmeleri temsil eden kurum ve kuruluşlar yoluyla ulaşılmaya çalışılacaktır. Bu ziyaret ve toplantılarda ön fizibilite raporları hazırlanmışyatırım fırsatlarına ilişkin tanıtım faaliyetleri de yürütülecektir. Bölge dışında yapılan yatırım promosyonu toplantı ve ziyaretleri sonucunda yeterli sayıda istekli firma olması durumunda bölgenin yatırım imkân vefırsatlarını yerinde göstermek ve yerel firmalarla iş birliği imkânlarını geliştirmek üzere yatırımcı heyetlerininbölgeyi ziyaret etmesi sağlanabilecektir. TR82 Bölgesinde faaliyet gösteren firmalara tuz ve tuzdan türev ürünler hakkında farkındalık sağlayacak bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir.

2024 yılında da katma değerli yeni ürün geliştirilmesi amacıyla yatırım promosyonu toplantıları yapılmış, ziyaretlerdeki görüşmeler sonunda 3 firma TD programına başvuru yapmıştır. Bu başvurulardan iki tanesi sonuçlandırılmıştır. Bu kapsamda başvurusu sonuçlandırılan 2 işletmenin projeleri tamamlandığında aşağıdaki sonuçların elde edilmesi planlanmaktadır;

1) Saf sodyum klorürün topaklaşmasını engelleyici yöntemin bulunması ile ilgili teknik danışmanlık alınması sağlanacaktır. Proje sonunda medikal sanayide kullanılan saf sodyum klorürün taşlaşmasını engelleyecek tekniğin geliştirilmesi ve üretimde kullanılması hedeflenmektedir.

   Sağlık Bakanlığı tarafından serum imalatı başta olmak üzere tıbbi alanda kullanılan saf sodyum klorür üretiminin niteliğini artırması hedeflenmektedir (işletme, taşlaşan üründen dolayı Pazar kaybı yaşamaktadır ve yeni müşterilere ürün satışı gerçekleştirememektedir). Burada geliştirilecek ürün, sektörü yönlendirici firmaların ürettiği saf sodyum klorürü ikame edebilecek nitelikte olacaktır. İşin nitelikli kısmı taşlaşmayı önleyecek şekilde katkı maddesi olmadan üretimin gerçekleştirilmesidir.

2) Farmasötik Tuz üretimi gerçekleştirilmesi için üretim tekniğinin öğrenilmesi/edinilmesi sağlanacaktır.

   lSO 9001 ve GMP Kalite Yönetim Sistemi Kurulması ve Uygulanması eğitimleri ile birlikte, işletmeyi belgelendirme aşamasına getirmek için danışmanlık hizmeti sağlanacaktır. Bu sertifikalarla işletmenin iç piyasada pazar ağını genişletmesi planı ve ihracatını artırma hedefi bulunmaktadır. Çankırı'nın ihracatında tuz yer edinmeye başlamaktadır.

Yatırım kolaylaştırma faaliyetleri: İş ve yatırım ortamına ilişkin bürokratik izin, ruhsat ve diğer hukuki prosedürlerin yürütülmesi, yatırım yeri temini, devlet destek ve teşvikleri hakkında bilgilendirmeve danışmanlık

faaliyetleri yoluyla yatırımcıların iş ve işlemlerini hızlı ve etkin bir şekilde yürütmelerine katkı sağlanacaktır.

Bölge içi saha ziyaretleri: Saha hâkimiyetini sağlamak üzere bölgede faaliyet gösteren işletmelere, ilgilikurum ve kuruluşlara yönelik olarak saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Saha ziyaretlerinde devlet destekve teşvikleri, yerel bölgesel ulusal/uluslararası iş birlikleri, potansiyel yatırım alanları gibi konularda bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri: Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında önceliklendirilen yatırım konuları özelinde potansiyel yatırımcı ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Programın yönetim sürecinin yereldeki faaliyetleri yürütülecektir.

v. Ajans Destekleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı	ÇYDO	9 ay	6.000.000

Teknik Destek: Kâr amacı güden ve/veya gütmeyen kuruluşların ihtiyaç duyacakları konulara yönelikeğitim ve yönetim danışmanlığına yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca 2024 YılıYönetim Danışmanlığı Teknik destek programı devam faaliyetleri yürütülecektir. Bu kapsamda;

Bölgemizde klasik anlamda tuz ürünleri üretimi yapan firmaların nitelikli dönüşümünün sağlanarak katmadeğeri yüksek ürünler üretebilme yetkinliğinin kazandırılabilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda üreticilerimize başta tuzdan türev kimyasal ürünler (klor alkali ürünleri) olmak üzere, suarıtmasında kullanılan tuz ürünleri, karayollarında buzlanmayla mücadelede kullanılan tuz bazlı solüsyonlar vb. hâlihazırda TR82 bölgesinde üretimi bulunmayan katma değeri yüksek, ihracat ve dövizkazandırma potansiyeli olan teknoloji yoğun ürünlerin üretilmesini sağlayacak teknik danışmanlıkdestekleri verilecektir.

Sektörün uzmanı yerli/yabancı profesyoneller tarafından sağlanacak teknik danışmanlık hizmetleriyle üretici firmalarımızın yurtiçi ve yurtdışında rekabet avantajı kazanmasını sağlayacak bilgi ve beceriler elde edilmiş olacaktır. Yüksek teknoloji ve ileri tekniklerin kullanılmasıyla firmalarımızın ürün gamı, kapasite kullanım oranı, ihracat tutarları ve sonuç olarak birim başına düşen kârlılıkları da artırılmış olacaktır.

Bölgemizde geleneksel olarak üretilmekte olan tuz ürünlerine yönelik olarak maliyet etkinliği sağlayacakkaynak verimliliğine dayalı teknik danışmanlıklar firmalarımızın hizmetine sunulacaktır. Böylelikle yalnızcayüksek katma değerli tuz ürünlerinde değil geleneksel tuz ürünlerinde de bölgenin rekabetçiliğine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Önemli Kamu Yatırımları	Kamu Yatırımlarının Takip ve İzlenmesi	ÇYDO	1 ay	0

Bölgedeki tuz temalı turizm, sağlık, eğitim vb. unsurlara yönelik projelerin kamu yatırımına (Kültür Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı vb.) dâhil edilip edilmeyeceği hususu değerlendirilerek Bakanlıklar/Kurumlar nezdinde görüşmeler gerçekleştirilecektir. Ayrıca bu kapsamdaki mevcut kamu yatırımlarının takibi ve izlemesi yapılacaktır.

Çankırı Belediyesi'nin işletmekte olduğu yer altı tuz şehrinin (tuz mağarası) halen tuz çıkarılmakta olan maden tarafı ile olan bağlantısının kesilerek, maden tarafına ilave havalandırma bacasının (turizm amaçlı kullanılan kısmın maden kısmından bağımsız hale getirilmesi) açılması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Çankırı Tuz Mağarasının sağlık turizmine kazandırılması amacıyla Valilik, Belediye, Üniversite ve Sağlık İl

Müdürlüğü koordinasyonunda KOAH hastalarına yönelik "Daha Güçlü Bir Nefes Projesi" kapsamında solunum fonksiyonlarının iyileştirilmesinin etkilerinin görülmesi amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

Tablo 21 Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP Amaç-3 Faaliyetleri İzleme Takvimi

Rekabet SOP Amaç 3 - Tuz Ekosistemi	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL	EKİ	KAS	ARA
Araştırma, Analiz ve Programlama												
Klor Alkali Ürünleri Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu	■	■	■	■	■				■	■	■	■
Klor Alkali Ürünleri Hedef Pazar Araştırma Raporu	■	■	■	■	■				■	■	■	■
Çankırı Tren İstasyonları ve Yük Analizi Raporu	■	■	■	■	■				■	■	■	■
İşbirliği ve Koordinasyon								■	■	■	■	■
Bölge Dışı İşbirliği ve İstişare Faaliyetleri										■		
Bölgede öne çıkan alanlarda organizasyon düzenlenmesi/ etkinliklere katılım/katkı sağlanması					■	■	■					
Kapasite Geliştirme												
Kapasite Gelişimine Yönelik Eğitim, Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri					■	■						
Tanıtım ve Yatırım Destekleri												
Yeni Sanayi Alanlarının Belirlenmesine Yönelik Çalışmalar	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
İşletmelerin Rekabet Gücünü Arttırmaya Yönelik Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Yatırım Promosyon Etkinlikleri Düzenlenmesi	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Yatırım Kolaylaştırma Faaliyetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Bölge İçi Saha Ziyaretleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Yerel Kalkınma Hamlesi Faaliyetleri	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ajans Destekleri												
Teknik Destek Programları	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Önemli Kamu Yatırımları												
Tuz Temalı Projelerin Kamu Yatırım Programına Dâhil Edilmesi ve İzlenmesi	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
İzleme ve Değerlendirme												
SOP İzleme Faaliyetleri					■	■						■

5. Yerel Kalkınma Fırsatları

Yerel Kalkınma Fırsatları (YKF), Ajansın yıl içinde uygulamaya koyacağı sonuç odaklı programlar kapsamına girmeyen faaliyetlerini, Kalkınma Ajansları 2025 Yılı Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlama Usul ve Esasları öncelikleri ışığında yürütmeyi amaçlamaktadır.

Tablo 22 YKF Faaliyet Planı ve Bütçesi

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kapasite Geliştirme	Kalkınma Ajansları Tema Faaliyetleri	Tüm Birimler	12 Ay	3.250.000
	Gençlerde Girişimcilik Kültürünün Oluşturulması Faaliyetleri (Siber Vatan, Vocathlon)	KYB, KYDO	12 Ay	452.000
	Uluslararası Fonlar Farkındalık Faaliyetleri, Proje Yazma Eğitimleri ve Atölyeleri	UPFB	12 Ay	750.000
	Anadoludakiler Projesi Sürdürülebilirlik Faaliyetleri	DGB, TKB, YDOlar, UPFB	12 Ay	3.000.000
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Türkiye'de Sivil Toplumun Girişimcilik Yoluyla Desteklenmesi Projesi	UPFB	12 Ay	24.050.000
Ajans Destekleri	SOGEP Faaliyetleri (Başvuru ve yürütülmesi)		12 Ay	94.008.335
	Güdümlü Proje	TKB	12 Ay	3.000.000
	Hukuki Süreçleri Devem Eden Projeler	KYB	12 Ay	1.000
Toplam				**128.511.335**

5.1. Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği Çalışma Teması Faaliyetleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kalkınma Ajansları Tema Faaliyetleri	Gücüm Emeğim Platformu - Kadın Kooperatiflerinin ve Örgütlerinin Kapasite Geliştirme Çalışmalarına Destek Olunması	TKB / DGB	12 Ay	3.250.000
	Gücüm Emeğim Kadın Girişimciliği Programı	YDO'lar	12 Ay	
	Gücüm Emeğim Kadın Girişimciler Eğitim Programı	UPFB	3 Ay	

Ajansımızın 2020-2023 yılları arasında başarıyla yürüttüğü ***Kadınların ve Gençlerin İşgücü Potansiyelinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Program*** ile kadın örgütlenmelerinin güçlendirilmesi vasıtasıyla kadınların ekonomik ve sosyal statülerinin güçlendirilmesi, kooperatifleşme aracılığıyla kadın örgütlenmelerinin artırılması, kadın kooperatiflerinin gelirlerinin artırılması hedeflenmiştir. Program kapsamında TR82 Bölgesi'nde faaliyet gösteren kadın kooperatiflerini tek bir çatı altında toplayarak Bölgeye özgü, bütüncül şekilde çalışan **"Gücüm Emeğim"** adında bir platform oluşturulmuştur. Bu platform ile kadın kooperatiflerinin markalaşma, pazarlama ve iş teknikleri konularında gelişmelerinin sağlanması; yöresel olarak üretebilecekleri Bölgeye özgü ürünlerin tespit edilmesi ve ürün satışlarını yapacakları ulusal ve uluslararası pazarda kendilerine yer bulmaları amacıyla faaliyetler düzenlenmiştir. Bölge içerisinde kadın kooperatifleri ile birlikte yapılan toplantılar neticesinde TR82 Bölgesinde aktif olarak çalışan ve Gücüm Emeğim platformu üyesi kadın kooperatiflerinin bir araya gelmesiyle 2022 yılında S.S. Gücüm Emeğim Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri Birliği, Türkiye'deki 4. kadın kooperatifleri üst birliği olarak kurulmuştur. Kadın kooperatiflerinin satış ağlarını genişletebilmeleri için web tabanlı ticaret sitesi kurulmuştur. Bölgedeki kadın kooperatiflerinin geliştirilebilmesi için SOGEP, teknik destek, uluslararası fon (İşten Sosyal Uyuma Projesi) ve SOP faaliyetleri kapsamında makine ekipman, danışmanlık, ürün görselleştirme desteği, eğitim programları, ürün geliştirme, üretilen ürünlerin pazarlara uyumlu hale getirilmesi konularında çeşitli destekler verilmiştir.

2025 yılında Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği Çalışma Teması ile geçmiş yıllarda Bölgede oluşturulan bu sinerjinin Gücüm Emeğim markasını da içerecek şekilde devam ettirecek ve Anadoludakiler markasına da katkı sağlayacak faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda;

Gücüm Emeğim Platformu - Kadın Kooperatiflerinin ve Örgütlerinin Kapasite ve Ürün Geliştirme Çalışmalarına Destek Olunması: Bu faaliyet kapsamında Bölgede kurulu kadın kooperatiflerinin ve birliklerin kurumsallaşabilmesi ve katma değerli ürünlerle daha fazla gelir elde edebilmesi için analiz ve danışmanlık faaliyetlerinin yürütülmesi planlanmaktadır. Bu danışmanlık faaliyetleri kadın örgütlenmelerinin ürün görselleştirmelerinin, üretiminin ve pazarlama süreçlerinin ticaret, dijital pazarlama ve gıda yönetmeliklerine uygun bir şekilde yapılmasını sağlayacaktır. Bu kapsamda 2025 yılında hizmet alımı yoluyla bölgedeki kadın kooperatiflerinin ve birliklerin (her bir kooperatif ve birlik özelinde) mevcut durumlarını ortaya çıkararak kurumsallaşma yönünden eksiklerinin tespit edilmesi, çıkan sonuçların raporlaştırılmasına yönelik danışmanlık hizmet alımı yapılacaktır. Bu rapor ile tespit edilen eksikliklerin üretilecek gelişim yol haritasıyla giderilmesi amacıyla birebir mentörlükler sağlanacaktır. Kadın kooperatiflerinin ürettikleri ürünlerinde katma değer oluşturabilecek olanlarının seçilerek ulusal pazarlarda ve Anadoludakiler markası altında yer edinmesi amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

Gücüm Emeğim Kadın Girişimciliği Programı: TR82 Bölgesi'nde kadın girişimcilerin kurduğu firmalara yönelik ürün geliştirme, pazarlama, markalaşma gibi alanlarda danışmanlık hizmeti verilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda 2025 yılında bölgedeki kurulu/kurulacak işletmelere yönelik faaliyetler düzenlenecektir.

Gücüm Emeğim Kadın Girişimciler Eğitim Programı: TR82 Bölgesi'nde bulunan kadın girişimcilerin ve girişimci olmak isteyen kadınların kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla ihtiyaç duydukları konularda eğitim almaları sağlanacaktır. Eğitimler sayesinde kurmayı düşündükleri/kurulu girişimleri ilerletebilmeleri için ihtiyaç duydukları bilgi ve yetenekleri edinmeleri sağlanması planlanmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılında Kastamonu'da gerçekleştirilen kadın girişimciler eğitim programı Çankırı ve Sinop'ta da uygulanacaktır.

a. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 23 Kadın İstihdamı/Kadın Girişimciliği Çalışma Teması Faaliyetleri Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi 2025		Sonuç Göstergesi	
Desteklenen Kadın Girişimci Sayısı	12	KOSGEB'e Kayıtlı TR82 Bölgesi'nde toplam kadın girişimci sayısı	750
Düzenlenen Eğitim/Danışmanlık Sayısı	2/10	15-64 yaş TR82 Bölgesinde İstihdam Edilen Kadın Sayısı (bin)	112
Faaliyetlere Katılım Sağlayan Kadın Sayısı	100		

5.2. YKF Diğer Proje ve Faaliyetler

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kapasite Geliştirme	Gençlerde Girişimcilik Kültürünün Oluşturulması Faaliyetleri (Siber Vatan, Vocathlon)	KYB, KYDO	12 Ay	452.000
	Uluslararası Fonlar Farkındalık Faaliyetleri, Proje Yazma Eğitimleri ve Atölyeleri	UPFB	12 Ay	750.000
	Anadoludakiler Projesi Sürdürülebilirlik Faaliyetleri	DGB, TKB, YDOlar, UPFB	12 Ay	3.000.000
AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	Türkiye'de Sivil Toplumun Girişimcilik Yoluyla Desteklenmesi Projesi	UPFB	12 Ay	24.050.000
Ajans Destekleri	SOGEP Faaliyetleri (Başvuru ve yürütülmesi)	TKB	12 Ay	94.008.335
	Güdümlü Proje	TKB	12 Ay	3.000.000
	Hukuki Süreçleri Devem Eden Projeler	KYB	12 Ay	1.000

Türkiye'de Sivil Toplumun Sosyal Girişimcilik Yoluyla Desteklenmesi Projesi
IPA 2022 programının Türkiye'de Sivil Toplumun Sosyal Girişimcilik Yoluyla Desteklenmesi Projesi kapsamında TR82 Bölgesi'ne Ajans yoluyla kullandırılacak olan 790.000 Avroluk hibenin yönetimi gerçekleştirilecektir.

Gençlerde Girişimcilik Kültürünün Oluşturulması
Bu kapsamdaki faaliyetlere 2019 yılından bu yana Ajans tarafından yürütülen ve ulusalda marka haline gelen "Vocathlon: Mesleki Girişim Maratonu" programı ile devam edecektir. 2024 yılında başvuru ortağı olunan Erasmus+ KA2 projesinin desteklenmesi durumunda, Türkiye ile beraber 4 farklı ülkede (Litvanya, Slovenya, İspanya ve Portekiz) mesleki eğitim alanında girişimcilik yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla faaliyetler yürütülecektir.

Siber Vatan Faaliyetleri
2024 Genç İstihdam teması devam faaliyetleri kapsamında 2024 yılı içerisinde Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı ve Kastamonu Üniversitesi ile yapılan "Siber Vatan" protokolüne istinaden, 2025 yılı içerisinde web güvenliği ve zararlı yazılımlar eğitimleri düzenlenecek sonrasında başarılı öğrenciler yaz kampına götürülecektir. Siber güvenlik alanındaki gelişmelere göre eğitimler güncellenebilecektir.

Uluslararası Fonlar Farkındalık Faaliyetleri, Proje Yazma Eğitimleri ve Atölyeleri: TR82 Bölgesi'nde bulunan paydaş kurum ve kuruşların ulusal ve uluslararası fonlardan (Dünya Bankası finansmanlı SoGreen projesi vb. projeler) daha fazla yararlanabilmesinin sağlanması için ilgili çağrılar döneminde fonlara ilişkin farkındalık faaliyetleri, proje yazma eğitimleri ve atölyelerinin düzenlenmesi planlanmaktadır.

Pilot İl Çankırı Yeşil OSB Dönüşüm Programı: Yeşil OSB Dönüşüm Programı uygulamasının amacı, ülkemizde yer alan organize sanayi bölgelerini "Sürdürülebilir Kalkınma" amaçları doğrultusunda "Sürekli Gelişim" prensibi benimsenerek uluslararası standartlara ulaştırmaktır. Sürdürülebilir kalkınma ve çevre bilinciyle oluşan küresel farkındalık sayesinde endüstrilerin verimliliği ve kârlılığı artarken karbon ayak izininde azaltılması hedeflenmektedir. Mevcut OSB'lerin Yeşil OSB'lere dönüştürülmesiyle başta doğa ve toplum olmak üzere işletmeler ve çevredeki topluluklar için önemli faydalar sağlanacak olup çevre dostu endüstriyel gelişmeler için de bir program sunulmuş olacaktır.

Yeşil OSB dönüşüm programının temel hedefleri şunlardır:

- OSB'nin yönetimsel ve izlemeye ilişkin performansının artırılmasını sağlamak,

- Atıklar ve kaynakları yönetmek için sürdürülebilir araçlar sağlamak ve OSB'lerin karbon ayak izini küçülterek çevre performanslarının artırılmasını sağlamak,
- İklim değişikliği sorunları, çevre üzerindeki yerel ve küresel etkilerin ele alınmasını sağlamak,
- İşçi hakları ve çalışma koşulları, cinsiyet - topluluk diyaloğu, arazi edinimi ve sosyal altyapı dâhil olmak üzere toplumun ve çalışanların ihtiyaçlarının ele alınarak sosyal performansın iyileştirilmesine katkı sağlamak,
- OSB yöneticileri ve işletme sahipleri için ekonomik performansın artırılmasını sağlamak.

Sanayinin yeşil dönüşümü, düşük karbonlu üretim ekosistemi ve döngüsel ekonomi uygulamalarına hazır olunması amacıyla oluşturulacak Yeşil OSB Tasarım Belgesi, 01.01.2025 tarihinden sonra kurulan ve ilave alan tahsis edilen OSB'ler için zorunlu hale getirilecektir. Çankırı'daki OSB'lerin doluluk oranının yüksek olması sebebiyle ilave alan / genişleme alanı (Çerkeş OSB 2.etap, Şabanözü OSB 2.etap, Korgun OSB 2.etap) planlamaları ile ilde kurulması planlanan yeni OSB (Orta OSB) girişimleri mevcuttur. Bu sebeple, Yeşil OSB Dönüşüm Programı kapsamında Ajansımız tarafından Çankırı pilot il olarak seçilmiş olup koordinasyon Çankırı Yatırım Destek Ofisi tarafından sağlanacaktır. Ayrıca, söz konusu program kapsamında yürütülen faaliyetler sayesinde il OSB'lerinin "Dünya Bankası Finansmanlı OSB Kredilendirme Projesi" başvurularına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Yeşil OSB Dönüşüm Programı kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilecektir:

Teknik Destek Faaliyetleri: Yeşil OSB Belgelendirme Modeli Uygulaması, ön kriterler ve performans göstergelerinden oluşmaktadır. Belirtilen ön kriterler arasında "4. OSB'nin TSE tarafından TS EN ISO 14001ve TS EN ISO 50001 standartlarında belgelendirilmiş olması", "5. İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlikle ile ilgili konuları izlemek ve yönetmek için organizasyonel yapıda bir birimin kurulması ve en az bir yetkin personel istihdam edilmesi." ve "6. OSB'nin en az temel seviye Sıfır Atık Belgesine sahip olması" bulunmaktadır. 4. ve 6. kriterdeki standartların anlaşılıp OSB'ye tatbik edilmesi, 5. kriterdeki organizasyonel yapının kurulabilmesi için gerekli olan bilgi birikimi, know-how ve uzman görüşünün OSB'ye aktarılabilmesi için danışmanlık hizmeti gereksinimi bulunmaktadır.

Yeşil OSB ünvanına hak kazanılabilmesi için ilgili performans göstergelerinde belirtilen aşağıdaki yeterliliklerin sağlanması gerekmektedir:

- Verilerin elde edilmesi, işlenmesi, raporlanması,
- Mevcut durum analizi,
- Altyapının tesis edilmesi, eğitimlerin düzenlenmesi,
- Firmalara bilgilendirme etkinlikleri yapılması,
- İlerleme toplantıları gerçekleştirilmesi,
- Koordinasyon sağlanması,
- Uygulama planlarının hazırlanması,
- İyileştirme raporu hazırlanması
- Yeşil OSB tasarım belgesinin oluşturulması,
- İlgili sertifikasyon danışmanlıklarının sağlanması.

Bu yeterliliklerin sağlanabilmesi için OSB Müdürlüklerine veya firmalara teknik destek (danışmanlık firmalarından hizmet satın alınması ya da bizzat Ajans tarafından danışmanlık hizmeti verilmesi) sağlanacaktır.

Anadoludakiler Projesi Sürdürülebilirlik Faaliyetleri

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajanları Genel Müdürlüğü tarafından çalışmaları yürütülen, topraklarımızın zenginliğini dijital platformda paylaşarak yerel üreticilerimizin desteklenmesini, geleneksel kültürümüzün yaşatılmasını ve yerel potansiyellerin keşfedilmesini amaçlayan "Anadoludakiler" projesinin bölgesel entegrasyonunu sağlamaya yönelik tasarlanan faaliyetlerle projenin gelişmesine ve tanıtımına katkı sağlanacaktır. Bu kapsamda, kalkınma **ajansları ile ortak faaliyetler yürütülerek, Bölgenin bereket, birikim, beceri özellikleri ile öne çıkan ürünleri pl**atform aracılığı ile ulusal ve uluslararası

arenalarda tanıtılacaktır. Projeye katkı sağlayabilecek Bölge ürünleri için, ürün geliştirme, tasarım, pazarlama, ticarileşme, lobicilik vb. faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP): Program kapsamında her yıl yayınlanan usul ve esaslara göre tarım ve kırsal kalkınma konularında proje geliştirilerek Bakanlığa sunulacak ve kabul edilen ayrıca geçmiş yıllarda başlayıp cari yıla sarkan projelerin izlenmesi ve sonuçlandırılması yapılacaktır.

6. Kurumsal Gelişim

Kurumsal Gelişim faaliyetlerinin genel amacı, Ajansın "Bölgenin Pusulası Özgün Fikirlerin Referans Noktası Olmak" vizyonuna uygun olarak, TR82 Bölgesinin kalkınmasında katkısını artıracak kurumsal dönüşümünü sağlamaktır. Bu süreç iki ana eksene dayandırılmaktadır:

- Konumlandırma: Ajans tarafından sunulan hizmetlerin kamu hizmetleri arasındaki pozisyonunu belirlemektir. Ajansın mali destekleri, bilgilendirme hizmeti, yönlendirme hizmeti vb. hizmetlerden hangisi veya hangilerini yapacağını ve/veya önceliklendireceğini netleştirmektir.
- Kurum Stratejisinin Oluşturulması: Vizyon, misyon, değerler, rekabetçi yeteneklerin yeniden belirlenmesi, kurumsal hedeflerin, birim hedeflerinin ve kişi hedeflerinin birlikte belirlenmesi, kurum, birim ve kişiler için gerekli süreç ve sistemlerin oluşturulması ve her biri için prensip belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Ajansın kurumsal dönüşümünü sağlamak ve değer yaratmak için belirlenen özel amaçlar şunlardır:

- Çalışan memnuniyetinin sağlanması
- Kurum içi sistem ve süreçlerin etkin uygulanması
- Paydaş memnuniyetinin sağlanması
- Çalışma programı-bütçe etkinliğinin sağlanması

a. Araştırma, Analiz ve Programlama

2025 yılında her uzman personelin en az bir adet analiz, rapor, araştırma vb. ajans ihtiyaçlarını karşılayacak ve kişisel gelişimine katkı sağlayacak çalışmalar yürütülecektir.

b. İş birliği ve Koordinasyon

Kalkınma Kurulu Toplantıları: Kalkınma Kurulu üyeliklerinin yeniden belirlenmesi durumunda 2025 yılı içerisinde iki defa Kalkınma Kurulu toplantısı düzenlenmesi öngörülmektedir.

Yönetim Kurulu Toplantıları: Mevzuat kapsamında, her 2 ayda bir olmak üzere 2025 yılı içerisinde toplam 6 Ajans Yönetim Kurulu toplantısı yapılması öngörülmektedir.

Tecrübe Paylaşım Ziyaretleri: Diğer kalkınma ajansları ve kurumlar ile iş birliği geliştirmek, kurumsal yönetim ve işleyiş hakkında iyi uygulamaların tecrübe edilerek örnek alınması amacıyla iyi uygulama ziyaretleri yapılması planlanmaktadır.

c. Kapasite Geliştirme

Ajans Kurumsallaşma Faaliyetleri: 2025 yılında verimlilik artırıcı fiziki ve mevzuat altyapı iyileştirmeleri yapılacaktır.

Ajans Personeline Yönelik Eğitimler: Ajans 2025 yılında personelinin Bölgeye katkısını artıracak ve bireysel gereksinimlerine cevap verecek eğitim programları yürütecek, ulusal ve uluslararası etkinliklere katılımlarını teşvik edecektir. Bu bağlamda, Ajansın Kurumsal Stratejik Planı odaklandığı ana iş hedeflerinin gereksinimlerine göre personelinin yeteneklerini geliştirmeye hizmet edecek şekilde bir eğitim takvimi uygulanacaktır. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığının sorumlu olduğu Kamuda İnsan Kaynakları başlığı altında yer alan 806.3 sayılı tedbirle "Kamu personelinin niteliğini artırmak üzere ihtiyacı kurumlar tarafından tespit edilecek ve hazırlanacakmesleki, teknik ve kişisel gelişim eğitimleri kamu personeline Uzaktan Eğitim Kapısı üzerinden verilecektir." hükmüne istinaden Ajans personelinin bu platform üzerinden eğitim alması sağlanacaktır.Ajans personel alım izin süreçlerine bağlı olarak yeni personel alımı gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda yıl içinde yeni istihdam edilecek personelin kurum kültürüne ve çalışacağı bölgeye adaptasyonunu sağlamak üzere oryantasyon eğitimleri verilecektir.

Tanıtım Faaliyetleri: Gerek üst strateji belgeleri gerekse 2024-2028 yıllarını kapsayan TR82 Düzey 2 Bölge Planı gözetilerek oluşturulan yeni faaliyet alanlarının kamuoyu nezdinde Ajansın bilinirliği ve tanıtımına katkı sağlaması amacıyla geçmiş yıllara kıyasla daha aktif bir iletişim politikası yürütülecektir.

d. Diğer Proje ve Faaliyetler

Ajans, mevzuat çerçevesindeki yükümlülüklerinden doğan faaliyetlerini yerine getirmesi için ihtiyaç duyduğu gider faaliyetleri ile etkinliğini artıracak faaliyetleri 2025 yılında da yürütecektir. Ajans bu faaliyetlerin ve giderlerin kurgusunda "fayda/maliyet" dengesine, "kaynak verimliliği" ve "etkinlik" hususlarına odaklanmaktadır.

Tedarik Faaliyetleri: 2025 yılı içerisinde yapılacak her türlü satın alma faaliyeti "Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın alma ve İhale Usul ve Esasları" çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Satın almalar yapılırken fayda-maliyet etkinliğinin sağlanmasına ve ihtiyaç duyulan alımların zamanında gerçekleştirilmesine dikkat edilecektir. Mal ve hizmet temininde kalite ve işlevsellik unsurları daima göz önünde bulundurulacaktır. Menkul mal ve gayri maddi hak olarak 2025 yılı içerisinde ortaya çıkacak ihtiyaca binaen gerekli alımlar yapılacaktır. Ayrıca Ajansta bulunan demirbaşların bakım onarımları ve süreli lisansa sahip hakların yenilenmesi bu kapsamda gerçekleştirilecektir. 2025 yılı içerisinde herhangi bir yeni taşınmaz mal temini planlanmamaktadır. Bununla birlikte mevcut taşınmazlar üzerinde tadilatlar yapılacak ve mutat bakım onarımlar sağlanacaktır. Ayrıca Ajans 2025 yılında rutin faaliyetlerini sürdürmek amacıyla bir dizi hizmet alımı ve tüketim malzemesi temini gerçekleştirecektir.

Ajans yapacağı bütün faaliyetlerini 17.05.2024 tarihli ve 32549 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tasarruf Tedbirleri konulu 2024/7 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi uyarınca gerçekleştirecektir.

7. Sonuç ve Değerlendirme

Yeni çalışma programı döneminde Ajansın stratejik önceliklerini belirleyen üç temel sonuç odaklı program, bölgesel kalkınmamızı güçlendirmek adına önemli bir çerçeve sunmaktadır. Bu kapsamda yürütülecek olan Destinasyon Geliştirme, Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması, Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi programları, bölgedeki potansiyeli daha etkin bir şekilde değerlendirme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma amacını taşımaktadır.

Destinasyon Geliştirme SOP ile bölgenin turistik çekiciliğini artırarak yerel ekonomiyi desteklemek hedeflenmektedir. Turizm sektöründeki dinamiklerle uyumlu bir şekilde geliştirilen bu programın ana odak noktası bölgenin tanıtımına ve kırsal turizme yönelik etkili adımların atılmasına öncülük etmektir. 2024 yılında karavan turizmi koordinatör ajans faaliyetleriyle gerek turizm ayağında gerekse üretim boyutunda sektörün ilerlemesi için birçok faaliyet yürütülmüştür. Ayrıca CIVD ile sağlanan işbirliğiyle sektöre yönelik bilgi paylaşımı ve veri tabanı kurulumuna yönelik somut çıktılar elde edilmiştir. THY ve KASTAB işbirliğiyle Batı Karadeniz bir bütün turizm destinasyonu olarak Ortadoğu pazarında tanıtılmıştır. Bunun yanında bölgede ilk kez BAKKA işbirliğiyle Batı Karadeniz'i Keşfet Alternatif Destek Programı uygulanmıştır. Program kapsamında desteklenen Turistik Tuz Ekspresi ile turizm anlamında kısıtlı potansiyele sahip Çankırı'ya yönelik düzenlenen tren seferleriyle yaklaşık 3 bin turist şehri ziyaret etmiştir. Şehir markalaşmasına yönelik tamamlanan faaliyetlerle Daday ilçesi Sakin Şehirler Ağı'na dahil edilmiş, UNESCO Faaliyetleriyle biyosfer ağı, gastronomi ve jeopark temalarında ilerlemeler kaydedilmiştir. Destinasyon geliştirme konusunda birbirini tamamlayan tüm bu faaliyetlerin 2025 yılında farklılaştırılarak devam etmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 2025 yılında, Ilgaz Dağı'nın kongre turizmi odağında dağ turizmi planlama çalışmalarına daha fazla ağırlık verilmesi, Turistik Tuz Ekspresi seferlerini tutundurmak amacıyla Ajans katkısının devam etmesi, Alternatif Destek Programı'nda yapılacak bir değişiklik ile özel ilgi turizmi faaliyetlerinin Bölge genelinde desteklenmesi öngörülmektedir. Karavan turizmi konusunda Caravan Salon Düsseldorf fuarıyla aynı zamanda düzenlenecek "Destination Zukunft 2025" konferansına katılım sağlanması, rota bazlı tanıtım faaliyetleri, fuar ve B2B buluşmaları gerçekleştirilerek sektörde gelişimin ve işbirliğinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Anadoludakiler Projesi'nin bölgesel entegrasyonunu sağlamaya yönelik tasarlanan faaliyetlerle projenin gelişmesine ve tanıtımına katkı sağlanacaktır. 2025 yılında Ulusal Jeopark başvurusunun olumlu sonuçlanması, UNESCO Küresel Jeopark hedefine giden yolda ilerleme sağlanması amacıyla sistemli faaliyetlere paydaş kurumlar iş birliği ile devam edilecektir. 2024 yılında tamamlanan "TR82 Bölgesi Turizm Master Planı" ve "Turizm Destinasyon Tanıtım Stratejisi ve Kümelenme Yol Haritası" devam faaliyetleriyle Bölgeden seçilen beş alt alanda Destinasyon Alan Planlama çalışmalarının 2025 yılı ilk yarısında tamamlanması öngörülmektedir. Tüm bunlara ek olarak Batı Karadeniz destinasyonu çatısı altında BAKKA-KUZKA çok yönlü turizm işbirliği faaliyetlerine devam edilecektir.

Tarımda Verimlilik ve Katma Değerin Artırılması SOP, tarım sektörünün güçlendirilmesi, çiftçilerin rekabet gücünün artırılması ve sektördeki katma değerin yükseltilmesi amacını taşımaktadır. Bu program tarımın sürdürülebilir bir şekilde geliştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. 2022 yılında tarım, hayvancılık ve kırsal turizmde bölgedeki gelişmeyi ilerleme sağlamak amacıyla başlatılan Batı Karadeniz Kalkınma Programı (BAKAP) projeleri 2024 yılında sonuçlandırılmıştır. Bu kapsamda süt toplama, sera, arıcılık, turizm altyapısı, balıkçılık başta olmak kırsal kalkınma alanında birçok proje hayata geçirilmiştir. Böylece kırsalda üretilen ürünlerin tedarik zincirine entegrasyonu, ürün kalitesi ve üretim artışı sağlanarak üretici gelirlerinin artırılmasına katkı sağlanmıştır ayrıca turizm altyapısını iyileştirmeye yönelik projelerle hizmet kalitesi ve memnuniyetin artırılması hedeflenmiştir. 2025 yılında bu faaliyetlere devam edilerek SOP'un ana hedef grubu olan çiftçileri, üretici birlik ve kooperatifler ile yerel yönetimler, üniversiteler, tarım konusunda çalışma yapan kurum ve kuruluşlara yönelik faaliyetlere odaklanılacaktır. Bu kapsamda, 2025 yılında hedef grupları yönlendirici bilgi üretme amacıyla tarımda ortak kullanım tesisi, yem bitkileri durumunu ve yem bitkileri işleme olmak üzere 3 yeni rapor/araştırma oluşturulacaktır. Tarım alanında yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde başarılı çalışmaları olan kurum ve kuruluşlar ile iş birlikleri geliştirerek kaynakların tarımsal strateji doğrultusunda kullanılmasını sağlayacak faaliyetler ile

ulusal düzeyde oluşturulan tarım stratejilerinin bölgemizde uygulanmasına yönelik çalışmalar yürütülecek, kooperatifçilik, örgütlenme ve tarımsal girişimcilik hakkında bölgede bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Hedef gruba yönelik kapasite geliştirme çalışmalarıyla tarımsal üretim birlik ve kooperatifleri için eğitim programları, tarımsal ürünlerin markalaşması ve pazarlanmasına ilişkin danışmanlık faaliyetleri ve iyi uygulama örneklerinin bölgemize kazandırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bu faaliyetlere ek olarak, tarımsal ve kırsal kalkınma konularında proje havuzunu geliştirmeye yönelik proje fikirleri üretilerek SOGEP vb. programlara hazırlık yapılması hedeflenmektedir.

Temel Sektörlerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesi SOP, Kastamonu'da ağaç ve ağaç ürünleri, Sinop'ta su ürünleri, Çankırı'da ise tuz ve türev ürünler başta olmak üzere bölgedeki temel sektörlerde rekabet avantajının artırılmasını amaçlamaktadır. Kurumsallaşma, yönetim danışmanlığı, fizibilite çalışmaları ve yatırımcı yönlendirme gibi stratejilere odaklanan bu program ile yerel işletmelerin küresel pazarda daha rekabetçi olmalarına katkı sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, Kastamonu'da ağaç ve ağaç ürünleri ile odun dışı orman ürünleri sektörlerinde 2024 yılında başlatılan kapasite geliştirme, yatırım promosyon, işbirlikleri ve bilgi üretimi konularında faaliyetler yürütülmüş olup 2025 yılında bu faaliyetlere devam edilecektir. Yapılacak faaliyetler ile tıbbi ve aromatik bitkilerden yağ üretimi, modüler mobilya üretimi konuları önceliklendirilmiştir. Bu kapsamda özel sektörü yönlendirici rapor ve analizler yapılarak Kastamonu Üniversitesi işbirliğiyle çalıştaylar düzenlenecektir. Tüm bu faaliyetlere ek olarak teknik destek programı çağrısı yürütülecektir. Çankırı'da tuz ve tuzdan türev ürün üretimi konusunda 2024 yılında yürütülen rapor ve yatırım promosyonu çalışmalarına 2025 yılında da devam edilecektir. Sinop'ta ise su ürünleri sektöründe Ajansın yararlanıcısı olduğu 10,5 Milyon Euro bütçeli Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi'nde faaliyetler 2025 yılında tamamlanacaktır. BAKAP ve SOGEP projeleriyle beraber bu sektörde yakalanan yüksek ivme 2024 yılında ilk kez düzenlenen Karadeniz Masası Su Ürünleri Çalıştayı ile Karadeniz'e kıyısı olan ve su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren kalkınma ajanslarının katılımıyla desteklenmiştir. 2025 yılında farklı temalarda Karadeniz Masası etkinliklerine ve sektörü geliştirecek yönlendirici bilgi üretimi ve yatırım promosyonu gibi faaliyetlere devam edilmesi planlanmaktadır.

SOP faaliyetlerine ek olarak Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında 2024 yılında belirlenen kalkınma ajansları teması olan kadın istihdamına yönelik çalışmalar ve Anadoludakiler Projesi faaliyetleri Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülecektir. Kalkınma ajanslarının bir diğer ulusal teması olan Siber Vatan kapsamında 2024 yılında Kastamonu Üniversitesi ile imzalanan protokol çerçevesinde 2025 yılında da devam edilecektir. Gençlere girişimcilik kültürünün kazandırılması amacıyla yürütülen ve bir tescilli ajans markası olan Vocathlon kapsamında 2024 yılında yapılan Erasmus+ proje başvurusunun desteklenmesi halinde 4 farklı Avrupa ülkesinde faaliyetler yapılacaktır. Ayrıca bu yeni çalışma yılında Ajansın yararlanıcısı olduğu IPA 2022 programının Türkiye'de Sivil Toplumun Sosyal Girişimcilik Yoluyla Desteklenmesi Projesi kapsamında TR82 Bölgesi'ne Ajans yoluyla kullandırılacak olan 790.000 Avroluk hibenin yönetimi gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda 2024 yılında tamamlanan projelendirme çalışmaları 2025 yılında somut faaliyetler ile devam edecektir. Bu program kapsamında 18 Milyon TL bütçeli mali destek programı çağrısı ilan edilecektir. Dünya Bankası tarafından organize sanayi bölgelerine sağlanan desteklerden en yüksek düzeyde yararlanmak amacıyla Çankırı'da bulunan OSB'lere ajans uzmanları aracılığıyla sağlanan teknik destek ve yönlendirme faaliyetlerine 2025 yılında da devam edilecektir. Bu program ile bölgede ilk kez yeşil OSB kavramı kazandırılmıştır.

Ajans, 2025 yılında gerçekleştireceği faaliyetler aracılığıyla bölge ekonomisine, turizmine, tarımına ve rekabetçi sektörlereyönelik kalıcı ve pozitif etkiler bırakmayı hedeflemektedir.

8. Ekler

A. 2025 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları
B. Proje Listesi
C. Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu
D. Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu
E. Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu
F. Program Sonrası Değerlendirme Çalışmaları
G. Tema Faaliyetleri Tablosu

EK-A: 2025 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları

2025 yılı için teklif edilen güdümlü proje yıl içerisinde oluşturularak teklif edilecektir.

EK-B: Proje Listesi

#	Program/Proje Adı	Program/Proje Konusu	Program/Proje Amacı
1.	Çankırı ve Sinop Toplu Konut Projesi	Konut Üretimi	Konut ve altyapı sorunları yaşanan Çankırı ve Sinop illerinde konutüretiminin artırılması
2.	Örnek Köy Projesi	Kırsal Turizm	Bölgede turizm potansiyeli barındıran köy yerleşimlerinde yerel mimariyeuygun sağlıklaştırma ve yeniden işlevlendirme çalışmalarının yapılması
3.	Ekolojik Karavan Park Alanı Projesi	Alternatif Turizm	Karavan park alanı ile kültür turizmine ilgi duyan karavan kullanıcıları tarafından şehirde bulunan turizm unsurlarına yapılan ziyaretlerin artırılması
4.	İhracatta İnsan Kaynakları Kapasitesinin Geliştirilmesi	İnsan Kaynakları Niteliğinin Artırılması	TR82 Bölgesi ihracatını arttırmak ve ihracatta pazar çeşitliliğinin sağlanması
5.	Ahşap Kent	Kuluçka Merkezi	Ahşap girişimciliğinin desteklenmesi, ahşap sektörü insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi, ahşap sektörünün ortak üretim ve tasarım ihtiyaçlarının karşılaması
6.	Karadeniz'de Rekabetçi, Yenilikçi ve Sürdürülebilir Mavi Ekonomi Ekosisteminin Geliştirilmesi (BlackSea BlueHub)	Mavi Ekonomi Sektörlerinin Geliştirilmesi	Mavi ekonomi sektörlerinde Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin artırılması, beşeri sermayenin geliştirilmesi, ülkeler arası ticaret hacminin ve sermaye yatırımlarının artırılması
7.	Et İşleme Tesisi	Tarımsal Sanayi	Bölge'de üretilen etin işlenmesi ve istihdam sağlanması
8.	Açık Deniz Balık Yetiştiriciliği	Su Ürünleri Üretimi	Balık üretiminin artırılması ve kırsalda gelir çeşitlendirmesinin sağlanması
9.	Tarımsal Soğuk Hava Deposu	Tarımsal Üretim	Bölge'de üretilen yöresel gıda ürünlerinin uygun koşullarda saklanarakkatma değerinin ve arz sürekliliğinin artırılması
10.	Bio-İnovasyon	İnovasyon	Mevcut girişimlerin ürün gamının genişletilmesi ve yeni girişimlerin oluşması
11.	Yaşlı Yaşam Köyü	Yatılı Hizmet Veren Yaşlı Yaşam Merkezi	Bölgedeki yaşlıların aktif ve sağlıklı yaşlılık sürecini bakım hizmetleri aldığıbir merkezde sosyalleşme imkânları ile geçirebilmesine olanak sağlanması
12.	Mutlu Çocuk Köyü	Çocuklar İçin Etkinlik Alanı	Çocuklara kentselleşen dünyada kendi köklerini ve özlerini kaybetmedenköy yaşantısının öğretilmesi, doğadan kopmadan doğa ile bütün bir şekilde yaşanılabileceği bilincinin verilmesi
13.	Gündüzlü Bakım Evi	Günübirlik Bakım Hizmeti	Bölgede engelli ve ağır hasta yaşlı bireylere bakım veren kişilerin, haftaiçi mesai saatleri içerisinde sosyal, kamusal ve ekonomik hayata katılabilmeleri için gündüzlü bakım hizmeti veren merkezlerin oluşturulması
14.	Eldivan Seracılık İhtisas Organize Sanayi Bölgesi	Tarımsal Üretim	Bölge Planında da öngörülen tarıma dayalı ihtisas OSB'lerin Bölgede yaygınlaştırılması amacıyla Çankırı Eldivan İlçesinde Seracılık İhtisas OSB kurulumuna yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesi.

EK-C Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu

HEDEF ÜLKE	ZİYARET AMACI	ZİYARETİN İLİŞKİLİ OLDUĞU SOP	BEKLENEN FAYDA	KURULMASI PLANLANAN İŞ BİRLİKLERİ	AJANS KATILIMCI SAYISI	ZİYARETE BÖLGEDEN KATILAN FİRMA/ KURUM/KURULUŞ/ KİŞİ SAYISI	AJANS BÜTÇESİNDEN KATLANILACAK MALİYET
ALMANYA	2025 Destination Zukunft Etkinliği Katılımı	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Ajansın karavan turizmi koordinatörlük rolüne istinaden Dünya'nın en büyük karavan fuarına sektörel ziyaretçi olarak katılım sağlayarak Karavan Endüstrisi Birliği yönetimi ve üyeleri ile iş birliklerinin tesis edilmesi ve sektördeki en önemli etkinlikte Türkiye Karavan Ekosistemi sunumunun yapılması.	Karavan Endüstrisi Birliği (CVIDe.V.) ile iş birliği	3	-	200.000 ₺
YUNANİSTAN	Kastamonu Güney Karadeniz Jeoparkı – Küresel Jeopark Eğitimi ve Ziyareti	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Ajansın koordinasyon rolünü üstlendiği UNESCO Küresel Jeopark Ağı hedefindeki JEOKAR için, başvuru ön kriterleri arasında yer alan eğitim programı ve iyi uygulama ziyareti gerçekleştirilmesi.	Kastamonu Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KASTAB), UNESCO Masası	1	2	60.000 ₺
İSPANYA	Fuar Katılımı / Ürün Lansman	REKABET	Sinop'ta Temel Sektörlerin Rekabetçiliğinin Artırılması Projesi çerçevesinde faaliyete geçen Seanop Su Ürünleri İşleme San. ve Tic. A.Ş. tarafından geliştirilen ileri işleme ürünlerin ve yine Sinoplu işletmeler tarafından üretilen su ürünleri ürünlerinin Seafood Expo Eurasia Global Fuarı'nda yeni iş ortakları ile buluşması için fuar katılım etkinliği düzenlenecektir.	Yurtdışında yer alan su ürünleri üretici, toptan ve perakende şirketleri	3	4	300.000 ₺
MUHTELİF ÜLKELER	KOBİ Destek Merkezi İyi Uygulama Ziyareti	REKABET	KOBİ Destek Merkezi iş planı ve hizmet kılavuzları hazırlama faaliyeti ve KOBİ destek Merkezi'nde çalışması planlana personelin eğitimi faaliyetleri kapsamında benzer işlevde yer alan merkezlerin mukayese edilmesi ve iyi uygulamatransferi amacıyla iyi uygulama ziyareti düzenlenecektir.	Yurtdışında yer alan KOBİ Destek Merkezleri	6	0	0 ₺
BELÇİKA	Su Ürünleri Ar-ge Faaliyetleri ve Tedarikçi Geliştirme	REKABET	Balık unu – balık yağı çalışma grubu faaliyetleri içerisinde balık yağı rafinasyonu kapsamında birlikte ar-ge çalışmaları yürütülen yağ rafinasyon makine ve ekipmanları üreticisi olan NV Desmet Belgium SA ve Desmet Türkiye temsilciliği ile pilot rafinasyon tesisi ve optimum üretim tesisi kapasite belirleme çalışmaları kapsamında 2025 yılında Belçika'da yer alan ar-ge merkezi ve yağ rafinasyon tesislerine ziyaret yapılacaktır.	Yurtdışında yer alan su ürünleri sivil toplum kuruluşları	2	2	200.000 ₺

EK-D Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

#	Gerçekleştirile-cek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi	Etkinliğin Gerçek-leştirile-ceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi 2025
1	Karavan Endüstrisi Birliği Türkiye Programı (CIVD e.V.) ve Tecrübe Aktarım Faaliyetleri	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Karavan Endüstrisi Birliği (CVID e.V.) üst yönetiminin karavan üretimi, ekipman üretimi, karavan alanları yönetimi, promosyon gibi sahip oldukları bilgi ve becerilerin Türkiye'deki ilgili kurum ve kuruluşlara aktarılması. Bu kapsamda, ilk olarak Nisan ayında gerçekleştirilecek Türkiye Karavan Ekosistemi Çalıştayı'nda kamu ve özel sektör ile buluşma sağlanması, Avrupa'daki en önemli 5 üreticinin Türkiye'de eşleştirme programı çerçevesinde ağırlanması, çalışma grupları oluşturulması suretiyle tecrübe paylaşımlarının yapılması.	İşbirlikleri geliştirilmesi, tecrübe paylaşımı	750.000 ₺	İstanbul, Ankara, Bursa	CIVD uluslararası ulaşım ve konaklama masraflarını kendi imkânlarıyla karşılayacaktır. Ülke içi transferler ve toplantı giderleri Ajans tarafından sağlanacaktır. Etkinlik farklı alt temalarda (karavan üretimi standartları, karavan alanları standartları, mevzuat düzenleme vb.) farklı lokasyonlarda ilgili hedef grupların katılımlarıyla gerçekleştirilecektir.	DGB	Nisan Mayıs
2	Ortadoğu Pazarı Destinasyon Tanıştırma Turları	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Ortadoğu hedef Pazar hedefi kapsamında körfez ülkelerine yönelik tanıştırma turları düzenlenmesi	Destinasyon tutundurma faaliyetleri yürütmek	500.000 ₺	Kastamonu	THY Kastamonu Bölge Müdürlüğü uluslararası uçuş, KASTAB lojistik hizmetlerini üstlenecektir. Kastamonu'da gerçekleştirilecek tanıştırma turlarının yerel rehberlik kısmı Ajans tarafından üstlenilecektir.	DGB	Mart, Mayıs
3	Lakerda Festivali	DESTİNASYON GELİŞTİRME	Turizm ve su ürünlerinin başat sektörler olduğu Sinop ilinin kent kültürünün ayrılmaz bir parçası olan lakerdanın (tuzda balık) odakta olduğu bu etkinlik ile gastronomik bir unsurun ticarileşmesine katkı sağlanması	Lakerdanın bilinirliğini arttırarak yöresel ürün arzında çeşitlilik sağlamak, yaz sezonu dışında turizm hareketliliği yaratarak turizmi yaz sezonu dışına yaymak	350.000 ₺	Sinop	Sinop Belediyesi Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Sinop Kültür ve Turizm Derneği	DGB	Kasım

4	İyi Uygulama Ziyaretleri	TARIM	Kilit paydaşların etkin katılımlarıyla ulusal düzeyde iyi uygulama ziyaretlerine yer verilecektir. Bu ziyaretler özellikle tarımsal öncelikler ile örtüşen ve iyi tarım uygulaması yapılan yerlere gerçekleştirilecektir.	Bölgede tarım konusunda faaliyet gösteren kuruluşların kapasitelerinin geliştirilmesi	500.000₺	Yıl İçerisinde Belirlenecektir	-	Tarım	Yıl Boyunca
5	Anadoludakiler /YÖREX	REKABET	Yerel üretim konusunda farkındalık oluşturma ve üreticilerin ulusal pazara entegrasyonu	Ürün tanıtımı, ulusal marka imajına katkı	600.000₺	Yıl İçerisinde Belirlenecektir	Ticaret ve Sanayi Odaları	YDO'lar	Eylül/ Ekim
6	Tuz ve Tuzdan Türev Ürünler Çalıştayı	REKABET	Tuz ve tuzdan üretilebilecek ürünlerin belirlenerek bölgede katma değeri ve gelir getirme potansiyeli yüksek ürün portföyü geliştirmek.	Ticarileştirilebilir somut ürün önerileri elde etmek	200.000₺	Çankırı	Çankırı Karatekin Üniversitesi	ÇYDO	Ağustos
7	Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Sektörü Değerlendirme Çalıştayı 2 (Ajanslar arasında)	REKABET	Su ürünleri sektöründe bölgeler arası iş birliği imkânlarının araştırılması, havza bazlı ortak politikalar oluşturulması, bu politikaların yürütülmesi ve geliştirilmesi	Çalıştaya katılım sağlayacak ajanslar arasında iletişimi artırmak ve olası işbirliklerine zemin hazırlamak.	500.000₺	Sinop	TRAKYAKA, İSTKA, MARKA, BAKKA, OKA ve DOKA	SYDO	Nisan/Mayıs
8	Su Ürünleri Ekosistemi Yönetişim Platformu Çalışmaları	REKABET	Sinop İli ölçeğinde kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ile birlikte su ürünleri sektörünün sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla politika oluşturma ve program/proje geliştirme, lobi faaliyetleri yürütme	Su ürünleri sektöründe yönetişimi sağlama	200.000₺	Sinop	Sinop Valiliği Sinop Üniversitesi Sinop İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Samsun Sinop Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Bölge Birliği Sinop Kastamonu Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği, Den. Ür. Avc. Sinop Bölge Birliği,	SYDO	Nisan /MayısEkim/ Kasım

9	Balık Unu – Balık Yağı Değerlendirme Çalıştayı	REKABET	Sinop Üniversitesi akademisyenleri ile birlikte kurulan "Balık Unu – Balık Yağı" çalışma grubu, insan tüketimine yönelik balık yağı üretimi için kritik öneme sahip olan teknoloji basamaklarının ülkemizde yapılabilmesi adına gerekli araştırma altyapısının oluşturulması için gerekli bilgi-beceri yetilerinin geliştirilmesi amacıyla kurulmuştur. Bu becerilerin edinimi kapsamında ülke ölçeğinde alanında uzman kişilerin katılımı ile çalıştay düzenlenecektir.	Su ürünlerinde elde edilen katma değerin artırılması, cari açığın azaltılması, balık tüketimin artırılması	200.000₺	Sinop	Sinop Üniversitesi Sinop İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	SYDO	Nisan/Mayıs

EK-E Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

#	*Yapılacak Araştırma/Analiz/ Strateji/Rapor*	*Amaç*	*Hazırlanış Şekli*	*Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı*
1	Google Rate TR82 Bölgesi Destinasyon Unsurları Analizi ve Yönetim Modeli	TR82 Bölgesi kilit turizm unsurlarının Google Haritalar kısmından lokasyon ve alan bilgileri ile birlikte konumlandırma ve yönetimi işlemlerinin sistematize edilmesi	Ajans personeli ve hizmet alımı	Kilit unsurlar için Google uzmanı iş birliği ile lokasyonların harita üzerinde doğruluğu, sahiplenilmesi ve geri bildirim yönetimlerinin düzenlenmesi amacıyla hizmet alımı yapılacaktır.
2	Türkiye Karavan Kullanım Kültürü Araştırması	Türkiye'de karavan kullanım kültürü analiz edilerek karavan satın alım tercihleri, donanım detayları, popüler destinasyonlar ve park alanlarının belirlenmesi	Ajans personeli ve hizmet alımı	Veri temini için karavan fuarlarında saha çalışması yapılacak, verilerin analizi ajans personeli tarafından gerçekleştirilecektir.
3	2019 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı Etki Analizi/Değerlendirmesi	2022 yılında tamamlanan Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programının etki analizi/değerlendirmesi çalışması gerçekleştirilecektir	Ajans personeli	
4	Destinasyon Alan Planlama Çalışmaları (Turizm Master Planında Öngörülen Çalışmalar)	Bölge geneli hazırlanan Turizm Master Planında belirlenen alanların destinasyon alan planlama çalışmaları gerçekleştirilecektir	Ajans personeli	
5	Türkiye Karavan Ekosistemi Hedef 2030 Eylem Planı Raporu	Karavan Show Euroasia (Bursa) Fuarı'nda gerçekleştirilecek Türkiye Karavan Ekosistemi Çalıştayı sonuçları eylem planı formatında raporlaştırılarak sektör paydaşlarıyla paylaşılacaktır.	Ajans personeli	
6	Ortak Tarım Tesisleri Kullanımı Fizibilite Raporu	Bölgede tarımın geliştirilmesi ve etkili bir ilerlemenin sağlanması için model oluşturacaktır.	Hizmet alımı	Kapsamlı ve teknik çalışma gerektirdiği için hizmet alımı yapılacaktır.
7	Kastamonu Yem İşleme Tesisi Ön Fizibilite Raporu	Kastamonu ve bölgede üretilen yem hammaddelerinin değerlendirilmesi ve büyükbaş hayvancılığın geliştirilmesi için gerekli olan tesisin kurulmasına altlık oluşturacaktır.	Ajans personeli ve hizmet alımı	Ajans personeli tarafından ön fizibilite yapılması planlanmaktadır. Kapsamlı bir çalışma ihtiyacı ortaya çıkması durumunda hizmet alımı yapılacaktır.
8	TR82 Bölgesinde Yem Bitkisi Durum Raporu	Büyükbaş ve küçükbaş hayvan beslenmesinde önemli bir yere sahip olan kaba yemin bölgedeki durumu ortaya konacaktır.	Ajans personeli ve hizmet alımı	Ajans personeli tarafından yapılması planlanmaktadır Kapsamlı bir çalışma ihtiyacı ortaya çıkması durumunda hizmet alımı yapılacaktır.
9	Çok Fonksiyonlu Mobilya Stratejik Yol Haritası Raporu	Kastamonu'daki ağaç ürünleri sektöründe çeşitliliğin artırılması hedeflenmektedir.	Ajans Personeli	
10	Kastamonu İli Reçine Verim Tespit Raporu	Bölgede daha önce işlenmeyen bir udun dışı orman ürününün ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır.	Teknik Destek Faaliyeti	2024 yılı TD faaliyeti sonucunun çıktısıdır.
11	Reçine İşleme Tesisi Ön Fizibilite Raporu	Bölgede daha önce işlenmeyen bir udun dışı orman ürününün ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır.	Teknik Destek Faaliyeti	2024 yılı TD faaliyeti sonucunun çıktısıdır.
12	Klor Alkali Ürenleri Hedef Pazar Araştırma Raporu	2024 yılında tamamlanan NaOH hedef pazar araştırması raporunun ardılı olacak çalışmayla 2025 yılında ikinci bir ürünle (sodyum metabisülfit vb) ilgili pazar araştırması raporu oluşturulacaktır.	Ajans personeli	

13	Klor Alkali Ürünleri Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu	Tuzdan üretilebilecek türev ürünlere örnek olması amacıyla oluşturulacaktır.	Ajans personeli	
14	Çankırı Tren İstasyonları ve Yük Analizi Raporu	İlde çıkarılan tuz ve diğer doğal kaynaklardan gerçekleştirilen üretimdeki lojistik maliyetlerini azaltmak ve böylelikle üreticilere rekabet avantajı kazandırmak amacıyla oluşturulacaktır.	Ajans personeli	
15	Balık Yağı Rafinasyon Tesisi Ön Fizibilite Raporu	Ön fizibilite hazırlanarak yatırım promosyon çalışmalarında kullanılacaktır. Sinop Üniversitesi akademisyenleri ile birlikte kurulan "Balık Unu – Balık Yağı" çalışma grubu, insan tüketimine yönelik balık yağı üretimi için kritik öneme sahip olan teknoloji basamaklarının ülkemizde yapılabilmesi adına gerekli araştırma altyapısının oluşturmaya çalışmaktadır. Ham balık yağı ülke ölçeğinde üretilirken rafine yağ üretilememektedir. Yerel Kalkınma Hamlesi programı kapsamında teşvik edilmesi planlanmaktadır.	Ajans Personeli Hizmet Alımı	Veri temini konusunda harcama yapılabilecektir.
16	Balık Artıklarından Katma Değerli Ürün Üretimi Değerlendirme Çalışması	Sinop İli'nde Türk Somonu markasıyla üretilen kilogram üstü alabalık ve diğer balıkların işlenmesi sırasında kayda değer şekilde artık oluşmakta bu artığın değerlendirilmesi amacı ile üretilecek ürün belirlemesi yapılacaktır.	Hizmet Alımı	Raporun üretilmesi konusunda hizmet alımı yapılması planlanmakta, veri temini ve diğer bazı giderler içerilmektedir.
17	Kapalı Devre ve Yarı Kapalı Devre Su Ürünleri Yetiştiriciliği İhtisas Raporu	Su ürünleri yetiştiriciliğinde teknolojik imkânlardan yararlanılması, bilgi beceri kullanımının yaygınlaştırılması ve verimlilik artışının sağlanması amacıyla yarı kapalı ve kapalı su ürünleri yetiştiriciliğinde ihtisaslaşmanın sağlanması planlanmaktadır.	Hizmet Alımı	Raporun üretilmesi konusunda hizmet alımı yapılması planlanmakta, veri temini ve diğer bazı giderler içerilmektedir.

EK-F Program Sonrası Değerlendirme Çalışmaları

#	Faaliyetin Adı	Faaliyet Açıklaması	Tahmini Bütçe	Faaliyet Takvimi
1	2019 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı Etki Analizi/Değerlendirmesi	2022 yılında tamamlanan Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programının etki analizi/değerlendirmesi çalışması gerçekleştirilecektir	0	3 Ay

Ek G: Tema Faaliyetleri

#	Faaliyetin Adı	Faaliyet Açıklaması	Tahmini Bütçe	Faaliyet Takvimi
1	Gücüm Emeğim Platformu - Kadın Kooperatiflerinin ve Örgütlerinin Kurumsallaşma Çalışmalarına Destek Olunması	Bu faaliyet kapsamında Bölgede kurulu kadın kooperatiflerinin ve birliklerin kurumsallaşabilmesi ve katma değerli ürünlerle daha fazla gelir elde edebilmesi için analiz ve danışmanlık faaliyetlerinin yürütülmesi planlanmaktadır.		
2	Gücüm Emeğim Kadın Girişimciliği Programı	TR82 Bölgesi'nde kadın girişimcilerin kurduğu firmalara yönelik ürün geliştirme, pazarlama, markalaşma gibi alanlarda danışmanlık hizmeti verilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda 2025 yılında bölgedeki kurulu/kurulacak işletmelere yönelik faaliyetler düzenlenecektir.	3.250.000 ₺	Muhtelif tarihlerde
3	Gücüm Emeğim Kadın Girişimciler Eğitim Programı	TR82 Bölgesi'nde bulunan kadın girişimcilerin ve girişimci olmak isteyen kadınların kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla ihtiyaç duydukları konularda eğitim almaları sağlanacaktır.		

Kuzeykent Mah. Kayın Sk. No:9 37150 / KASTAMONU
Tel.: +90 366 212 58 52 • Faks: +90 366 212 58 55

E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr | www.kuzka.gov.tr

Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılamaz

TC_KUZKA TC KUZKA tc_kuzka TC KUZKA